

Obec Štrba
Hlavná 188/67, 059 38 Štrba

Správa o hodnotení strategického dokumentu
Územný plán obce Štrba

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a
doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Prešov, jún 2016

OBSAH

Zoznam v texte najčastejšie používaných skratiek	4
A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	5
I. Základné údaje o obstarávateľovi	5
1. Označenie	5
2. Sídlo	5
3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie	5
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	5
1. Názov	5
2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).....	5
3. Dotknuté obce	5
4. Dotknuté orgány	6
5. Schvaľujúci orgán	6
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.....	6
B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	7
I. Údaje o vstupoch	7
1. Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber	7
2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.....	7
3. Suroviny – druh, spôsob získavania	11
4. Energetické zdroje – druh, spotreba	13
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	16
II. Údaje o výstupoch	21
1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií	21
2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania	21
3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi	21
4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita)	22
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita)	22
6. Doplňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)	23
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	23
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia	23
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	24
1. Horninové prostredie – inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia	24
2. Klimatické pomery – zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov)	26
3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia	27
4. Vodné pomery – povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd	28
5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd	31
6. Fauna, flóra – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov	32

7. Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana	38
8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny)	41
9. Obyvateľstvo – demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)	48
10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská	63
11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie)	64
12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)	65
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	66
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	68
1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy	68
2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	69
3. Vplyvy na klimatické pomery	70
4. Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií)	71
5. Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby)	71
6. Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)	72
7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)	72
8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny	73
9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability	74
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	74
11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	74
12. Iné vplyvy	74
13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	77
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	86
V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom	90
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	90
2. Porovnanie variantov	92
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	93
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	94
VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie	94
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)	96
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	97
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa	97

Zoznam v texte najčastejšie používaných skratiek:

BPEJ	– bonitovaná pôdno-ekologická jednotka
CHVÚ	– chránené vtáacie územie
CR	– cestovný ruch
ČOV	– čistiareň odpadových vôd
HD	– hospodársky dvor
HaZZ	– Hasičský a záchranný zbor
HEP	– hydroekologický plán
KN	– Kataster nehnuteľností
KBÚ	– karta bezpečnostných údajov
k.ú.	– katastrálne územie
LHC	– lesný hospodársky celok
LV	– list vlastníctva
NAPANT	– Národný park Nízke Tatry
NDV	– nelesná drevinová vegetácia
NKP	– národná kultúrna pamiatka
OcÚ	– obecný úrad
OP	– ochranné pásmo
OÚ-OSŽP	– okresný úrad – odbor starostlivosti o životné prostredie
PD	– poľnohospodárske družstvo
POH	– program odpadového hospodárstva
PP	– poľnohospodárska pôda
PSK	– Prešovský samosprávny kraj
SHMÚ	– Slovenský hydrometeorologický ústav
ŠGÚDŠ	– Štátny geologický ústav Dionýza Štúra
TANAP	– Tatranský národný park
TTP	– trvalý trávny porast
TZL	– tuhé znečisťujúce látky
ÚPD	– územnoplánovacia dokumentácia
ÚPN-O	– územný plán obce
ÚSES	– územný systém ekologickej stability
ÚZPF SR	– ústredný zoznam pamiatkového fondu Slov. republiky
VOC	– prchavé organické látky
VÚC	– veľký (vyšší) územný celok
VÚPOP	– Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy
VVN	– veľmi vysoké napätie (nad 52 kV do 300 kV združeného striedavého menovitého napätia vrátane)
VZN	– všeobecne záväzné nariadenie
ZaD	– zmeny a doplnky
ZL	– znečisťujúce látky
ZVN	– zvlášť vysoké napätie (nad 300 kV do 800 kV združeného striedavého menovitého napätia vrátane)
Z. z.	– Zbierka zákonov

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov:

Obec Štrba

Identifikačné číslo:

326 615

2. Sídlo:

Obec Štrba, Hlavná 188/67, 059 38 Štrba

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:

Michal Sýkora, starosta obce

Obec Štrba, Hlavná 188/67, 059 38 Štrba

tel.: 052/7781 461

fax: 052/7781 460

e-mail : strba@strba.sk

web: www.strba.sk

Odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPD a ÚPP

Ing. Katarína Kumorovitzová – stavebný úrad, Obec Štrba, Hlavná 188/67, 059 38 Štrba

tel.: 052/7878 828

fax: 052/7781 460

e-mail : kumorovitzova@strba.sk

web: www.strba.sk

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto na konzultácie:

Ing. Katarína Kumorovitzová – stavebný úrad, Obec Štrba, Hlavná 188/67, 059 38 Štrba

tel.: 052/7878 828

fax: 052/7781 460

e-mail : kumorovitzova@strba.sk

web: www.strba.sk

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov:

Územný plán obce Štrba

2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).

Kraj: Prešovský

Okres: Poprad

Obec: Štrba

Katastrálne územie: Štrba

3. Dotknuté obce.

- Obec Štrba, Hlavná 188/67, 059 38 Štrba;

- Obec Liptovská Teplička, Obecný úrad Liptovská Teplička, Ul. Štefana Garaja 398/16, 059 40 Liptovská Teplička;

- Obec Šuňava, Obecný úrad Šuňava, Trojičné námestie 255/3, 059 39 Šuňava;

- Obec Lučivná, Obecný úrad, Hlavná 208/33, 59 31 Lučivná;
- Obec Mengusovce, Obecný úrad Mengusovce, Mengusovce 123, 059 36 Mengusovce;
- Mesto Vysoké Tatry, Mestský úrad Vysoké Tatry, Starý Smokovec 1, 062 01 Starý Smokovec;
- Obec Važec, Obecný úrad Važec, Na Harte 19, 032 61 Važec.

4. Dotknuté orgány.

- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby Košice, Komenského 39/A, 040 01 Košice;
- Dopravný úrad, Divízia civilného letectva, Letisko M.R. Štefánika, 823 05 Bratislava;
- Dopravný úrad, Divízia dráh a dopravy na dráhach, Štefánikova ul. č. 60, 041 50 Košice;
- Úrad PSK, odbor regionálneho rozvoja, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov;
- Slovenský pozemkový fond, Regionálny odbor Poprad, Partizánska 704/31, 058 01 Poprad;
- Obvodný banský úrad, Markušovská 1, 052 80 Spišská Nová Ves;
- Okresný úrad Prešov – odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Námestie mieru 3, 081 92 Prešov;
- Okresný úrad Prešov – odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Námestie mieru 3, 081 92 Prešov;
- Okresný úrad Prešov – odbor opravných prostriedkov, Námestie mieru 3, 081 92 Prešov;
- Okresný úrad Prešov – odbor výstavby a bytovej politiky, Námestie mieru 3, 081 92 Prešov;
- Okresný úrad Prešov – odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, pôsobnosť v kraji, Námestie mieru 3, 081 92 Prešov;
- Krajský pamiatkový úrad, Hlavná 115, 080 01 Prešov;
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade, Zdravotnícka 3, 058 97 Poprad;
- Okresný úrad Poprad – odbor krízového riadenia, Nábrežie Jána Pavla II. 16, 058 44 Poprad;
- Okresný úrad Poprad – odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Partizánska 690/87, 058 01 Poprad;
- Okresný úrad Poprad – odbor starostlivosti o životné prostredie, Partizánska 690/87, 058 01 Poprad;
- Okresný úrad Poprad – pozemkový a lesný odbor, Partizánska 690/87, 058 01 Poprad;
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Poprade, Husova 4430/4, 058 01 Poprad.

5. Schvaľujúci orgán.

Obecné zastupiteľstvo Štrba

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.

Kataster obce Štrba je umiestnený v severozápadnej časti Prešovského kraja. Obec Štrba sa nachádza v okrese Poprad v Prešovskom kraji, cca 16 km západne od okresného mesta Poprad a cca 9 km od centra mikroregiónu mesta Svit. Obec leží priamo na hlavnej urbanizačnej osi Slovenskej republiky Bratislava - Žilina - Prešov - Košice, v širokom údolí medzi Vysokými a Nízkymi Tatrami v rurálnej podhorskej krajine. Obcou prechádza historická cesta spájajúca Liptov so Spišom časťou Tatranská Štrba - úsek cesty I. triedy č. 18. Medzi Štrbou a Tatranskou Štrbou vedie diaľnica D1, ktorá je zároveň trasou medzinárodnej cesty E 50, a dvojkoľajná železničná trať č. 180, ktorá je súčasťou hlavného železničného koridoru Slovenskej republiky. Všetky tieto komunikácie sú súčasťou európskeho multimodálneho dopravného koridoru č. V.a (TEM 4).

V zmysle Zadania pre vypracovanie územného plánu obce Štrba (ÚPN-O Štrba) je hlavným cieľom rozvoja územia ďalší rozvoj hlavných funkcií sídla v súlade so záujmami jeho obyvateľov, s cieľom tvorby a ochrany optimálneho životného prostredia pri dodržaní zásad trvalo udržateľného rozvoja. ÚPN-O Štrba rieši najmä rozvoj bývania pre zabezpečenie potrieb obyvateľstva a doplnenie chýbajúcich zariadení občianskej vybavenosti. Pre budúci rozvoj obce rieši možnosť rozvoja pracovných príležitostí a vyššieho využívania rekreačného potenciálu krajiny pri zohľadnení potreby zachovania prírodných hodnôt najmä na území a v ochrannom pásme národných parkov a zásad trvalo udržateľného rozvoja. Do územného plánu sú zapracované požiadavky vyplývajúce z riešenia aktualizovaného Územného plánu Veľkého územného celku (ďalej VÚC) Prešovský kraj a skordinované prelínajúce sa funkcie a záujmy so susednými obcami. Osobitná

pozornosť sa venovala zapracovaniu ekostabilizačných opatrení vyplývajúcich zo záväzných regulatívov ÚPN VÚC Prešovského kraja.

Na základe zhodnotenia predpokladaných vplyvov spracovaného riešenia návrhu strategického dokumentu územného plánu obce Štrba, vychádzajúc z charakteru navrhovaných činností a zmeny funkcií využívania územia katastra Štrby, ich plošného rozsahu, je odôvodnený predpoklad, že negatívne vplyvy nebudú presahovať štátne hranice.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda - záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.

V tejto etape spracovania návrhu územného plánu obce Štrba nie sú zábery pôdy známe a budú spracované formou samostatnej prílohy po procese pripomienkovania konceptu.

2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.

Zásobovanie vodou

Obec Štrba má vybudovaný systém zásobovania pitnou vodou z verejného vodovodu vo všetkých troch miestnych častiach. Prevádzkovateľom vodovodného systému je Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., Poprad. Miestne časti Štrba a Tatranská Štrba sú zapojené do skupinového vodovodu s vybudovanými vodnými zdrojmi Šulková 1 – 3 a Kamenný Brod. Štrbské Pleso má samostatný vodovod s vodným zdrojom z povrchového odberu z potoka Mlynica a rieky Poprad.

Časť Štrba je zásobovaná pitnou vodou z vodojemu Krôň 100+250 m³ vybudovaného severozápadne od obce zásobovacím potrubím DN 150 do obce, kde sú napojené rozvážacie potrubia DN 150, 125, 100 a 80, ktoré zabezpečujú gravitačnú dodávku vody odberateľom. Tzv. starý vodojem (100 m³) má výšku hladiny 887,66 m n. m. a výšku dna 885,36 m n. m., nový vodojem (250 m³) má výšku hladiny 887,66 m n. m. a výšku dna 884,46 m n. m. Hydrodynamický tlak v sieti pri Q_p až Q_h sa podľa STN pohybuje v rozmedzí 0,15 – 0,60 MPa, vyhovujúce tlakové pásmo je preto v území s nadmorskou výškou od 827,66 do 869,46 m n. m. Potrubie je z ocelových rúr alebo z tlakového potrubia HDS-PE. Vodovodné potrubia sú vedené sčasti pod miestnymi komunikáciami a sčasti po súkromných pozemkoch obyvateľov obce.

Časť Tatranská Štrba je zásobovaná pitnou vodou z vodojemu Lieskovec 2 x 150 m³, vybudovaného na severozápadnom okraji zastavaného územia, zásobovacím potrubím DN 150 do obce, kde sú napojené rozvážacie potrubia DN 150, 125, 100 a 80, ktoré zabezpečujú gravitačnú dodávku vody odberateľom. Vodojem má výšku hladiny 964,95 m n. m. a výšku dna 961,85 m n. m. Hydrodynamický tlak v sieti pri Q_p až Q_h sa podľa STN pohybuje v rozmedzí 0,15 – 0,60 MPa, vyhovujúce tlakové pásmo je preto v území s nadmorskou výškou od 904,95 do 946,85 m n. m.. Potrubie je z ocelových rúr alebo z tlakového potrubia HDS-PE. Vodovodné potrubia sú vedené sčasti pod miestnymi komunikáciami a sčasti po súkromných pozemkoch obyvateľov obce.

Časť Štrbské Pleso je zásobovaná pitnou vodou z dvoch vodných zdrojov. Z odberného objektu na potoku Mlynica je dopravovaná potrubím DN 100 mm do zbernej komory a odtiaľ potrubím DN 100 do úpravne vody (ÚV) s kapacitou Q = 11,0 l.s⁻¹. Z ÚV je voda gravitačne vedená do zásobného vodojemu 2 x 48,0 m³ s kótou dna 1394,4 m n. m. pre I. tlakové pásmo. Z tohto vodojemu je voda gravitačne dopravovaná do vodojemu 100 m³ s kótou dna 1365,2 m n. m., z ktorého vodovodným rozvodom DN 150 a DN 100 do spotrebiska – II. tlakového pásma.

Z odberného miesta rieka Poprad a úpravne vody pri Popradskom plese je voda prečerpávaná do vodojemu 2 x 150 m³ s kótou dna 1262,7 m n. m., odtiaľ je prečerpávaná potrubím DN 200 do vodojemu 2 x 650 m³ s kótou dna 1363,8 m n. m. pre II. tlakové pásmo. Čerpacou stanicou na vodojeme nad Štrbským plesom sa voda prečerpáva do I. tlakového pásma (areál lyžiarskeho strediska Interski).

Verejný vodovod zabezpečuje zásobovanie obce pitnou vodou a potrebu požiarnej vody pre hasenie požiarov. Na tento účel sú na rozvážacom potrubí vybudované nadzemné a podzemné požiarne hydranty.

Na Štrbskom Plese je vybudovaný aj samostatný systém odberu a rozvodu vody pre zasnežovanie lyžiarskych zjazdových tratí s odberom zo Štrbského plesa. Na doriešenie problematiky zasnežovania lyžiarskych tratí a mostíkov je potrebné vypracovať osobitnú štúdiu, v ktorej budú vyhodnotené jednotlivé možnosti a následne vybrané najvhodnejšie riešenie.

Návrh rozšírenia vodovodnej siete k roku 2040

Návrh technického riešenia zásobovania pitnou vodou navrhovanej zástavby vychádza z týchto základných predpokladov:

1. potreba pitnej vody
2. možnosť napojenia na vhodný vodný zdroj
3. koncepcnosť riešenia pre navrhovanú zástavbu
4. efektívnosť navrhovaného riešenia.

Špecifická potreba vody je určená podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684 zo 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií, kde pre vybavenosť bytov s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom sa uvažuje so potrebou 135 l.os⁻¹.d⁻¹. Pre občiansku a technickú vybavenosť obce sa počíta s potrebou 25 l.os⁻¹.d⁻¹. Pre obce s funkciou strediska cestovného ruchu sa potreba vody zvyšuje o 20 %, t.j. na celkovú hodnotu 192 l.os⁻¹.d⁻¹.

Potreba vody pre obyvateľov v roku 2040

Koncept riešenia počíta s potrebou vody pre obyvateľov pre jednotlivé miestne časti:

Spotre- bisko	Počet obyvateľov	Špecifická potreba vody	Priemerná potreba vody Q _p			Maximálna denná potreba vody Q _m			Maximálna hodinová potreba vody Q _h		
	osoby	l/os/d	m ³ /d	m ³ /hod	l/s	m ³ /d	m ³ /hod	l/s	m ³ /d	m ³ /hod	l/s
Štrba	2 500	192	480,00	20,00	5,67	768,00	32,00	9,08	1 382,40	57,60	13,34
T.	1 070	192	205,44	8,46	2,43	328,70	13,70	3,89	591,67	24,65	6,99
Š.Pleso	80	192	15,36	0,64	0,18	24,58	1,02	0,29	44,24	1,84	0,52

Zdroj: Koncept ÚPN-O Štrba

Okrem potreby vody pre obyvateľstvo v jednotlivých miestnych častiach potrebné započítať potrebu vody pre rekreačné zariadenia a liečebné ústavy:

Spotre- bisko	Počet lôžok	Špecifická potreba vody	Priemerná potreba vody Q _p			Maximálna denná potreba vody Q _m			Maximálna hodinová potreba vody Q _h		
	osoby	l/os/d	m ³ /d	m ³ /hod	l/s	m ³ /d	m ³ /hod	l/s	m ³ /d	m ³ /hod	l/s
Štrba	500	500	250,00	10,42	2,96	400,00	16,67	4,73	640,00	26,67	7,57
T.	2 000	500	1 000,0	41,67	11,82	1 600,0	66,67	18,91	2 880,00	120,00	24,36
Š.Pleso	3 500	500	1 750,0	72,92	20,69	2 800,0	116,67	33,10	5 040,00	210,00	59,57

Zdroj: Koncept ÚPN-O Štrba

Vodný zdroj

Pre zásobovanie pitnou vodou je potrebné zabezpečiť, na základe vypočítanej maximálnej dennej potreby, vodný zdroj s výdatnosťou **min. 12,97 l.s⁻¹** pre obyvateľov Štrby a Tatranskej Štrby a **min. 0,29 l.s⁻¹** pre obyvateľov Štrbského Plesa. Pre rekreačné zariadenia sú potrebné vodné zdroje s výdatnosťou **min. 23,64 l.s⁻¹** pre miestne časti Štrba a Tatranská Štrba a **min. 33,1 l.s⁻¹** pre Štrbské Pleso. Celkovo sú potrebné zdroje vody s výdatnosťou **min. 36,61 l.s⁻¹** pre Štrbu a Tatranskú Štrbu a **min. 33,39 l.s⁻¹** pre Štrbské Pleso. Celková potreba vody pre územie obce Štrba je **min. 70,0 l.s⁻¹** pitnej vody.

Potreba vody je zabezpečovaná samostatne pre miestne časti Štrba a Tatranská Štrba a samostatne pre Štrbské Pleso. Štrba a Tatranská Štrba sú zásobované z vodných zdrojov Šulková a Kamenný brod skupinového vodovodu Tatranská Štrba – Štrba, vybudovaných severne a severozápadne od Tatranskej Štrby, s výdatnosťou 48 l/s, ktoré majú dostatočnú výdatnosť pre návrhové obdobie. Dostatok vody môže byť v budúcnosti zabezpečený z nových vodných zdrojov východne od Tatranskej Štrby a pripojením obce Štrba na potrubie prívodu z vodárenskej nádrže Garajky do Spišsko–popradskej vodárenskej sústavy prepojením potrubím vedeným od Nižnej Šuňavy do plánovaného vodojemu Kolombiarok. Efektívnosť navrhovaného technického riešenia predstavuje skutočnosť, že technické riešenie zahŕňa širší územný celok a zabezpečuje možnosť postupného napájania ďalších lokalít na skupinový vodovodný systém.

Štrbské Pleso je zásobované vodou z povrchových odberov z potoka Mlynica a rieky Poprad:

a) povrchový odber z rieky Poprad s úpravňou vody na Popradskom plese. Projektovaná kapacita úpravne $Q = 20,0 \text{ l.s}^{-1}$, ale maximálne je možné upraviť $Q = 30,0 \text{ l.s}^{-1}$. Objekt bol stavebne upravený v roku 1987, je vo vyhovujúcom stave;

b) povrchový odber z potoka Mlynica nad Štrbským plesom. Povolený odber $Q = 18,0 \text{ l.s}^{-1}$. Technické problémy odberu sú pri vysokých stavoch vody v potoku. Kapacita súčasnej úpravne vody je $11,0 \text{ l.s}^{-1}$.

Celková potreba vody pre Štrbské Pleso je $33,39 \text{ l.s}^{-1}$, výdatnosť existujúcich zdrojov je $38,0 \text{ l.s}^{-1}$ až $48,0 \text{ l.s}^{-1}$, z čoho vyplýva ich dostatočnosť. Kapacita úpravne vody je $31,0 \text{ l.s}^{-1}$ s možnosťou úpravy až $41,0 \text{ l.s}^{-1}$. Chata Solisko má vlastný zdroj aj akumuláciu vody.

Správca vodovodu Podtatranská vodárenská správcovská spoločnosť Poprad uvažuje pre zabezpečenie potreby vody v časti Štrbské Pleso s rekonštrukciou odberného objektu Mlynica a technickými úpravami vo vodojeme $2 \times 650 \text{ m}^3$ II. tlakového pásma. Pripravuje sfunkčnenie zosilovacej hydrofórovej stanice pre posilnenie odberu z potoka Mlynica a rekonštrukciu vodojemu na $2 \times 500 \text{ m}^3$ tak, aby odber z rieky Poprad bol len doplnkovým zdrojom vody. Tieto opatrenia sú pre zabezpečenie Štrbského Plesa pitnou vodou do roku 2040 dostatočné.

Koncepcnosť riešenia s jestvujúcou zástavbou obce

Pri návrhu kapacity stavebných objektov je potrebné počítať s využívaním vodovodu pre zásobovanie jestvujúcej zástavby miestnych častí a navrhovanej výstavby. Vzhľadom na umiestnenie miestnych častí zostane systém zásobovania pitnou vodou rozdelený do troch samostatných častí, pre ktoré je potrebné kapacity vodovodu počítať na výhľadový stav samostatne. Najväčšou časťou bude vodovodný systém pre miestne časti Štrba a Tatranská Štrba vrátane navrhovanej zástavby na Medzištrbí, pre ktoré je potrebné vytvoriť samostatné tlakové pásmo. Druhou samostatnou časťou bude vodovodný systém pre Štrbské Pleso, tretou časťou samostatný zdroj, akumulácia a prívod vody pre chatu na Solisku.

Akumulácia vody

Využitelný objem akumulácie vody pre zásobovanie sa stanoví ako súčet objemov potrebných pre :

- vyrovnanie rozdielu medzi prítokom vody do vodojemov a objemom vody z vodojemov odtekajúcich do spotrebiska v dobe max. hodinovej potreby;
- zabezpečenie zásoby vody pre hasenie požiaru v zmysle STN 73 66 22;
- zabezpečenie zásoby vody v prípade porúch na vodovodných zariadeniach zabezpečujúcich prívod vody do vodojemu.

Využitelný objem akumulácie vody pre zásobovanie sa navrhuje v zmysle STN 75 53 02 čl. 4.4 na min. 60 % z maximálnej dennej potreby vody.

Pre spotrebisko je potrebný tento objem akumulácie vody:

Obec Štrba má tri miestne časti. Vzhľadom na vzdialenosť medzi nimi aj ich výškovo rozdielnu polohu každá z nich potrebuje samostatne riešenie akumulácie vody pre samostatné tlakové pásma. Potreba akumulácie sa stanovuje v objeme 60 % maximálnej dennej potreby vody.

Štrba	$V_{min} = Q_m \times 0,6 =$	$1168,0 \times 0,6 =$	$700,8 \text{ m}^3$
Existujúci vodojem má objem 350 m^3 , čo nie je dostatočné.			
Tatranská Štrba	$V_{min} = Q_m \times 0,6 =$	$1928,7 \times 0,6 =$	$1157,22 \text{ m}^3$
Existujúci vodojem má objem 400 m^3 , čo nie je dostatočné.			
Štrbské Pleso	$V_{min} = Q_m \times 0,6 =$	$2824,58 \times 0,6 =$	$1694,75 \text{ m}^3$
Existujúce vodojemy majú objem 1800 m^3 , čo je dostatočné.			

Návrh riešenia:

Pre zabezpečenie dostatočnej akumulácie vody pre časť Štrba je potrebné rozšíriť existujúci vodojem o tretiu komoru s objemom 350 m^3 .

Pre zabezpečenie dostatočnej akumulácie vody pre časť Tatranská Štrba je potrebné rozšíriť existujúci vodojem o tretiu komoru s objemom 200 m^3 . Ďalšiu časť potrebnej akumulácie zabezpečí výstavba nového vodojemu s kapacitou $2 \times 300 \text{ m}^3$ s kótou dna vo výške 925 m n. m. v lokalite Suché pre samostatné tlakové pásmo pre navrhovanú zástavbu na Medzištrbí.

V prípade výstavby prívodu vody do obce Štrba z prírodného vodovodného radu od plánovanej vodárenskej nádrže Garajky bude vybudovaný aj vodojem v lokalite Kolombiarok, z ktorého bude voda čerpaná do vodojemov Štrba resp. Suché.

Hygienické zabezpečenie vody

Voda z miestnych vodných zdrojov pri Tatranskej Štrbe vykazuje vysoký stupeň čistoty a nie je nevyhnutná jej ďalšia úprava. Vzhľadom na to, že posledné miesto odberu vody v tomto systéme je vzdialené od vodného zdroja, navrhujeme v prípade potreby v jednotlivých vodojemoch dochlórovanie vody chlórnanom sodným, čo preukážu prevádzkové skúsenosti.

Voda z povrchových odberov pre Štrbské Pleso bude hygienicky zabezpečená v zrekonštruovanej úpravni vody.

Vodovodné potrubia

Dimenzovanie vodovodných potrubí je v zmysle STN 75 54 01:

- zásobné potrubie a potrubie rozvodnej siete je navrhované na väčší z prietokov:
- maximálny hodinový prietok Q_h
- maximálny denný prietok Q_m + prietok pri požiaroch $Q_{pož}$

Tlakové pomery sú navrhnuté v súlade s STN 75 5401 /min 0,25 MPa a max 0,60 MPa/.

Trasy jednotlivých potrubí navrhujeme vo verejnom priestranstve, a to po okraji komunikácií a v zelených pásoch. Na výstavbu vodovodu sa použijú rúry z PVC DN 150 mm a DN 100 mm.

Na potrubíach budú osadené požiarne hydranty a na odbočkách uzávery. Priame napojenie spotrebiteľov na jednotlivé rozvody siete bude výlučne cez domové prípojky z rúr PE D 32 mm.

Meranie a regulácia

Meranie celkového prietoku vody bude vo vodojemoch.

Jednotliví spotrebitelia budú merať množstvo odoberanej vody samostatnými vodomermi.

Zabezpečenie diaľkového ovládania vodovodu navrhujeme napojiť na vodársky dispečing.

Kanalizácia

Obec Štrba má vybudovaný delený kanalizačný systém na odvedenie splaškových odpadových vôd do čistiarní odpadových vôd a dažďových vôd do miestnych tokov. Kanalizácia je vybudovaná vo všetkých troch miestnych častiach obce.

Miestne časti Štrba a Tatranská Štrba sú odkanalizované splaškovou kanalizáciou, ktorá je súčasťou podtatranskej skupinovej kanalizácie s čistiarnou odpadových vôd Poprad – Matejovce. Diaľkový kanalizačný zberač vedie z časti Tatranská Štrba pozdĺž cesty III. triedy č. 3060 (výhľadovo II. triedy č. 538) ku diaľničnej križovatke Štrba, pozdĺž potoka Mlynica ku hotelu SIPOX na severovýchodnom okraji obce a ďalej ku rázcestiu Valtierová, odkiaľ pokračuje do obce Lučivná. Hlavná stoka, odvádzajúca splaškové vody z časti Štrba, vedie pozdĺž Štrbského potoka ku rázcestiu Valtierová, kde je zaústená do diaľkového zberača.

Splaškovú kanalizáciu tvoria jednotlivé stoky DN 400 a DN 300 mm. Kanalizačné stoky sú vedené prevažne v koridoroch miestnych komunikácií alebo zelených pásoch miestnych ulíc. Kanalizáciu a ČOV prevádzkuje Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť Poprad.

Štrbské Pleso je odkanalizované samostatnou splaškovou kanalizáciou s čistením odpadových vôd v MB ČOV Štrbské Pleso s projektovanou kapacitou 2143 m³/deň. Recipientom je potok Mlynica.

Odvedenie povrchových dažďových vôd z miestnych komunikácií a ciest I., II. a III. triedy je systémom rigolov vedených obojstranne, resp. jednostranne. Diaľnica D1 má vybudovanú dažďovú kanalizáciu. Vyústenie dažďovej kanalizácie je do blízkych vodných tokov.

Výpočet množstva odpadových vôd

Množstvo odpadových splaškových vôd je stanovené na základe výpočtu potreby vody a STN 736701 pre výhľad k roku 2040. Vzhľadom na riešenie odkanalizovania dvoma samostatnými sústavami je potrebné vypočítať množstvo odpadových vôd samostatne pre časti Štrba a Tatranská Štrba a samostatne pre Štrbské Pleso.

a) Štrba a Tatranská Štrba**Priemerné denné množstvo Q_p**

Obytné pásmo a technická vybavenosť: 3 570 obyv. x 192 l.ob⁻¹.d⁻¹ = 685 400 l.d⁻¹ = 8,10 l.s⁻¹

Rekreačné a liečebné zariadenia: 2 500 návš. x 500 l.d⁻¹ = 1 250 000 l.d⁻¹ = 14,78 l.s⁻¹

Spolu: 1 935 400 l.d⁻¹ = 22,88 l.s⁻¹

Maximálne denné množstvo Q_m

$Q_m = Q_p \cdot k_d = 1\,935\,000 \times 1,6 = 3\,096\,000 \text{ l.d}^{-1} = 36,60 \text{ l.s}^{-1}$.

b) Štrbské Pleso**Priemerné denné množstvo Q_p**

Obytné pásmo a technická vybavenosť: 80 obyv. x 192 l.ob⁻¹.d⁻¹ = 15 360 l.d⁻¹ = 0,18 l.s⁻¹

Rekreačné a liečebné zariadenia: 3 500 návš. x 500 l.d⁻¹ = 1 750 000 l.d⁻¹ = 20,69 l.s⁻¹

Spolu: 1 765 360 l.d⁻¹ = 20,87 l.s⁻¹

Maximálne denné množstvo Q_m

$Q_m = Q_p \cdot k_d = 1\,765\,360 \times 1,6 = 2\,824\,576 \text{ l.d}^{-1} = 33,39 \text{ l.s}^{-1}$.

Výpočet prietoku splaškových vôd**a) Štrba a Tatranská Štrba**

Maximálny hodinový prietok

$\max Q_{sh} = Q_m \times S1 = 36,60 \text{ l.s}^{-1} \times 2,15 = 78,69 \text{ l.s}^{-1}$

Minimálny hodinový prietok

$\min Q_{sh} = Q_{priem} \times S2 = 22,88 \text{ l.s}^{-1} \times 0,6 = 13,73 \text{ l.s}^{-1}$

Minimálny hodinový prietok môže byť v skutočnosti menší najmä v období mimo letnú a zimnú sezónu pri nízkej obsadenosti rekreačných zariadení.

b) Štrbské Pleso

Maximálny hodinový prietok

$$\max Q_{sh} = Q_m \times S1 = 33,39 \text{ l.s}^{-1} \times 2,15 = 71,79 \text{ l.s}^{-1}$$

Minimálny hodinový prietok

$$\min Q_{sh} = Q_{priem} \times S2 = 20,87 \text{ l.s}^{-1} \times 0,6 = 12,52 \text{ l.s}^{-1}$$

Minimálny hodinový prietok môže byť v skutočnosti menší najmä v období mimo letnú a zimnú sezónu pri nízkej obsadenosti rekreačných zariadení.

Návrh koncepcie technického riešenia

Splašková kanalizácia bude dobudovaná vo všetkých existujúcich aj navrhovaných častiach zastavaného územia obce vrátane chatovej oblasti Lieskovec. Kanalizácia bude gravitačná.

Potrubia stokovej siete

Potrubia splaškovej kanalizačnej siete navrhujeme v zmysle STN 736701 na dvojnásobok maximálneho prietoku splaškových vôd $\max Q_{sh}$.

Stoková sieť sa dobuduje z rúr PVC DN 300 mm. Napojená bude na kanalizačný zberač "O", odvádzajúci odpadové vody z častí Štrba a Tatranská Štrba do ČOV Poprad - Matejovce. Kanalizačný zberač bol vybudovaný v roku 2006, kolaudačné rozhodnutie nadobudlo platnosť vo februári 2007.

Trasa potrubí stokovej siete je vedená prevažne verejnými priestranstvami a je navrhnutá tak, aby bolo možné na ňu napojiť všetkých producentov splaškových vôd cez čo najkratšie domové prípojky. Domové prípojky sa vybudujú z rúr PVC DN 150 mm alebo 200 mm.

Čistiareň odpadových vôd

Čistenie splaškových vôd z domácností, technickej a občianskej vybavenosti a rekreačných zariadení v južnej časti katastra, t.j. miestnych častí Štrba a Tatranská Štrba, je zabezpečené v mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd v Poprade - Matejovciach. Táto ČOV bola vyprojektovaná pre čistenie komunálnych odpadových vôd od 146 206 ekvivalentných obyvateľov. Čistenie odpadových vôd z časti Štrbské Pleso bude v samostatnej mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd Štrbské Pleso s projektovanou kapacitou $2\,143 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$. Táto kapacita dostatočne pokryje predpokladané priemerné denné množstvo odpadovej vody v návrhovom období, ale len 75 % maximálneho denného množstva odpadovej vody ($2824,9 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$). Podtatranská vodárenská spoločnosť plánuje intenzifikáciu technologickej časti ČOV. Recipientom je potok Mlynica.

Odtokové pomery v riešenom území

Z hľadiska riešenia ochrany obce pred povodňami je potrebné vybudovať opatrenia na úpravu vodného režimu plôch mimo zastavaného územia obce v povodí Štrbského potoka a Dielnice západne od časti Štrba, ktoré ležia na svahoch prívratných ku obci. Tu je potrebné zachytiť časť odtoku, prevyšujúcu kapacitu upravených úsekov vodných tokov v zastavanom území obce, viacerými menšími poldrami, a najmä vybudovať terénne úpravy zabezpečujúce prevod nadbytočného prietoku zo Štrbského potoka do Dielnice a z Dielnice do Pričného potoka, ktorý sa vlieva do Štrbského potoka až pod obcou.

Na prevod vody je navrhovaná výstavba zatrávnených prielohov v kombinácii so vsakovacími pásmi. Výstavba vsakovacieho pásu na spomalenie odtoku a zadržiavanie povrchovej vody je navrhnutá aj nad plánovanou zástavbou v časti Štrba.

Súčasťou opatrení na úpravu vodného režimu krajiny majú byť aj stavby na zadržiavanie vody pre zlepšenie bilancie v suchých obdobiach roka. Okrem navrhnutých zasakovacích pásov sú takými stavbami najmä malé vodné nádrže v krajine. Navrhnutá je obnova pôvodného menšieho rybníka pri Štrbskom rybníku, ale aj výstavba malých vodných nádrží na Štrbskom potoku, v blízkosti obce aj s rekreačnou funkciou.

3. Suroviny - druh, spôsob získavania.

Na území obce Štrba sa nenachádzajú objekty a záujmy chránené podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. Južne od obce je evidované ložisko nevyhradeného nerastu – tehliarskych hlin.

V rámci katastra obce Štrba je podľa webovej lokality <http://mapserver.geology.sk> vymedzená oblasť (plocha), v ktorej **nemožno vykonávať ložiskový geologický prieskum na ropu a horľavý zemný plyn**. Takto vymedzenú oblasť je potrebné zapracovať do výsledného návrhu územného plánu obce a do záväzných regulatívov.

Navrhované riešenie počíta s využitím nerastnej suroviny (tehliarske íly) na miestnu výrobu tehliarskych výrobkov.

4. Energetické zdroje - druh, spotreba.

Zásobovanie elektrickou energiou

Časť Štrba je na el. energiu je napojená zo vzdušnej siete 22 kV prípojnou linkou z kmeňového vedenia č. 256, časť Tatranská Štrba z kmeňového vedenia č. 199. Hlavným zdrojom elektrickej energie pre Štrbské Pleso je transformovňa 22/10 kV s transformátorom 4 MVA a 2,5 MVA, ktorý je napájaný z ES 110/22 kV a VN 400 a z ES Tatranská Štrba VN 497 PP2. V zásobovanej oblasti Štrbské Pleso je 10 distribučných transformátorov 10/04 kV a 4 transformátory 22/0,4 kV. VN prípojky k trafostaniciam sú vzdušné vodičmi AlFe alebo káblové uložené v zemi. Trafostanice v obci určené pre maloodber sú v správe VSE.

Celkový inštalovaný výkon distribučných trafostaníc pre obyvateľstvo v časti Štrba je 3160 kVA. Okrem toho sú do siete na území časti Štrba zapojené aj ďalšie účelové trafostanice pre vyhradených odberateľov. Celkový inštalovaný výkon trafostaníc v časti Štrba je 3910 kVA.

Celkový inštalovaný výkon distribučných trafostaníc pre obyvateľstvo v časti Tatranská Štrba je 3250 kVA. Okrem toho sú do siete na území časti zapojené aj ďalšie účelové trafostanice pre vyhradených odberateľov. Celkový inštalovaný výkon distribučných trafostaníc pre obyvateľstvo v časti Tatranská Štrba je 3650 kVA.

V časti Štrbské Pleso okrem distribučných trafostaníc pre obyvateľstvo sú do siete na území tejto časti zapojené aj ďalšie účelové trafostanice pre vyhradených odberateľov. Distribučný rozvod 10 kV aj 22 kV je vybudovaný káblami v zemi. NN rozvod je káblový, uložený v zemi.

Navrhovaný stav

Zabezpečenie novo navrhovaných odberov v zastavanom území časti Štrba sa predpokladá z existujúcich trafostaníc, ktoré bude potrebné rekonštruovať na požadovaný výkon. Zásobovanie novej zástavby v novo navrhovaných lokalitách bude posilnený novými distribučnými trafostanicami. Trafostanice budú prepojené zemnými káblami smýčkováním s cieľom budovania mrežovej sústavy VN rozvodov. Pri rekonštrukciách VN a NN rozvodov je potrebné realizovať ich formou káblov uložených v zemi.

Zabezpečenie novo navrhovaných odberov v zastavanom území časti Tatranská Štrba sa predpokladá z existujúcich trafostaníc, ktoré bude potrebné rekonštruovať na požadovaný výkon. Zásobovanie novej zástavby v novo navrhovaných lokalitách bude posilnený novými distribučnými trafostanicami, a to najmä v Medzištrbí. Trafostanice budú prepojené zemnými káblami smýčkováním s cieľom budovania mrežovej sústavy VN rozvodov.

Zabezpečenie novo navrhovaných odberov na Štrbskom Plese sa predpokladá z existujúcich trafostaníc, ktoré bude potrebné rekonštruovať na požadovaný výkon. Napojenie navrhovaného Areálu športovej vybavenosti je riešené pripojením na zdroj elektrickej energie samostatným vývodom z ES 22/10 kV Štrbské Pleso s následným napojením na existujúci VN kábel medzi TS 0008 Koliba a TS 0004 FIS. Riešenie Areálu športovej vybavenosti Štrbské Pleso si vyžaduje preloženie existujúceho podzemného káblového vedenia 10 kV súbežne s navrhovanou komunikáciou na východnej starne Mlynickej lúky a taktiež preloženie podzemného káblového vedenia 10 kV medzi TS 0010 Patria a TS 0016 1.tatranská a.s. . Športový areál bude el. energiou zásobovaný prostredníctvom troch distribučných kioskových trafostaníc TR X1 - TR X3 s

transformátormi s výkonom 630 kVA. Trafostanice budú prepojené smyčkováním. Na cieľovej sieti VN sú plánované úpravy V-102 a zmeny zapojenia súvisiace so zrušením ES0552-01 Štrbské Pleso 22/10 kV a prechodom 10kV na 22kV.

Pre novú zástavbu budú potrebné úpravy v NN rozvádzačoch jestvujúcich trafostaníc. Tak, ako bude realizovaná nová výstavba, je potrebné uvažovať s prípadnou rekonštrukciou niektorých trafostaníc na vyšší výkon. Nová zástavba bude napájaná z NN rozvádzačov trafostaníc úložnými káblami AYKY vo výkopoch. Napájanie bude prevedené cez prípojkové skrine PRIS smyčkováním. Zokruhovanie na jestvujúce vzdušné alebo podzemné vedenie sa prevedie cez istiace poistkové skrine VRIS.

Verejné osvetlenie zabezpečujú svietidlá osadené na samostatných stožiaroch alebo podperných stĺpoch NN rozvodov. Pre novú zástavbu bude potrebné rozšírenie jestvujúceho VO a v novej zástavbe nové vývody z trafostaníc. V celej obci budú pôvodné svetelné zdroje nahradené LED svietidlami s nízkou spotrebou.

Obecný rozhlas

V lokalitách novej výstavby bude rozširovaná sieť obecného rozhlasu formou rozvodov uložených v zemi, reproduktory budú osadené na stĺpoch verejného osvetlenia pod svietidlami.

Zásobovanie plynom

Územie Prešovského kraja je zásobované zemným plynom naftovým z nadradenej plynárenskej sústavy. Ako zdroj plynu slúži medzištátny plynovod VTL DN 700, PN 6,4 MPa. Na tento medzištátny plynovod je napojený vysokotlaký plynovod DN 500/300, PN 4,0 MPa v trasách Haniska pri Košiciach – Drienovská Nová Ves – Tatranská Štrba, Rakovec – Strážske – Humenné – Snina.

Obec je zemným plynom zásobovaná z vysokotlakého plynovodu DN 300 4,0 MPa Drienovská Nová Ves – Tatranská Štrba, ktorý pokračuje do obce Važec na územie Žilinského kraja. Ako zdroj zemného plynu pre jednotlivé časti obce slúžia samostatné regulačné stanice plynu:

- regulačná stanica Štrba s kapacitou RS 1200 m³/h s prevádzkovým tlakom 4,0 MPa;
- regulačná stanica Tatranská Štrba s kapacitou RS 1200 m³/h s prevádzkovým tlakom 4,0 MPa;
- regulačná stanica Tatranská Štrba – Semafór s kapacitou RS 1200 m³/h s prevádzkovým tlakom 4,0

MPa;

- regulačná stanica Tatranská Štrba – Lieskovec s kapacitou RS 1200 m³/h s prevádzkovým tlakom 4,0 MPa;

- regulačná stanica Štrbské Pleso s kapacitou RS 1200 m³/h s prevádzkovým tlakom 4,0 MPa.

Výstupný pretlak plynu z regulačných staníc je 100 kPa. V obci je vybudovaná STL distribučná sieť z oceľových alebo polyetylénových rúr s prevádzkovým tlakom do 100 kPa, lokálne aj NTL sieť. Plynové distribučné rozvody sú umiestnené v krajniciach ciest alebo chodníkoch.

Zástavba v obci Štrba je zásobovaná teplom z vlastných kotolní jednotlivých objektov, ktoré sú väčšinou plynofikované. Zemný plyn slúži aj na varenie a prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV).

ODBER PLYNU

časť Štrba:

Odber plynu z kategórie DO (domácnosti) v roku 2015 1 084,2 m³/hod

Odber plynu z kategórie ORGANIZÁCIA 36,1 m³/hod

Spotreba plynu pre časť 1 120,3 m³/hod

časť Tatranská Štrba:

Odber plynu z kategórie DO (domácnosti) v roku 2015..... 518,4 m³/hod

Odber plynu z kategórie ORGANIZÁCIA: 38,3 m³/hod

Spotreba plynu pre časť 551,7 m³/hod

Odber – rekreačná oblasť Lieskovec 42,5 m³/hod

časť Štrbské Pleso:

Odber plynu z kategórie DO (domácnosti) v roku 2015	90,0 m ³ /hod
Odber plynu z kategórie ORGANIZÁCIA	611,0 m ³ /hod
Spotreba plynu pre časť	701,0 m ³ /hod

Obec Štrba celkom:

časť Štrba	= 1 120,3 m ³ /hod
časť Tatranská Štrba	= 551,7 m ³ /hod
chatová osada Lieskovec	= 42,5 m ³ /hod
časť Štrbské Pleso	= 701,0 m ³ /hod

Spolu: 2 415,5 m³/hod

Z porovnania spotreby plynu jednotlivých miestnych častiach a kapacity regulačných staníc vyplýva, že vyhovujú súčasným potrebám a majú aj kapacitnú rezervu pre ďalšie obdobie.

Návrh

Zástavba v obci Štrba bude naďalej zásobovaná teplom z vlastných kotolní jednotlivých objektov, ktoré sú väčšinou plynofikované. Zemný plyn slúži aj na varenie a prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). V novej výstavbe budú ako zdroje tepla využívané aj nové technológie a obnoviteľné zdroje energie, ako tepelné čerpadlá, biomasa alebo geotermálna energia. Spotreba zemného plynu v pôvodných objektoch sa zníži zateplovaním.

Predpokladaný odber plynu**časť Štrba:**

Odber plynu z kategórie DO (domácnosti) v roku 2040	900,0 m ³ /hod
Odber plynu z kategórie ORGANIZÁCIA	45,0 m ³ /hod
Spotreba plynu pre časť	945,0 m ³ /hod

časť Tatranská Štrba:

Odber plynu z kategórie DO (domácnosti) v roku 2015.....	450,0 m ³ /hod
Odber plynu z kategórie ORGANIZÁCIA:	65,5 m ³ /hod
Spotreba plynu pre časť	515,5 m ³ /hod
Odber – rekreačná oblasť Lieskovec	50,0 m ³ /hod

časť Štrbské Pleso:

Odber plynu z kategórie DO (domácnosti) v roku 2015	70,0 m ³ /hod
Odber plynu z kategórie ORGANIZÁCIA	550,0 m ³ /hod
Spotreba plynu pre časť	620,0 m ³ /hod

Obec Štrba celkom:

časť Štrba	= 945,0 m ³ /hod.
časť Tatranská Štrba	= 515,5 m ³ /hod
chatová osada Lieskovec	= 50,0 m ³ /hod
časť Štrbské Pleso	= 620,0 m ³ /hod

Spolu: 2 130,5 m³/hod

Z porovnania spotreby plynu v jednotlivých miestnych častiach a kapacity regulačných staníc vyplýva, že vyhovujú súčasným aj výhľadovým potrebám a majú aj kapacitnú rezervu pre ďalšie obdobie.

Zásobovanie teplom

V riešenom území nie je a ani sa nenavrhuje žiadny systém centrálného zásobovania teplom. Jednotlivé

objekty v obci budú zásobované samostatnými objektovými zdrojmi tepla a teplej úžitkovej vody. Obec je plynofikovaná, zdroje tepla budú na báze zemného plynu alebo nových technológií - tepelných čerpadiel s pohonom na elektrickú energiu alebo zemný plyn, spaľovania biomasy a pod. Pri novej výstavbe a rekonštrukcii objektov odporúčame osadiť solárne panely, tepelné čerpadlá alebo kogeneračné zdroje, dodávajúce teplo aj elektrickú energiu.

Zariadenia civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované osobitné zariadenia pre ochranu civilného obyvateľstva. V prípade ohrozenia budú na ukrytie obyvateľstva po príslušnej úprave využité suterény alebo prízemie rodinných domov, v ktorých budú vybudované jednoduché úkryty budované svojpomocou alebo plynotesné úkryty pre obyvateľov domu, a stavebne vhodné časti verejných budov, objektov občianskej vybavenosti, rekreačných a liečebných zariadení. Rozmiestnenie úkrytov bude zohľadňovať potrebné dobehové vzdialenosti do 500 m a stavebnotechnický stav budov – vytipované budovy musia byť vybudované z pevných materiálov a staticky odolné. Predpokladaná kapacita úkrytov musí byť stanovená tak, aby pokryla minimálne 105 % kapacity prislúchajúcej počtu obyvateľov, užívateľov a zamestnancov v objektoch na území obce. Vo výrobných prevádzkach musia byť vytvorené priestory na ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov, v škole pre žiakov a zamestnancov, v obchodoch pre projektovanú kapacitu návštevnosti a personál a v budove Obecného úradu pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti. Pasportizáciu úkrytov a spracovanie plánu ukrytia zabezpečuje Obecný úrad.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.

Štrba je obcou ležiacou v hlavnom dopravnom koridore Slovenskej republiky, multimodálnom koridore V.a siete TEN-T Európskej únie. Dopravne je územie obce prístupné z východu a západu troma hlavnými cestnými komunikáciami - diaľnicou D1, ktorá je aj medzinárodnou cestou E-50, cestou I. triedy č. 18a cestou II. triedy č. 537 (Cesta slobody). Tieto komunikácie tvoria pre obec priamy prístup k nadradenej cestnej sieti a zároveň prístup k pracovným príležitostiam a vyššej občianskej vybavenosti. Cez územie obce vedie aj železničná trať č. 180 Žilina – Košice, ktorá tu má najvyššie položenú železničnú stanicu „Štrba“, nachádzajúcu sa v časti Tatranská Štrba. Z tejto stanice vedie ozubnicová trať na Štrbské Pleso. Hlavná trať sa od Tatranskej Štrby stáča južným smerom a severným okrajom Štrby pokračuje k mestu Poprad. Len 15 km východne od obce sa nachádza letisko Poprad-Tatry. Z hľadiska nadradenej dopravnej infraštruktúry je riešené územie vybavené veľmi dobre.

Časťou Štrby prechádza stará historická cesta, spájajúca Liptov a Spiš, ktorá je dnes už len lokálnou spojniciou s Važcom a Lučivnou. Tranzitná doprava používa prevažne diaľnicu D1, ktorá prechádza severne od časti Štrby, a južne od cesty I/18, vedúcej Tatranskou Štrbou.

Diaľnica D1 vedie v smere východ – západ severne od časti Štrby. Severovýchodne od nej je vybudovaná diaľničná križovatka Štrba, kde sa na trasu diaľnice napája cesta III. triedy č. 3060 Tatranská Štrba – Štrba. Podľa Generelu dopravnej infraštruktúry Prešovského kraja má byť v jej trase až do časti Štrba vrátane napojenia na diaľničnú križovatku predĺžená cesta II. triedy č. 538 v kategórii C-9,5/80. Severozápadne od Štrby je na diaľnici vybudované obojstranné diaľničné odpočívadlo, vybavené čerpacími stanicami pohonných hmôt. Ochranné pásmo diaľnice má šírku 100 m od krajných jazdných pruhov na obe strany. V ochrannom pásme je zakázané zvláštne užívanie pozemkov, umiestňovanie reklám a rozširovanie zastavaného územia obce (obytné plochy, rekreačné a oddychové aktivity, priemyselné parky), z dôvodu možných negatívnych vplyvov cestnej premávky. Prevádzkovateľ diaľnice, Národná diaľničná spoločnosť, paradoxne žiada aj zákaz výstavby zariadení pre motoristov, priamo prístupných z diaľnice, vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt, motorestov a podobne, pričom existujúce diaľničné odpočívadlá v katastri obce nemajú dostatočné komplexné vybavenie.

Územím obce prechádzajú v smere sever – juh cesty II. triedy č. 538 Tatranská Štrba – Štrbské Pleso a III. triedy č. 3060 Tatranská Štrba – Štrba, ktoré sú hlavnými komunikáciami v obci, lebo spájajú všetky tri časti obce, a zároveň zabezpečujú prístup z nej na nadradenú cestnú sieť - diaľnicu D1 v diaľničnej križovatke Štrba a na cestu č. I/18 v Tatranskej Štrbe.

Trasami ciest I., II. a III. triedy vedú linky pravidelnej autobusovej dopravy vedúce do obce z mesta Poprad, ktoré obec spájajú so susednými obcami Lučivná, Šuňava, Liptovská Teplička a Važec. S ďalšou susednou obcou, Mengusovcami, nemá Štrba priame cestné spojenie, dopravné spojenie s ňou je len po poľných a lesných cestách. Po cestách I. a II. triedy vedú aj diaľkové autobusové linky.

Nadradenú cestnú infraštruktúru na území obce Štrba tvoria a naďalej budú tvoriť diaľnica D1 a cesta I. triedy č. 18 v kategórii C 11,50/80 mimo územie obce a B2-MZ 14/50 na území obce v časti Tatranská Štrba. Hlavnou cestnou komunikáciou pre miestnu, cieľovú a zdrojovú dopravu na území obce Štrba bude cesta II. triedy č. 538, vedúca od križovatky s cestou II. triedy č. 537 pri Štrbskom Plese do Tatranskej Štrby a po prekategORIZOVANÍ aj v trase cesty III. triedy č. 3060 Tatranská Štrba - Štrba po križovatku s cestou III. triedy č. 2343 v časti Štrba. Táto severojužná dopravná os prepája všetky tri časti obce a všetky ostatné komunikácie, tvoriace základný komunikačný systém obce a jej jednotlivých častí.

Základný komunikačný systém v zastavanom území časti **Štrba** tvoria cesty III. triedy č. 3060 Tatranská Štrba – Štrba (ulica Dr. Markušovského), ktorá bude prekategORIZOVANÁ na cestu II. triedy - predĺženie cesty II/538, č. 2343 Važec - Lučivná (Hlavná ul. a ul. Čs. armády) a č. 3061 Štrba – Liptovská Teplička (Šuňavská ul.). Tieto zberné komunikácie funkčnej triedy B2 a B3 tvoria základnú dopravnú kostru časti, na ktorú sa napája sieť miestnych obslužných komunikácií. Vzhľadom na obytný a rekreačný charakter tejto časti väčšina miestnych komunikácií má mať charakter upokojených komunikácií s preferenciou nemotoristickej dopravy prípadne obytných ulíc.

V časti **Tatranská Štrba** tvorí hlavnú dopravnú os cesta II. triedy č. 538, priesťah cesty I/18 je vedľajšou dopravnou osou, tieto cesty sú na území obce zbernými komunikáciami funkčnej triedy B1 a B2. Priesťah cesty I. triedy cez túto časť vzhľadom na nízku intenzitu dopravy (1871 voz./24 hod v r. 2010) nie je potrebné šírko upraviť, je ale potrebné vybudovať súbežné chodníky pre peších. Na reguláciu rýchlosti automobilov je potrebné na začiatkoch a koncoch priesťahov ciest I. a II. triedy obcou vybudovať prvky upokojenia dopravy. V mieste autobusových zastávok bude spomaľovacím prvkom prechod pre chodcov so stredovým ostrovčekom. Ostatné miestne komunikácie majú funkciu obslužnú, väčšina z nich má mať charakter upokojených komunikácií s preferenciou nemotoristickej dopravy prípadne obytných ulíc. Tieto komunikácie môžu mať šírku od 3 do 5 m a dláždený povrch.

V časti **Štrbské Pleso** je hlavnou dopravnou osou miestna komunikácia, vedúca od križovatky s cestou II. triedy č. 37 (Cesta slobody) ku záchytnému parkovisku pri železničnej stanici. Táto cesta je zbernou komunikáciou funkčnej triedy B3, ostatné miestne komunikácie majú funkciu obslužnú. Vzhľadom na rekreačný a kúpeľný charakter tejto časti má byť jej územie od záchytného viacpodlažného parkoviska zónou s obmedzenou automobilovou dopravou, prístupnou len dopravnej obsluhu. Komunikácie v tejto zóne majú byť upokojenými komunikáciami (čl. 2.1.9 STN 73 6110) s preferenciou nemotoristickej dopravy.

Na existujúcej komunikačnej sieti v obci je viacero nevyhovujúcich križovatiek s nedostatočným rozhľadom. Tam, kde nie je možná úprava rozhľadových pomerov, je potrebné osadenie dopravných značiek alebo zariadení (zrkadlá) zabezpečujúcich podmienky pre bezpečnosť cestnej premávky.

Parkovacie plochy, garáže a dopravné priestranstvá

Súčasťou rozvoja dopravného systému v častiach Štrba a Tatranská Štrba musí byť dobudovanie potrebných parkovísk pri existujúcich resp. výstavby nových parkovísk pri navrhovaných budovách na bývanie, občiansku vybavenosť a rekreáciu v súlade s v danom období platnou slovenskou technickou normou (STN 73 6110). Budovať potrebné parkovacie plochy sú povinní jednotliví vlastníci budov na vlastných pozemkoch. Verejné parkoviská sú potrebné pri zariadeniach občianskej vybavenosti. Sú potrebné najmä v centre obce a športovom areáli. Samostatné parkovanie plochy musia byť vybudované aj v podnikateľských zónach.

V koncepcii parkovania na Štrbskom Plese je potrebné uplatniť zásadu plateného parkovania so zľavou pre elektromobily. Vzhľadom na rekreačný a kúpeľný charakter Štrbského Plesa má byť jeho územie od

záchytného viacpodlažného parkoviska zónou s obmedzenou automobilovou dopravou, prístupnou len nevyhnutnej dopravnej obsluhy, v ktorej bude len obmedzený počet parkovacích miest, len pre ubytovaných hostí. Pre ostatných návštevníkov je potrebné rozšíriť parkovaciu kapacitu záchytných parkovísk, a to najmä nadstavaním viacpodlažného parkoviska pri autobusovej stanici a výstavbou nového záchytného parkoviska pri odbočke na Popradské pleso. Ďalšie záchytné parkoviská, určené aj pre masové podujatia na Štrbskom Plese, sú navrhnuté pri existujúcej železničnej stanici v Tatranskej Štrbe a novej železničnej stanici Štrba na preložke železničnej trate v Medzištrbí. Z oboch týchto záchytných parkovísk je možné zabezpečiť dopravu na Štrbské Pleso ozubnicovou železnicou a autobusovou dopravou.

Hromadná verejná doprava

Na trasách pravidelnej verejnej osobnej dopravy sú v obci dvojice obojstranných zastávok. Nie všetky zastávky majú vybudované zastávkové niky a prístrešky, ich štandard stavebných úprav a vybavenosti je prevažne veľmi nízky. Na zlepšenie podmienok pre autobusovú dopravu je v územnom pláne navrhnuté dobudovanie zastávok v Tatranskej Štrbe a zastávkových ník vybavených prístreškami na celom území obce.

Pešie komunikácie a plochy

V obci bude pokračovať úprava verejných priestranstiev, v rámci ktorej sa majú vytvoriť v okolí zariadení občianskej vybavenosti pešie rozptylové a úžitkové plochy doplnené sadovými úpravami. Pre tieto úpravy je potrebné spracovať podrobnejšie projekty.

Pozdĺž zberných a obslužných miestnych komunikácií sú navrhnuté minimálne jednostranné pešie chodníky šírky 2 m. Okrem nich sú v obci navrhnuté aj samostatné pešie chodníky alebo združené nemotoristické komunikácie. Hlavnou z nich je rekreačný chodník pozdĺž potoka Mlynica vedúci z Tatranskej Štrby ku novej železničnej stanici, od nej do časti Štrba, a ďalej ku rázcestiu mlyn a chatovej osade Valtierová. Dôležitými sú aj pešie prepojenia chatovej osady Lieskovec s Tatranskou Štrbou a peší chodník od diaľničného odpočívadla na Šoldov.

Cyklistická doprava

V roku 2014 bola spracovaná Vyhľadávacia štúdia a štúdia uskutočniteľnosti medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo č. 11 a jej napojenia na národnú Tatranskú magistrálu na území troch okresov Prešovského kraja vrátane okresu Poprad. Tento úsek cyklomagistrály rieši prepojenie už existujúcich úsekov cykloturistických trás a navrhovanej trasy EuroVelo 11. Táto ako významná medzinárodná cykloturistická magistrála má viesť z hraničného prechodu PR/SR Mníšek nad Popradom cez Starú Ľubovňu, Prešov a Košice na hraničný prechod SR/MR Skároš. Druhým významným projektom je vytvorenie národnej Tatranskej cyklomagistrály, ktorou sa má vytvoriť cykloturistický okruh okolo Tatier. Pre rozvoj cykloturistiky a cyklistickej dopravy je potrebné vytvoriť prepojenie týchto dvoch cyklomagistrál. Toto prepojenie sa vytvorí medzi Starou Ľubovňou, kde je na trase EuroVelo 11 najvhodnejší bod na napojenie prepájajúcej trasy, a Podbanským, kde je určený hraničný bod Tatranskej cyklomagistrály na hranici Žilinského samosprávneho kraja. Úsek prepájajúcej cyklomagistrály v úseku Stará Ľubovňa – Poprad je už vyriešený a dostáva sa do štádia realizácie. V úseku Poprad – Svit je už vybudovaná cyklistická cestička až na hranicu katastra obce Lučivná. Táto štúdia preto rieši chýbajúci úsek cyklomagistrály Lučivná – Štrba – Podbanské, ktorým sa má vytvoriť prepojenie medzinárodnej cyklomagistrály EuroVelo 11 a národnej Tatranskej cyklomagistrály na území Prešovského samosprávneho kraja. Odhadovaná dĺžka koridoru je cca 34 km.

V katastri obce Štrba je v uvedenej štúdii riešený úsek cyklomagistrály vo dvoch alternatívach, ktoré sa napájajú na úsek vedený od obce Lučivná pozdĺž potoka Mlynica ku rázcestiu Valtierová. Alternatíva č.1 vedie od rázcestia najprv po pravom, neskôr po ľavom brehu Štrbského potoka do obce, prechádza jej centrom na cestu III. triedy č. 3060 (výhľadovo II/538) do Tatranskej Štrby. Od železničnej trate vedie súbežne s ňou po navrhnutej cyklistickej cestičke do Tatranskej Štrby a vedľa cesty II. triedy č. 538 cez ňu až na horný koniec časti, kde opäť prechádza na cestu. Alternatíva č. 2 vedie od rázcestia Valtierová naďalej v údolí potoka Mlynica po Prostredný mlyn a okolo družstva do obce. Prechádza na jej severozápadný okraj a po účelovej ceste cez nadjazd ponad diaľnicu, okolo diaľničného odpočívadla až ku chatovej osade

Lieskovec pri Tatranskej Štrbe. Cez chatovú oblasť obchádza Tatranskú Štrbu a napája sa na cestu II. triedy. Obe alternatívy vedú z Tatranskej Štrby po ceste II/538 smerom na Štrbské Pleso. Na Cestu slobody sa navrhnutá trasa napája na rázcestí pod Štrbským Plesom. Odtiaľ vedie po ceste II/537 až na hranicu Prešovského kraja na Podbanskom.

V územnom pláne navrhovaná trasa cyklomagistrály vychádza z alternatívy č. 1. Vedie od rázcestia Valtierová po navrhovanej cyklistickej cestičke pozdĺž Štrbského potoka do obce, v nej po ulici Raštub a Šuňavskej ulici do centra obce. Na ulici Dr. Markušovského vedie po navrhovanej cyklistickej cestičke ku nadjazdu cez železničnú trať (v návrhu ku novému nadjazdu nad jej preložkou) a ku plánovanej novej železničnej stanici Štrba. Ďalej vedie po navrhovanej cyklistickej cestičke súbežne s cestou III/3060 (výhľadovo II/538) do Tatranskej Štrby na Železničnú ulicu. Chráneným prechodom súbežne s prechodom pre peších prechádza na Horskú ulicu, pozdĺž ktorej po cyklistickom chodníku vedie na horný okraj Tatranskej Štrby, kde prechádza na cestu. V úseku Tatranská Štrba – Štrbské Pleso vedie formou cyklistických pruhov na rozšírenej krajnici cesty II/538 po Cestu slobody, kde sa napája na Tatranskú cyklomagistrálu, vedenú po združenom chodníku súbežnom s cestou II/537.

Na Tatranskú magistrálu bude napojená cyklistická cestička, vedená súbežne s prístupovou komunikáciou na Štrbské Pleso po záchytné parkovisko pri autobusovej stanici, odkiaľ budú cyklisti využívať miestne upokojené komunikácie vrátane účelovej cesty vedúcej na Popradské pleso.

Ďalšie cyklistické trasy budú vyznačené v katastri obce po spevnených aj nespevnených verejných a účelových komunikáciách najmä v jeho južnej časti a v chatovej oblasti Lieskovec. Návrh trás je vyznačený vo výkresovej časti územného plánu. Tieto trasy tvoria okruhy sprístupňujúce miestne atraktivity a majú byť vybudované formou náučných trás s vybavením orientačným a informačným systémom, odpočívadlami a vyhliadkovými bodmi s prístreškami, stojanmi na bicykle a pod.

Cyklistická doprava môže na území obce využívať všetky miestne komunikácie, najmä upokojené a nemotoristické združené komunikácie. Pre bezpečnosť cyklistickej dopravy je vhodné obmedziť na nich maximálnu rýchlosť na 30 km/hod, prípadne vytvárať cyklistické ulice. Takými by mali byť najmä ulice, po ktorých sú vedené cyklotrasy alebo ktoré vytvárajú alternatívnu trasu pre cyklistov mimo prietahov tranzitnej dopravy. V časti Štrba sú na to vhodnými ulice SNP a M. Janošku, ale aj Školská ulica tvoriaca prístup ku základnej škole. Dôležitým prvkom pre rozvoj cyklistickej dopravy je vytvorenie možností parkovania pre cyklistov formou stojanov, prípadne stojanov s prístreškom pri verejných budovách a zariadeniach občianskej vybavenosti, v prvom rade v centre obce, pri základnej škole a v športovom areáli.

Účelové komunikácie

Účelové poľnohospodárske a lesné komunikácie nadväzujú na cesty I. až III. triedy a miestne komunikácie. Okrem základného dopravného účelu majú mať využitie aj pre rekreáciu a rekreačný šport – cyklistiku, turistiku a v zime bežecké lyžovanie. Preto je potrebné zrekonštruovať (obnoviť) alebo dobudovať ich tak, aby mali spevnený povrch a funkčné odvodnenie.

Dopravné zariadenia

Čerpacia stanica pohonných hmôt je vybudovaná v časti Tatranská Štrba pri križovatke ciest I. a II. triedy. Túto je vhodné doplniť o autoumyváreň, prípadne aj pohotovostné služby (žltý anjel, odťahová služba). V obci je v prevádzke autoservis a pneuservis, väčšie prevádzky tohto druhu je potrebné zriaďovať vo výrobných a skladovacích areáloch mimo obytné zóny.

Po otvorení diaľničného úseku diaľnice D1 boli v katastri obce otvorené aj dve diaľničné odpočívadlá s čerpacími stanicami pohonných hmôt, prístupných len z trasy diaľnice. Tieto odpočívadlá nemajú dostatočnú vybavenosť, je potrebné ich dobudovať o ďalšie zariadenia, najmä stravovacie, ubytovacie a pohotovostné motoristické služby, na čo sú v územnom pláne vymedzené plochy nadväzujúce na súčasné odpočívadlá.

Štrbské Pleso je strediskom zimných športov medzinárodného významu, v rámci ktorého je vybudovaných viacero druhov horských dopravných zariadení na prepravu lyžiarov – lanových dráh. Jeden lyžiarsky vlek je

aj v časti Tatranská Štrba. Rozvoj horských dopravných zariadení je možný na vymedzených plochách pre zjazdové lyžovanie.

Tab.: Existujúce horské dopravné zariadenia

Názov	Druh zariadenia	Dĺžka (m)	Kapacita (osôb/hod)
Solisko expres	6-sedačka	2 030	1 600
Mostíky	6-sedačka	357	1 350
Furkota	4-sedačka odpojiteľná	1 122	1 000
Solisko	Vlek	935	720
Interski I	Vlek	865	830
Interski II	Vlek	80	
Snowtubing	Vlek	80	

Zdroj: Koncept ÚPN-O Štrba + OcÚ Štrba

Tab.: Navrhované horské dopravné zariadenia

Názov	Druh zariadenia	Dĺžka (m)	Kapacita (osôb/hod)
SLD Interski	8-sedačka	1 030	2 000
Detský - Helios	vlek	190	200
Andelova	4-sedačka	620	2 400

Zdroj: Koncept ÚPN-O Štrba + OcÚ Štrba

Železničná doprava

Obec Štrba je prístupná železničnou dopravou. Jej územím prechádza železničná trať č. 180 Žilina – Košice, ktorá bola vybudovaná ako úsek tzv. Košicko-bohumínskej železnice, a dnes je traťou medzinárodného významu, súčasťou najvýznamnejšieho železničného ťahu Slovenskej republiky Bratislava – Žilina – Košice – Čierna nad Tisou a multimodálneho dopravného koridoru EÚ TEN-T č. V.a. Trať je dvojkoľajná, elektrifikovaná, slúži osobnej aj nákladnej doprave. Priamo na území obce sú na nej dve železničné stanice – železničná stanica Štrba v Tatranskej Štrbe a Štrba-zastávka blízko severného okraja časti Štrba. Na zlepšenie technických parametrov trate sa pripravuje modernizácia železničnej trate Žilina – Poprad vrátane súvisiacej preložky železničnej stanice Štrba do priestoru železničnej stanice Štrba-zastávka a predĺženia ozubnicovej železnice do nej podľa vydaného územného rozhodnutia stavby „Modernizácia železničnej trate v úseku Liptovský Mikuláš – Poprad Tatry (mimo)“. Na stavbu je vydané územné rozhodnutie.

Medzi časťami Tatranská Štrba a Štrbské Pleso je vybudovaná trať ozubnicovej železnice so zastávkami Tatranská Štrba, Tatranský Lieskovec a Štrbské Pleso. Trať je jednokolejová, elektrifikovaná. Zvýšenie prepravnej kapacity ozubnicovej železnice je možné riešiť výhybnou a rozšírením koľajiska v koncových staniách a novými modernejšími súpravami. Pre rozvoj integrovanej hromadnej dopravy je v územnom pláne navrhnuté využitie ozubnicovej železnice aj ako nosného systému verejnej hromadnej dopravy na území obce, a to predĺžením jej trate priamo do časti Štrba, a to s variantne navrhnutou koncovou stanicou pri terajšom zbernom dvore na ulici 29. januára alebo v lokalite Krôň nad ulicou Martina Benku.

V časti Štrbské Pleso je aj konečná zastávka Tatranskej elektrickej železnice, trate Smokovce – Štrbské Pleso, ktorá je zároveň prestupnou stanicou na ozubnicovú železnicu. Trať TEŽ je jednokolejová, elektrifikovaná.

Letecká doprava

Najbližšie letisko sa nachádza v blízkom meste Poprad, kde sa nachádza civilné dopravné letisko Poprad-Tatry.

Časť katastrálneho územia Štrba sa nachádza v ochranných pásmach letiska Poprad – Tatry. Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru (sklon 2,5 % - 1:40) s výškovým obmedzením 936,5 – 1086 m n.m. Nad túto výšku je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez súhlasu Dopravného úradu. V časti územia, kde už terén presahuje výšky stanovené ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru, tzn. tvorí leteckú prekážku, sa nesmú umiestňovať akékoľvek stavby.

V rámci ochranných pásiem letiska Poprad – Tatry sú v riešenom území vyhlásené ochranné pásma leteckých pozemných zariadení – navigačného bodu NDB a rádiového návestidla MKR, umiestnených v spoločnom objekte pri Tatranskej Štrbe.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie - hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. Hlavným zdrojom znečistenia ovzdušia sú lokálne zdroje vykurovania v rodinných domoch na báze tuhých palív – dreva. Negatívne sa tento jav prejavuje iba lokálne za nepriaznivých rozptylových podmienok aj to iba v prípadoch, kde sú užívané staré kotly na tuhé paliva, čo je postupne klesajúci jav v dôsledku modernizácie vykurovacích systémov v domoch a snahou obyvateľstva o racionalizáciu spotreby tepla. Ostatné zdroje vrátane mobilných z dopravy sú v normových hodnotách.

Podľa správy MŽP SR o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2013 spadá územie katastra Štrba do Tatranského environmentálneho regiónu s nenarušeným prostredím s vysokou kvalitou životného prostredia. Z najbližších desiatich najväčších znečisťovateľov ovzdušia za rok 2013 v Prešovskom kraji sa v meste Poprad nachádzajú TATRAVAGÓNKA a.s. – emisie TZL, v meste Svit nachádza CHEMOSVIT ENERGOCHEM, a.s. a Dalkia Poprad a.s. v meste Poprad – emisie NO_x a Schüle Slovakia, s.r.o. v Poprade – emisie CO (zdroj: Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v SR – 2013, SHMÚ, MŽP SR, Bratislava, 2015).

Pre znižovanie emitovaných znečisťujúcich látok do ovzdušia je potrebné dodržiavať všeobecné podmienky prevádzkovania zdrojov podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích vyhlášok.

Navrhované riešenie konceptu ÚPN-O Štrba neumiestňuje v území katastra žiadny nový veľký alebo stredný zdroj znečisťovania ovzdušia.

2. Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.

Čistenie splaškových vôd z domácností, technickej a občianskej vybavenosti a rekreačných zariadení v južnej časti katastra, t.j. časti Štrba a Tatranská Štrba, je zabezpečené v mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd v Poprade - Matejovciach. Táto ČOV bola vyprojektovaná pre čistenie komunálnych odpadových vôd od 146 206 ekvivalentných obyvateľov.

Čistenie odpadových vôd z časti Štrbské Pleso bude v samostatnej mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd Štrbské Pleso s projektovanou kapacitou 2 143 m³.d⁻¹. Táto kapacita dostatočne pokryje predpokladané priemerné denné množstvo odpadovej vody v návrhovom období, ale len 75 % maximálneho denného množstva odpadovej vody (2824,9 m³.d⁻¹). Podtatranská vodárenská spoločnosť plánuje intenzifikáciu technologickej časti ČOV. Recipientom je potok Mlynica.

3. Odpady - celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi.

Obec Štrba zabezpečuje nakladanie s komunálnym odpadom. Nakladanie s komunálnym odpadom v obci Štrba a časti obce Tatranská Štrba realizuje obec sama. V časti obce Štrbské Pleso zabezpečuje nakladanie s komunálnym odpadom prostredníctvom VPS Vysoké Tatry, s.r.o..

V obci sú vybudované stanovišťa pre zberné nádoby na triedený zber papiera, plastov, skla, viacvrstvových kombinovaných materiálov a kovových obalov.

Triedený zber na území obce Štrba a časti obce Tatranská Štrba vykonáva obec v spolupráci so spoločnosťou Brantner Poprad s.r.o. a OZV – NATUR-PACK, a.s.. V časti obce Štrbské Pleso obec zabezpečuje triedený zber prostredníctvom spoločnosti VPS Vysoké Tatry, s.r.o.

V katastri obce je evidovaných 5 upravených (prekrytie, terénne úpravy a pod.) skládok odpadu (3 pri Štrbe, 2 pri Tatranskej Štrbe) a 7 neupravených, opustených nelegálnych skládok (4 pri Štrbe, 3 pri

Tatranskej Štrbe). Všetky nelegálne skládky je nutné asanovať a vykonať opatrenia zabraňujúce ich obnoveniu (osвета, fyzické zábrany, fotopasce, sankcie). V územnom pláne je navrhnuté kompostovisko na mieste pôvodného poľného hnojiska v lokalite Zabrezina.

Tab.: Produkcia komunálneho odpadu za obec Štrba v roku 2015 podľa druhov odpadu

Číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu – kategória odpadu	Kód nakladania s odpadom	Množstvo odpadu v tonách	Poznámka: Y-kód nebezpečného odpadu
20 03 01	zmesový komunálny odpad - O	D1	774,96	
20 01 01	papier a lepenka - O	R3	58,69	
15 01 01	obaly z papiera a lepenky - O	R3	8,75	
20 01 39	plasty - O	R3	22,35	
20 01 02	sklo - O	R3	84,94	
15 01 05	kompozitné obaly - O	D1	5,00	
15 01 04	obaly z kovu - O	R4	5,20	
16 01 03	opotrebované pneumatiky - O	R3	2,80	
20 01 23	vyrazené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky - N	R13	5,24	Y45
20 01 35	vyrazené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20	R13	2,03	Y29
20 01 36	vyrazené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20	R3	6,62	
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť - N	R13	0,06	Y29

Zdroj: Obecný úrad Štrba, 2016; Katalóg odpadov, 2001

Vysvetlivky (podklady: Katalóg odpadov, 2001 a Príloha č. 8 k vyhláške č. 310/2013 Z. z.):

O - ostatný odpad

N - nebezpečný odpad

Y29 - Ortuť, zlúčeniny ortuti

Y45 - Organohalogenové zlúčeniny, iné ako látky uvedené v tejto tabuľke (napr. Y39, Y41, Y42, Y43, Y44)

D1 - Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov)

R3 - Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré sa nepoužívajú ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov)

R4 - Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín

R13 - Skladovanie odpadov pred použitím niektorých z činností R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)

Je predpoklad, že zvyšovaním separácie odpadu v obci dôjde postupne k znižovaniu množstva zmesového komunálneho odpadu a k zvyšovaniu odseparovaných, druhotne využiteľných zložiek z odpadu a k ich následnej recyklácii.

4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita).

Na skúmanom území bol urobený výpočet hladiny hluku z cestnej dopravy na diaľnici D1, na ceste I/18 a cestách II. a III. triedy, pre ktoré sú známe údaje zo sčítania dopravy z roku 2010. Nadmerným hlukom z dopravy je zasiahnutá relatívne malá časť obce, lebo diaľnica je vedená v dostatočnej vzdialenosti od zastavaného územia obce. Hlukom z dopravy na ceste I. triedy je zasiahnuté len bezprostredné okolie cesty a dostatočne ho tlmí okolitá zástavba a zeleň. Na ostatných komunikáciách v obci vzhľadom na nízku intenzitu dopravy nie je predpoklad prekročenia prípustnej hladiny hluku z dopravy podľa údajov o intenzite dopravy zo sčítania v roku 2010 a výhľadového nárastu do r. 2040.

Obmedzenie vplyvu hluku z dopravy na diaľnici D1 je možné riešiť dobudovaním protihlukových opatrení (najmä plných zábradlí na mostoch) a vysadením širšieho pásu vysokej zelene okolo trasy diaľnice v okolí zastavaného územia obce.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita).

Za významný líniový a bodový zdroj elektromagnetického žiarenia v katastri obce môžeme považovať vedenia veľmi vysokého napätia a navádzací bod NDB a rádiové návestidlo MKR, umiestnené v spoločnom objekte pri Tatranskej Štrbe leteckých pozemných zariadení letiska Poprad – Tatry. S novými zdrojmi žiarenia a iných fyzikálnych polí návrh územného plánu neuvažuje.

Kataster obce Štrba je podľa mapy radónového rizika prevažne zaradený do kategórie územia s nízkym radónovým rizikom, časť územia je v kategórii so stredným radónovým rizikom. Ožiarenie z radónu je spôsobované hlavne v uzavretých budovách, kde radón môže prenikať z podlažia stavby. Nové stavebné postupy a použitie správnych stavebných materiálov umožňujú eliminovať negatívne dopady radónového pozadia.

6. Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).

V návrhu územného plánu obce Štrba sú navrhované nové protipovodňové opatrenia na vodných tokoch (Štrbský potok, Dielnica, Brezovský potok), ktoré budú predstavovať aj významnejšie terénne úpravy v súvislosti s výstavbou zatravnených prielohov na poľnohospodárskej pôde a polyfunkčných nádrží a poldrov v alúviách týchto vodných tokov. Pre tieto aktivity budú spracované samostatné projekty vrátane posudzovania vplyvov na životné prostredie.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Poznámka:

pri spracovaní popisu charakteristiky súčasného stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov obce Štrba boli použité bez zvláštného označenia aj citácie, okrem iných, najmä z materiálov:

- **Prieskumy a rozbor pre územný plán obce Štrba.** URBKO s.r.o., Prešov, 08/2015

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štrba 2015 – 2023** (Aktualizácia Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Štrba na roky 2007 – 2013). Regionálna rozvojová agentúra – Centrum rozvoja turizmu PSK pre oblasť Vysokých Tatier, Dolný Smokovec, 2015

Významným zdrojom informácií o súčasnom stave životného prostredia a zdravia obyvateľstva boli aj Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky za roky 2013 a 2014, Atlas krajiny SR (2002), webová lokalita Štatistického úradu SR a Enviroportal, webová lokalita SAŽP a ďalšie.

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Územný plán obce sa spracováva pre celé územie obce podľa § 11 zákona č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon). Územím obce je jej katastrálne územie.

Riešeným územím územného plánu obce Štrba je katastrálne územie Štrba okres Poprad s výmerou **6 307,6 ha**. V rámci katastrálneho územia obce je potrebné riešiť koordináciu územného rozvoja zastavaného územia jednotlivých miestnych častí sídla v súlade s jeho funkciou, sociálno - ekonomickým a priestorovým potenciálom. Posudzovaný koncept riešenia ÚPN-O Štrba a následne aj správa o hodnotení rieši iba územia Štrby a Tatranskej Štrby, pretože pre časť Štrbské Pleso bol územný plán spracovaný a schválený v roku 2014, takže predložený koncept preberá jeho riešenie.

Záujmovým územím obce Štrba je územie susediacich okolitých obcí, t.j. obcí Liptovská Teplička, Šuňava, Lučivná, Mengusovce a mesta Vysoké Tatry v Prešovskom kraji a obce Vážec zo Žilinského kraja. Obec Štrba leží na rozhraní Liptovskej a Popradskej kotliny, ktoré sa nachádzajú medzi Vysokými a Nízkymi Tatrami. Je to územie v západnej časti okresu Poprad a na východnom okraji okresu Liptovský Mikuláš. Údolnú časť tvorí oráčino-lúčna poľnohospodárska krajina s kompaktnými samostatnými sídlami, ktorá prechádza do lesnej horskej krajiny na úpätí Tatier s rekreačnými osadami a až do alpínskej vysokohorskej krajiny v hrebeňových častiach Vysokých a Nízkych Tatier s ojedinelými turistickými chatami.

Katastrálne územie Štrba má rozlohu 6 307,64 ha. Obec sa skladá z troch častí - Štrba, Tatranská Štrba a Štrbské Pleso. Samotná časť Štrba leží v južnej časti katastra obce, Tatranská Štrba v jeho strede a Štrbské Pleso v severnej časti územia obce. V katastrálnom území Štrba sú podľa evidencie nehnuteľností zastúpené jednotlivé druhy pozemkov takto:

Tab.: Úhrnné hodnoty druhov pozemkov za kataster Štrba

Druh pozemku:	%	Výmera (ha)
Orná pôda	11,8	745,0697
Lúky a pasienky	39,9	2 518,5829
Záhrady	0,3	17,6800
Ovocné sady	0,0	0
Lesy	40,6	2 557,9637
Vodné plochy	1,0	63,4611
Zastavané plochy	4,7	297,8589
Ostatné	1,7	107,0325
Celkom:	100	6 307, 6388
Z toho: v zastavanom území	3,4	215, 9355
mimo zastavané územie	96,6	6 091,7033

Zdroj: ÚGKK SR, 2015

Štrbský chotár má klinovitý tvar, ktorého dĺžka je vzdušnou čiarou približne 18 km a šírka asi 7 km. Štrbský chotár siaha až po tatranské štíty a na jeho území sa nachádzajú aj turisticky obľúbené osady Tatranská Štrba a Štrbské Pleso. V okolí obce na nachádzajú zaniknuté stredoveké osady Šoldov, Hrachovisko a Hasnova. Obec Štrba leží v nadmorskej výške 829 m n.m. (stred obce), najvyššia časť chotára až v 2428 m n.m. (Hrubý vrch v závere Mlynickej doliny). Naopak, jeho najnižšie body ležia jednak na alúviu vodného toku Čierny Váh v juhozápadnom cípe katastra (nadmorská výška asi 785 m n. m.), resp. na alúviu vodného toku Mlynica vo východnej časti k.ú. (v nadmorskej výške asi 790 m n. m.).

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia - podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie

Kataster obce Štrba zasahuje do niekoľkých **geomorfologických celkov**, ktorých prehľad podáva tabuľka. Najvyšším bodom v katastri je kóta Hrubý vrch na vysokotatranskom hrebeni na severe katastra. V južnej časti katastra rieka Čierny Váh oddeľuje geomorfologický celok Kozie chrbty od geomorfologického celku Nízke Tatry, zastúpeného podcelkom Kráľovoľské Tatry.

Tab.: Geomorfologické členenie katastrálneho územia Štrba:

Sústava	Alpsko-himalájska				
Podsústava	Karpaty				
Provincia	Západné Karpaty				
Subprovincia	Vnútorne Západné Karpaty				
Oblasť	Fatransko-tatranská oblasť				
Celok	Tatry	Podtatranská kotlina		Kozie chrbty	
Podcelok	Východné Tatry	Tatranské podhorie	Popradská kotlina	Važecký chrbát	Dúbrava
Časť	Vysoké Tatry		Štrbská pahorkatina		

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

Z hľadiska **inžinierskej geológie** predstavuje územie katastra Štrba podľa Atlasu krajiny Slovenskej republiky, 1. vydanie. MŽP SR, SAŽP, 2002 (ďalej len Atlas krajiny SR) od jeho severnej hranice (vysokotatranský hrebeň) smerom na južnú hranicu katastra ktoku Čierneho Váhu zastúpenie nasledovných inžinierskogeologických rájónov hornín:

- rajón magmatických intruzívnych hornín;
- rajón morénových sedimentov;
- rajón deluviálnych sedimentov;
- rajón glacifluviálnych sedimentov;
- rajón flyšoidných hornín;
- rajón vápencovo-dolomitických hornín;
- rajón pieskovcovo-zlepenkových hornín.

V alúviu toku Mlynica a toku Čierny Váh sa nachádza rajón údolných riečnych náplavov.

Podľa webovej lokality ŠGÚDŠ <http://mapserver.geology.sk> z hľadiska **geologickej stavby** nachádzame v území katastra Štrba od severu na juh nasledovné horniny:

- kryštalínium zastupujú na vysokohorskom hrebeni Vysokých Tatier **magmatické horniny** (granodiority až totality) - biotitické granodiority až tonality s prechodmi do muskoviticko-biotitických granodioritov (vysokotatranský typ);

- kryštalínium je v nižších horských polohách prekryté pleistocénnymi sedimentmi - **glacigénne sedimenty**: štrky, balvany a bloky morén, štrky, balvany a bloky v rezíduách erodovaných a denudovaných morén, hrubé, balvanovité až blokovité piesčité štrky vyšších stredných terás a kužeľov, zvetralé štrky a piesky vysokých terás, resp. **glacifluviálne sedimenty**: hrubé, balvanovité až blokovité piesčité štrky vyšších stredných terás a kužeľov, hrubé, balvanovité štrky s blokmi, miestami s pokryvom splachových hĺn, lokálne sa nachádzajú deluviálne sedimenty vcelku: litofaciálne nerozlíšené svahoviny a sutiny;

- severne a južne od Tatranskej Štrby vychádzajú na povrch spod glacifluviálnych sedimentov **súvrstvia paleogénu podtatranskej skupiny – Zuberecké súvrstvie**, ktorý tvorí normálny flyš: ílovce, siltovce a pieskovce, pričom v údolniciach je často výskyt deluviálnych sedimentov vcelku: litofaciálne nerozlíšené svahoviny a sutiny;

- juhozápadne od zastavaného územia obce Štrba nadväzuje na Zuberecké súvrstvie **paleogénny komplex Hutianskeho súvrstvia** – ílovce v absolútnej prevahe nad pieskovecami a zlepenkami;

- východne od zastavaného územia obce Štrba okolo vodného toku Mlynica vystupujú **horniny mezozoika** – strednotriasové gutensteinské súvrstvie (gutensteinské vrstvy) - gutensteinské (annabergské) vápence: tmavosivé a čierne hrubolavcovité, vrstevnaté, červíkovité vápence, ramsauské dolomity: sivé vrstevnaté dolomity, reiflinské a pseudoreiflinské vápence: sivé vrstevnaté vápence s rohovcami a ďalšie. V ich okolí sa nachádzajú aj horniny **Borovského súvrstvia paleogénu podtatranskej skupiny** - borovské súvrstvie nečlenené: brekcie, zlepence, pieskovce, siltovce, ílovce, vápence;

- v juhozápadnej časti katastra Štrby na paleogén podtatranskej skupiny nadväzujú horninové komplexy **mezozoika** – triasové sivé lavicovité a masívne dolomity, miestami brekciovitité, šuňavské súvrstvie: pieskovce, ílovité, sericitické bridlice, vápence, slienité vápence, benkovské súvrstvie: pieskovce, ílovité a ílovito-piesčité bridlice, ktoré sa lokálne striedajú s výstupmi **mladšieho paleozoika (hronika)** tvorenými II. erupčnou fázou: tholeiitové bazalty a andezity a tiež tu nájdeme pestré pieskovce, bridlice, miestami s konkréciami karbonátov.

Uvedené predkvartérne horninové komplexy sú na menej exponovaných svahoch pokryté **kvartérnymi sedimentmi**: tvoria ich deluviálno-polygenetické sedimenty: hlinito-ílovité a piesčité svahové hliny, deluviálne sedimenty: prevažne hlinito-kamenité (podradne piesčito-kamenité) svahoviny a sutiny, deluviálne sedimenty vcelku: litofaciálne nerozlíšené svahoviny a sutiny, na ktorých sa lokálne tvoria aj zosuvy. V alúviách väčších vodných tokov sa nachádzajú fluviálne sedimenty: litofaciálne nečlenené nivné hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov.

Zo **súčasných reliéfovotvorných procesov** sa v rámci fluviálnych a stráňových procesov v území uplatňuje fluviálny akumuláčno-erózný proces v nive vodných tokov, slabý fluviálny erózný proces s miernym pohybom svahových hmôt v pahorkatine v okolí zastavaného územia obce Štrba s dominanciou rozovretých úvalinovitých dolín, stredne silný fluviálny erózný proces so stredne silným pohybom hmôt po svahoch, vytváranie zovretejších úvalinovitých dolín až plytšie rezaných V dolín vo vrchovine a vyššej pahorkatine

v údolí Mlynice a silný fluvialny erózný proces so silnou hĺbkovou eróziou, stredne silným až silným pohybom hmôt po svahu v horskom teréne vo zvyšnej časti územia. V oblasti výskytu karbonátových hornín mezozoika aj fluvialno-krasový proces s tvorbou krasových a polokrasových foriem a tvorbou zovretých dolín v rámci rozpúšťacích a kombinovaných procesov. Celé územie leží v oblasti s výskytom zosuvných procesov.

2. Klimatické pomery - zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).

Kataster obce Štrba leží na úmorí Čierneho a Baltického mora, pričom jeho časť zasahuje aj do najvyššieho horstva na Slovensku (hrebeň Vysokých Tatier), takže jeho územie spadá do najchladnejšej klimatickej oblasti – do **chladnej oblasti C**, do klimatického okrsku:

- **C3** – klimatický okrsek studený horský: najvyššie polohy vysokohorského hrebeňa Tatier;
- **C2** – klimatický okrsek chladný horský: úpäťové polohy vysokohorského hrebeňa Tatier;
- **C1** – klimatický okrsek mierne chladný: zvyšok katastra obce.

Všetky vyššie uvedené klimatické okrsky sú veľmi vlhké.

Na základe dlhodobých meraní klimatických ukazovateľov z najbližšej hydrometeorologickej stanice **Štrbské Pleso** a **Poprad** podávame prehľad o teplotných, zrážkových a veterných pomeroch v riešenom území za obdobie rokov 1930 – 1980:

Tab.: Priemerná mesačná a ročná teplota (°C) vzduchu:

obdobie/ stanica:	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok	IV - IX
Poprad	-5,0	-3,4	0,1	5,6	10,6	14,2	15,5	14,8	11,2	6,4	1,5	-2,8	5,7	12,0
Štrbské Pleso	-5,3	-4,6	-2,1	2,4	7,3	11,0	12,4	12,1	8,8	4,8	-0,1	-3,5	3,6	9,0

Zdroj: SHMÚ Bratislava

Tab.: Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok (mm):

obdobie/ stanica:	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok	IV - IX
Poprad	24	27	28	42	66	94	81	73	43	41	43	30	593	400
Štrbské Pleso	63	60	60	67	91	122	129	95	71	61	71	73	962	575

Zdroj: SHMÚ Bratislava

Tab.: Priemerné ročné úhrny zrážok (mm) pre obec Štrba udávané Štatistickým úradom SR:

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Úhrn zrážok za rok (v mm)	787	716	656	717	803	943	830	497	861	808	572	808	811	760	999	714	598

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vidíme, že priemer zrážok pre obec Štrba udávaný Štatistickým úradom SR za roky 1996 – 2012 dosahuje ročne asi 758 mm, súčasne je zreteľná diferenciácia ročných zrážok v jednotlivých rokoch tohto sledovaného obdobia.

Atmosférické zrážky sa popri teplote vzduchu považujú za rozhodujúceho ukazovateľa podnebia. Zrážkové pomery prevažne určuje postup cyklónu zo západu a severozápadu. Z tohto dôvodu najviac zrážok spadne na náveterných svahoch hôr (Vysokých Tatier). Kotliny sú v dôsledku blízkosti pohorí v zrážkovom tieni a majú nižšie zrážkové úhrny (Popradská kotlina). Z údajov 30 ročného sledovaného obdobia je zrejmé, že najnižšie ročné úhrny (menej ako 500 mm) sú juhovýchodne od Popradu. Najvyššie zrážky majú vysokohorské svahy a vrcholy, ktoré na hrebeňoch Vysokých Tatier dosahujú vyše 2 000 mm za rok. Priemerné ročné úhrny vzrastajú z menej ako 600 mm v Popradskej kotline a z údolia riek smerom k vrcholom nižších pohorí na 800 mm až 900 mm (Hanzel, 1996).

Z časových radov priemerných mesačných úhrnov zrážok (mm) najvýdatnejšie zrážky sa vyskytujú v období máj až august, kde maximá pripadajú na jún a júl. Minimálne zrážky pripadajú na mesiace január, február a marec. Priemerný ročný úhrn zrážok je z meteorologickej stanice Poprad 615 mm a stanice Štrbské pleso 964 mm. Priemerný počet dní so zrážkami 1 mm a viac je v skúmanom území od 90 do 180 dní. Trvanie obdobia so snehovou pokrývkou je 200 až 250 dní vo Vysokých Tatrách (priemerná maximálna výška snehovej pokrývky je tu 100 až 150 cm i viac), 140 až 200 dní na ostatnom území (priemerná maximálna výška snehovej pokrývky 25 až 100 cm) (Ročenka klimatických pozorovaní v roku 2004, SHMÚ, Bratislava).

Tab.: Počet dní v roku so snehovou pokrývkou

rok / obec	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Štrba	115	89	96	56	85	114	125	98	125	63	95	79	52	109

Zdroj: Štatistický úrad SR

Veterné pomery v danej oblasti dokumentujú priemerné hodnoty smerov vetra za meteorologickú stanicu **Poprad** a **Štrbské Pleso** za obdobie rokov 1946 - 1953.

Tab.: Priemerné hodnoty smerov vetra za meteorologickú stanicu Poprad a Štrbské Pleso - údaje sú v %

Smer vetra/ stanica:	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	bezvetrie
Poprad	2,0	7,4	5,1	6,4	4,7	12,3	25,8	1,9	34,4
Štrbské Pleso	24,4	8,2	4,5	3,1	10,7	10,1	17,2	8,3	13,5

Zdroj: SHMÚ Bratislava

V riešenom území sú dominantné vetry severných a západných smerov, pričom v porovnaní s inými oblasťami Slovenska má oblasť Podtatranskej kotliny pomerne nízke % bezvetria. Pre danú oblasť je charakteristické premrzanie pôdy za priemerných podmienok do hĺbky 30 až 50 cm, v extrémnych zimách 70 až 80 cm. Úzke a zo všetkých strán uzatvorené údolie Mlynice vytvára možnosti pre dlhodobejšie stagnácie chladného vzduchu. Inverzné polohy sú najmä v nízko položených miestach v okolí tokov Mlynica a jej väčších prítokov.

3. Ovzdušie - stav znečistenia ovzdušia.

Emisie

Emisie základných znečisťujúcich látok pochádzajú predovšetkým zo spaľovania fosílnych palív v lokálnych kúreniskách. V dotknutom území zámeru sa nenachádzajú žiadne významné zdroje znečistenia ovzdušia a rovnako sa toto územie nachádza v už relatívne značnej vzdialenosti od významných zdrojov znečistenia na nadregionálnej či celoštátnej úrovni, čo má priaznivý vplyv na imisné znečistenie územia. Pozitívny vplyv na množstvo produkovaných emisií má i plynofikácia obce.

Vplyv emisií z mobilných zdrojov znečistenia na celkovom imisnom zaťažení v katastrálnom území obce Štrba je podmienený hlavne dopravou na diaľnici D1, na štátnej ceste I/18 a na cestách II. a III. triedy trasovaných zastavaným a ostatným územím obce Štrba.

Tab.: Emisie zo stacionárnych zdrojov v okrese Poprad

Rok	Emisie [t/rok]			
	TZL	SO ₂	NO _x	CO
2013	299	28	187	512

Zdroj: SHMÚ, 2016

Tab.: Merné územné emisie v okrese Poprad a v SR za rok 2013

Územie	Merné územné emisie [t/rok.km ²]			
	TZL	SO ₂	NO _x	CO
Okres Poprad	0,27	0,03	0,17	0,46
SR	0,67	1,41	0,88	3,38

Zdroj: SHMÚ, 2016

Lokálne znečistenie ovzdušia

V dotknutom území katastra obce Štrba nie je lokalizovaná žiadna monitorovacia stanica Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia SHMÚ realizujúca kontinuálne analýzy základných polutantov lokálneho znečistenia ovzdušia.

V takto vymedzenom území sa nenachádza žiaden významný veľký zdroj znečistenia ovzdušia, rovnako sa toto územie nachádza už v značnej vzdialenosti od významných zdrojov znečistenia na nadregionálnej či celoštátnej úrovni, čo má priaznivý vplyv na imisné znečistenie územia.

Pozitívom z hľadiska imisnej záťaže územia je, predovšetkým v prípade inverzných situácií tá skutočnosť, že obec Štrba je plynofikovaná.

Priemerné ročné koncentrácie NO_2 sa v dotknutom území zámeru pohybujú v intervale od 10 do 15 $\mu\text{g.m}^{-2}$. Priemerná ročná depozícia dusíka (NO , NO_2 a ich oxidačných produktov) emitovaného z domácich a zahraničných zdrojov sa pohybuje v intervale od 600 do 700 mg.N.m^{-2} .

Priemerné ročné koncentrácie SO_2 sa v takto vymedzenom riešenom území pohybujú v intervale od 5 do 10 $\mu\text{g.m}^{-2}$. Priemerná ročná depozícia síry (SO_2 a síranov) emitovanej z domácich a zahraničných zdrojov sa pohybuje v intervale od 1 500 mg.S.m^{-2} do 2 000 mg.S.m^{-2} .

Primárnym zdrojom znečistenia ovzdušia na lokálnej úrovni sú v obci Štrba malé domáce zdroje - vykurovanie rodinných domov pevnými palivami. Tento stav sa najviac prejavuje v inverznom jesennom a zimnom období. Ekonomická náročnosť ušľachtilých zdrojov tepla spôsobuje využívanie aj neekologických vykurovacích telies na báze tuhých palív. Tento jav je zvlášť citelný u ekonomicky slabšieho obyvateľstva v starších domoch.

So znečistením ovzdušia najviac súvisí poškodenie vegetácie exhalátmi, ktoré je plošného charakteru a prejavuje sa na poškodení lesných porastov. Z hľadiska zdravotného stavu predstavuje prevažná časť drevinovej vegetácie a lesných porastov v území zdravé (defoliácia 0 – 10 %) alebo veľmi slabo (11 – 20 %) až slabo poškodené (21 – 30 %) porasty, lokálne sa vyskytujú aj porasty stredne (31 – 40 %) až silne poškodené (> 40 %). Tieto vplyvy sú však podmienené globálnymi a vzdialenými vplyvmi.

4. Vodné pomery - povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.

Podľa mapy **hlavných hydrogeologických regiónov** (Atlas krajiny SR) ležia podzemné vody posudzovaného územia katastra Štrba v regióne (v zátvorke je uvedený určujúci typ priepustnosti):

- kryštalinikum Západných Tatier a kvartér východnej časti Liptovskej kotliny (medzizrnová priepustnosť);
- mezozoikum chočského príkrovu severovýchodných svahov Nízkych Tatier a Kozích chrbtov (krasová a krasovo-puklinová priepustnosť);
- paleozoikum a mezozoikum – melafýrová séria severovýchodných svahov Nízkych Tatier a Kozích chrbtov (krasová a krasovo-puklinová priepustnosť);
- kryštalinikum časti Vysokých Tatier a kvartér ich predhoria (medzizrnová priepustnosť);
- mezozoikum časti Kozích chrbtov (krasová a krasovo-puklinová priepustnosť).

Povrchové vody sú zbierané vodnými tokmi, ktoré patria do dvoch úmorí a povodí: západná a juhozápadná časť katastra Štrba je odvodňovaná cez Čierny Váh a Biely Váh a cez Dunaj do Čierneho mora, naproti tomu stredná a východná (prevažná časť katastra) je odvodňovaná cez vodný tok Mlynica do rieky Poprad a cez Vislu do Baltického mora.

Z vysokohorského terénu a predhoria Vysokých a Západných Tatier odvádza povrchové vody Biely Váh, do ktorého sa vlievajú vodné toky: Furkotský potok, Rakytovský potok, Lieskovec, Železná voda, Zasmrečinský potok, Lúčný potok.

Rieka Čierny Váh priberá z územia katastra Štrby vodné toky: Hlboký potok, vodný tok Konské a Šuňavský potok.

Vodný tok Mlynica (tvorí prítok rieky Poprad) odvodňuje podstatnú časť katastra Štrba (najmä jej strednú a východnú časť a súčasne zberá povrchové toky v severnej a severovýchodnej časti katastra): Priečný potok, Brezovský potok, vodný tok Dielnica, Štrbský potok, Červenú vodu. Samotný vodný tok Poprad odvodňuje úzky pruh katastra v severovýchodnej časti územia obce Štrba.

Ako už bolo spomenuté, podstatnú časť katastra Štrba odvodňuje vodný tok Mlynica, ktorý tvorí pravostranný prítok rieky Poprad v meste Svit. Rieka Poprad odvodňuje celú Popradskú kotlinu. Vybrané charakteristiky vodného toku Poprad v širšom okolí obce Štrba uvádzajú tabuľky uvedené nižšie (zdroj: Hydroekologický plán (HEP) povodia Popradu a Dunajca, 2004):

Tab.: Bilančné charakteristiky povodia toku Poprad a vodného toku Mlynica

Tok - profil	Druh profilu	Plocha povodia A	Zrážky	Odtok	Rozdiel	Odtok. koef. φ	Špecifický odtok q_a	Priemerný prietok Q_a
		km ²	mm	mm	mm		l.s ⁻¹ km ²	m ³ .s ⁻¹
Poprad - Štrbské Pleso	V	17,8	1625	1170	455	0,72	37,1	0,66
Poprad - Svit	V,B	45,7	1374	856	518	0,62	28,7	1,31
Mlynica - Svit	V	80,1	896	273	623	0,30	8,6	0,69

Zdroj: Hydroekologický plán (HEP) povodia Popradu a Dunajca, 2004

Tab.: Dlhodobé priemerné mesačné a ročné prietoky neovplyvnené v m³.s⁻¹ vodného toku Poprad v najbližších meraných profiloch/staniciach

Tok - stanica	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	Rok
Poprad - Štrbské Pleso	0,40	0,36	0,27	0,27	0,37	0,66	1,35	1,30	1,12	0,78	0,57	0,50	0,66
Poprad - Svit	0,79	0,71	0,53	0,54	0,74	1,30	2,67	2,57	2,22	1,54	1,13	0,99	1,31
Mlynica - Svit	0,83	0,47	0,30	0,41	0,94	1,30	0,94	0,87	0,73	0,50	0,42	0,59	0,69

Zdroj: Hydroekologický plán (HEP) povodia Popradu a Dunajca, 2004

Tab.: N – ročné maximálne prietoky v m³.s⁻¹ toku Poprad v najbližších meraných profiloch/staniciach

Tok – profil	Plocha povodia km ²	1	2	5	10	20	50	100
Poprad - Štrbské Pleso	17,8	6,5	8,5	14	19	26	38	51
Poprad - Svit	45,7	12	20	34	45	59	81	100
Mlynica - Svit	80,1	6	10	18	25	34	47	60

Zdroj: Hydroekologický plán (HEP) povodia Popradu a Dunajca, 2004

Zatiaľ čo rieka Poprad dosahuje najväčšiu vodnatosť ako vysokohorský vodný tok v mesiaci máj, vodný tok Mlynica dosahuje najväčšiu vodnatosť v mesiaci apríl.

Vybrané charakteristiky vodného toku Čierny Váh v okolí obce Liptovská Teplička uvádzajú tabuľky uvedené nižšie (zdroj: VODOHOSPODÁRSKA BILANCIA SR, VODOHOSPODÁRSKA BILANCIA MNOŽSTVA POVRCHOVÝCH VÔD ZA ROK 2012, SHMÚ, 2013):

Tab.: Bilančné charakteristiky povodia toku Čierny Váh

Tok - profil	Evid. číslo	Plocha povodia A	Staničenie	Priemerný prietok Q_a
		km ²	rkm	m ³ .s ⁻¹
Čierny Váh - Čierny Váh	230 V0	243,34	11,50	3,553

Zdroj: SHMÚ, 2013

Tab.: Priemerný ročný prietok a priemerné mesačné prietoky v roku 2007 a 2008 v m³.s⁻¹ vodného toku Čierny Váh na meracej stanici Liptovská Teplička

Mesiac / rok	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	Rok
2007	0,67	0,61	0,226	0,152	0,538	1,008	1,564	1,126	0,478	0,573	0,966	0,699	0,72

Mesiac / rok	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	Rok
2008	1,004	1,01	0,525	0,41	0,492	1,44	2,042	1,588	2,263	0,92	0,666	1,06	1,121

Zdroj: SHMÚ, 2008, 2009

Podľa zdroja „Analýza stavu protipovodňovej ochrany na území Slovenskej republiky vrátane stavu realizácie povodňového varovného a predpovedného systému, 2010“ prerokovanom vládou SR dňa 9.3.2011 (uznesenie č. 179/2011) pri prívlovej povodni 24. 7. 2001 sa v Štrbskom potoku vyskytol prietok, ktorý sa môže opakovať priemerne raz počas 1000 rokov.

Vodný tok Mlynica je uvedený v zozname vodohospodársky významných tokov.

Vodný tok Mlynica je v úseku rkm 17,20 až 20,50 vodárenským tokom a v tomto úseku má určené ochranné pásmo II. stupňa vodárenského zdroja pre Štrbské Pleso. Toto ochranné pásmo bolo určené rozhodnutím č. OPLVH 1437/81-Kr zo dňa 11.11.1981, vydané Okresným národným výborom, odborom PLVH v Poprade.

V chatovej osade Lieskovec je vybudovaný otvorený vodný kanál, prevádzajúci časť povrchových vôd z územia chatovej osady do časti Tatranská Štrba, t.j. z povodia Váhu do povodia Mlynice (Popradu). Z hľadiska kapacity kanálu a veľkosti povodia má tento prevod vody len lokálny význam.

Toky Štrbského potoka a Dielnice sú v zastavanom území obce Štrba upravené, **nemajú však dostatočnú kapacitu na prietok Q₁₀₀** (storočnú vodu) a **preto pri extrémnych zrážkach dochádza k zaplaveniu časti zastavaného územia časti Štrba**. Súčasťou úprav vodných tokov nie sú opatrenia na spomalenie alebo zadržanie časti povrchového odtoku odtoku. Vodné toky križujúce cestu I. triedy, železniciu a trasu diaľnice majú na Q₁₀₀ upravené časti koryta v okolí mostných objektov. Ostatné toky nie sú upravené.

Vodné plochy

V severnej časti územia katastra Štrba je vo vysokohorskom prostredí situovaných niekoľko vodných plôch ľadovcového pôvodu – plies: napr. Okružle pleso, Capie pleso, Vyšné a Nižné Kozie pleso, Pleso nad Skokom, plošne najväčšie Štrbské pleso, pod ním Nové Štrbské pleso.

Pri vodnom toku Mlynica medzi obcou Štrba a časťou Tatranská Štrba je situovaná umelá vodná plocha – rybník, ktorá je napájaná z toku Mlynice. VN Starý mlyn s rozlohou 3,7 ha. Táto umelo vytvorená vodná plocha – rybník vznikla rozšírením koryta Mlynického potoka (pri vstupe do areálu medzi komunikáciou a objektom navrhovaného hotela). Pôvodný účel bol zachytávanie a následné využívanie vody ako úžitkovej vody pre účely živočíšnej výroby. Nádrž je v súčasnosti aj po zaniknutí hospodárskeho využívania objektu využívaná na chov rýb. Hlavným druhom ryby je tu kapor, ostriež a štika. Rybník využíva mestská organizácia: MO SRZ Svit, ktorá v súčasnosti užíva 10 revírov. Jedná sa o revír VN Starý mlyn, s číslom revíru: 4-3820-1-1. s lovom kapra a ostatných druhov rýb bez stanoveného času individuálnej ochrany, ktorý je povolený od 15. mája.

Minerálne a geotermálne vody

V rámci katastra Štrba **nie sú evidované pramene minerálnych vôd**. Najbližšia oblasť s výskytom minerálnych zdrojov je na Liptove v Liptovskom Jáne s teplými sírovodíkovými kyskami zemito sadrovcových vôd a v oblasti Spiša pozdĺž tektonického zlomu v smere Gánovce – Spišské Podhradie uhličité minerálne vody - sadrovo-horečné.

Podľa prieskumných prác kolektory **geotermálnych vôd** v Popradskej kotline sú v predterciálnom podloží tvorené triasovými karbonátmi, reprezentujúcimi chočský a križňanský príkrov. V centre Popradskej kotliny dosahujú hrúbky chočského príkrovu 200 – 1 100 m. Neobyčajne veľké hrúbky 1 200 – 2 000 m dosahuje chočský príkrov v oblasti v. a jv. od vrbovského zlomu pri prechode do Levočských vrchov. V Popradskej kotline je priemerná hodnota teplotného gradientu 32,6 – 34,5 °C/km a priemerná hustota tepelného toku 67 mW/m². Teploty na predpaleogénnom podloží Popradskej kotliny dosahujú 50 – 85 °C. Hodnota merného tepelno-energetického potenciálu sa pohybuje od 0,023 do 10,007 GJ/m². Chemický typ vody je Ca-Mg-HCO₃-SO₄, mineralizácia sa pohybuje od 2,9 do 4,1 g/l. Prevládajúci chemický typ plynu je CO₂.

Celkové prírodné množstvo geotermálnych vôd Popradskej kotliny je 216,2 l/s, čo zodpovedá celkovému množstvu tepelnej energie 33,884 MWt v kategórii C. Do kategórie B bolo navrhnuté preradiť množstvo 120,3 l/s, čo zodpovedá 18,38 MWt tepelnej energie.

5. Pôdne pomery - kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

Z **pôdnych typov** sa v katastri Štrba vyskytujú od severu (od hlavného hrebeňa Vysokých Tatier) k juhu (k vodnému toku Čierny Váh) na jednotlivých pôdotvorných substrátoch nasledovné pôdne typy:

- **litozeme modálne silikátové a rankre**, sprievodné kambizeme podzolové, lokálne podzoly;
- **podzoly modálne a humusovo-železité**, sprievodné podzoly organozemné, litozeme a rankre; z ľahších zvetralín kyslých hornín;
- **podzoly kambizemné**, sprievodné rankre a litozeme; z ľahších zvetralín kyslých hornín;
- **pseudogleje modálne kyslé až pseudogleje stagnoglejové**, sprievodné pseudogleje organozemné a gleje; zo svahovín a prolúviálnych sedimentov;
- **rendziny a kambizeme rendzinové**, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín.

Hlavnou pôdnou jednotkou dotknutého územia sú **kambizeme**. Kambizeme sú trojhorizontové A-B-C pôdy, vyvinuté zo zvetralín prevažne nekarbonátových sedimentov paleogénu a neogénu, lokálne tiež z nespевnených sedimentov. Ich humusový A-horizont je v nižších polohách plytký a svetlý, s malým obsahom humusu a často aj na zvetralinách granitov sorpčne nasýtený. Ide o tzv. ochrický Ao-horizont. Vo vyšších, klimaticky extrémnejších nadmorských výškach v ňom narastá obsah surového kyslého humusu a narastá tiež jeho hrúbka, čím sa mení na tzv. umbrický (tmavý, hrubý, sorpčne nenasýtený) Au-horizont. Dominantným diagnostickým horizontom kambizemí je kambický Bv-horizont. Je to metamorfický podpovrchový horizont ktorý vznikol procesom hnednutia (brunifikácie), t.j. oxidického zvetrávania, s fyzikálnou a chemickou premenou prvotných minerálov a tvorbou ílových minerálov, bez ich výraznejšej translokácie. Tento proces dáva horizontu charakteristickú hnedú farbu. Za kambický horizont sa považujú aj iné alterácie pod A-horizontom, napr. zmena farby a štruktúry v dôsledku odvápnenia časti pedonu. Typickým morfológickým znakom kambizemí sú difúzne prechodné horizonty A/B a B/C. Táto vlastnosť si vyžaduje zvýšenú pozornosť najmä pri identifikácii kambizemí nižších polôh ktoré sú celkovo svetlé, s málo kontrastným zafarbením. Kontrastnosť a výraznosť farieb horizontov kambizeme rastie s nadmorskou výškou v dôsledku slabšej mineralizácie a intenzívnejšieho zvetrávania v podmienkach drsnejšej klímy.

Pôdy v riešenom katastri majú zväčša strednú priepustnosť a majú strednú až veľkú retenčnú schopnosť. V severnej polovici katastra prevažujú pôdy stredne až silno kyslé, naproti tomu v južnej časti katastra prevažujú pôdy neutrálne až slabo alkalické.

Zrnitosť pôdy v katastri Štrba je pomerne rozdielna: vyskytujú sa tu pôdy od hlinito-piesčitých, cez piesčito-hlinité v severnej časti katastra, piesčito-hlinité, hlinité až ílovito-hlinité v strednej a južnej časti katastra. V severnej polovici katastra prevažujú pôdy s nízkym obsahom (menej ako 1,8 %) humusu, čiastočne v strednej a v južnej časti katastra sú pôdy so stredným obsahom humusu (1,8 – 2,3 %), pričom v okolí južnej hranice katastra sa obsah humusu v pôdach opäť znižuje.

Podľa prílohy č. 9 k vyhláške č. 508/2004 Z. z. (novelizovaná vyhláškou č. 59/2013 Z. z.) sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny. Ochrana poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom využití je zabezpečená ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek uvedenú v prílohe č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy. Pokiaľ sa BPEJ kód pre dané katastrálne územie nachádza v uvedenej tabuľke, poľnohospodárska pôda s týmto kódom BPEJ a v tomto katastrálnom území je chránená a za odňatie sa platí odvod, ktorý je určený v prílohe č. 1 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z.

Tri najlepšie skupiny bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek v katastri obce Štrba sú zaradené do 6., 7. a 8. skupiny kvality pôdy podľa BPEJ (bonita) v zmysle Prílohy č. 3 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, v znení vyhlášky č. 58/2013 Z. z., pričom najväčšia výmera pôdy 6. a 7. skupiny kvality pôdy podľa BPEJ je situovaná v juhovýchodnej a strednej časti katastra Štrba:

Tab.: Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom dotknutom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ)

Kód k.ú.	Názov k.ú.	Kód BPEJ (bonita)
861375	Štrba	1011045 (7) 1012003 (6) 1029302 (6) 1029303 (6) 1060245 (7) 1060411 (7) 1063215 (7) 1063235 (7) 1063242 (7) 1063345 (7) 1063415 (7) 1063445 (7) 1063515 (7) 1063545 (7) 1066312 (6) 1069302 (7) 1069332 (7) 1069342 (7) 1069542 (8) 1072242 (8) 1072312 (7) 1072332 (7) 1072342 (8) 1072442 (8) 1072532 (7) 1072542 (8) 1087203 (7) 1087212 (7) 1087232 (7) 1087235 (7) 1087243 (7)

Zdroj: vyhláška č. 58/2013 Z. z., príloha č. 2

Celkovo máme v katastrálnom území tieto BPEJ na poľnohospodárskej pôde rozdelené do skupín kvality pôdy podľa BPEJ nasledovne:

6 – 1012003, 1029302, 1029303, 1060245, 1066312;

7 – 1011045, 1063215, 1063235, 1063415, 1063445, 1069332, 1069342, 1072312, 1072332, 1072532, 1087203, 1087212, 1087235, 1087243, 1087245;

8 – 1069542, 1072242, 1072342, 1072442, 1072542, 1079062, 1079065, 1087405, 1087422, 1087432, 1087442, 1087443, 1089242;

9 – 1079261, 1079465, 1000892, 1000893, 1072012, 1072032, 1072035, 1072212, 1072213, 1072232, 1072432, 1078262, 1078365, 1078462, 1078465, 1078562, 1078565, 1079261, 1079262, 1079265, 1079462, 1079465, 1079562, 1082675, 1082772, 1082785, 1082872, 1083682, 1083685, 1087542, 1090262, 1090362, 1090462, 1090562, 1092682, 1092782, 1092872, 1092883, 1092983, 1094002, 1094202, 1094212, 1097462, 1097562.

6. Fauna, flóra - kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.

Posudzovanie strategického dokumentu – územnoplánovacej dokumentácie obce Štrba, ktorej k.ú. (Štrba a Štrbské pleso) sa rozprestierajú od údolia Čierneho Váhu po vrcholy Vysokých Tatier s veľmi rôznorodými prírodnými podmienkami a výskytom mnohých chránených území a druhov v rámci TANAP, OP TANAP a OP NAPANT – vyžaduje čiastočné zjednodušenie. Zameranie posudzovania, vrátane opisnej a hodnotiacej časti bolo orientované na priestory riešené v posudzovanej dokumentácii ako stretý záujmov a rozvojové plochy najmä z pohľadu rozvoja sídelných zón, rekreačnej vybavenosti a technickej infraštruktúry. V zmysle zadania dokumentácie, neboli riešené a posudzované priestory bezzásahových území v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny a celého k.ú. Štrbské pleso, ktoré bolo riešené v minulom období.

Fytogeograficky patrí prevažná časť centrálného územia k.ú. do oblasti západokarpatskej flóry (Carpathicum occidentale), obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín (Intercarpaticum) časť Podtatranské kotliny – Spišská kotlina. Severná a južná časť k.ú. patria do obvodu flóry vysokých (centrálnych) Karpát (Eucarpaticum) do okresu Tatro, podokresu Vysoké Tatry a okresu Nízke Tatry (Atlas SSR, Futák IN: MAZÚR ET AL., 1980).

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na Štrbskej pahorkatine Popradskej kotliny predstavujú jedľové a jedľovo-smrekové lesy (Abietion, Vaccinio-Abietion), depresie so stagnujúcou vodou smrekové lesy zamokrené (Vaccinio- Picceion) a v nivách podhorských tokov jelšové lesy na nivách podhorských a horských tokov (Alnetum glutinosae, Salicion triandrae p.p., Salicion eleagnae).

V častiach spadajúcich z Vysokých Tatier a Kozích chrbtov mali prevahu jedľové a jedľovo-smrekové lesy (Abietion, Vaccinio- Abietion p.p.). Táto jednotka zahŕňala ihličnaté lesy v horskom stupni, tvorené pôvodným smrekom a jedľou. Z bylín prevládajú druhy nenáročné na obsah živín v pôde a niektoré kyslomilné druhy, ako brusnica čučoriedková (Vaccinium myrtillus), kyslička obyčajná (Oxalis acetosella), lipkavec Schultesov (Galium schultesii), papraď ostnatá (Dryopteris carthusiana), smlz trstovníkovitý (Calamagrostis arundinacea), šalátovka múrová (Mycelis muralis), valeriána trojená (Valeriana tripteris).

Tieto spoločenstvá boli dôsledkom kolonizácie z minulosti a antropogénneho pôvodu zmenené a prevažne odstránené.

Roztrúsene sa prirodzene vyskytovali smrekové lesy zamokrené (*Vaccinio-Piceion*). Rozšírenie bolo ostrovčekovité – v plochých úžľabinách a poklesoch, na svahoch a na svahových zlomoch. Pôda s vysokou hladinou podzemnej vody (0,3 až 0,5 m) miestami podmienila vznik rašeliny, s výskytom vrchovísk a prechodových rašelinísk (*Oxycocco-Sphagnetum*).

V nivách vodných tokov boli mapované lužné lesy podhorské a horské. Táto jednotka združuje jaseňovo-jelšové lužné lesy podzväzu *Alnenion glutinoso-incanae* a spoločenstvá krovinných vrb zväzu *Salicion triandrea* p.p a *Salicion eleagni*, so všetkými ich vývojovými štádiami, vyskytujúce sa od nižších podhorských polôh až do horského stupňa (1000 - 1200 m n. m.).

Brehové porasty horských tokov sú doposiaľ priestormi s veľmi vysokou ekologickou stabilitou z hľadiska zachovania stability krajiny. Plnia protieróznú, mikroklimatickú a ekologickú funkciu a tvoria kostru ÚSES. Porasty sú reálne často šírkovo redukované exploataciou, stavebnou činnosťou s častým úplným prerušením komunikáciami.

V južnej časti v predhorí Nízkych Tatier bol zaznamenaný výskyt kvetnatých bukových a jedľových lesov, vtrúsene s vápnomilnými bukovými a borovicovými lesmi. (MICHALKO ET AL., 1986)

Potenciálnou vegetáciou subalpínskeho a alpínskeho stupňa sa popis z vyššie uvedených dôvodov nezaobrá, nakoľko nie sú predmetom riešenia posudzovanej dokumentácie.

Charakter súčasných biotopov, najmä poľnohospodársky využívaných, alebo v okolí sídelných zón, predstavuje odprírodnený, premenený resp. synantropizovaný priestor. Je poznačený poľnohospodárskou výrobou, najmä výrobou krmovín, chovom dobytka, osídlením a technickou infraštruktúrou, výstavbou poľnohospodárskych prevádzkových budov, sietí, kanalizáciou vodných tokov, výstavbou vodnej nádrže a pod. Biotopy horského a vysokohorského prostredia, sú poškodené po veternej kalamite v roku 2004, a taktiež turistickým využívaním územia TANAPu.

V priestore posudzovaného strategického dokumentu sú zastúpené nasledovné charakteristické biotopy:

- LK1 Nížinné a podhorské kosné lúky
- LK2 Horské kosné lúky
- LK3 Mezofilné pasienky a spásané lúky
- LK4 Bezkolencové lúky
- LK5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach
- Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné
- Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte
- Ra3 Prechodné rašeliniská a trasoviská
- Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz
- Ra7 Sukcesne zmenené slatiny
- X3 Nitrofilná ruderálna vegetácia mimo sídel
- Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek
- Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy
- Ls9.1 Smrekové lesy čučoriedkové
- X2 Rúbaniská s prevahou drevín
- Ls7 Rašeliniskové lesy

Nelesná stromová a krovitá vegetácia

Stromová a krovitá vegetácia vo forme skupín, resp. jednotlivu sa nachádza jednak v líniiach odtokových línii jednak v skupinách a výnimočne aj solitérne. Z krov majú v centrálnej časti najvýraznejšie zastúpenie vo vlhších častiach krovité vrby – *Salix* sp., v suchších polohách sa vyskytujú trnka - *Prunus spinosa*, hloh - *Crataegus* sp., ruža šípková - *Rosa canina*. Vegetácia predstavuje zárodok sukcesných procesov v miestach, ktoré neboli vystavené intenzívnemu užívaniu. Majú krajinnoekologický a krajinársky význam, keďže v celom centrálnom priestore absentuje vyššie zastúpenie krajiny zelene. Významnou súčasťou nelesnej

vegetácie sú brehové porasty s jelšou sivou – *Alnus incana*, topoľom osikovým - *Populus tremula* a vrbami - *Salix* sp., najmä vrbou sivou - *Salix elaeagnos*.

Na severe a juhu sú charakteristickým javom zarastajúce bývalé trávne porasty náletovými drevinami z blízkyh lesných porastov, kde dominuje najmä smrek – *Picea abies*.

Lesné biotopy

V území sa nachádzajú okolo Mlynického potoka pozostatky horského jelšového lesa (zv. Alno - Ulmion, as. *Alnetum incanae*) – biotop Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy, na nivných pôdach Mlynice s vyšším stavom podzemnej vody, so zastúpením jelše sivej - *Alnus incana* a iných vrúb, najmä *S. fragilis*, *S. purpurea* i *S. alba* a dobre vyvinutou krovitou etážou s kalinou obyčajnou *Viburnum opulus*, a krušinou jelšovou *Frangula alnus*. A bylinným podrastom, kde dominuje devätsil lekársky *Petasites hybridus*. Ostatné lesné porasty predstavujú smrečiny najmä biotop Ls9.1 Smrekové lesy čučoriedkové.

Trávnato bylinné a mokradné biotopy

Najrozsiahlejšie plochy v centrálnej časti predstavujú trávnaté plochy, ktoré na základe rôznej intenzity obhospodarovania a prírodných podmienok predstavujú vysoký počet biotopov, uvedených vyššie, v prehľade. Najcennejšími sú kosné lúky a spoločenstvá v rôznom stupni ovplyvnenia hydrickými pomermi, ako sú prameniská, trávno bylinné spoločenstvá odtokových línii a vlhké lúky. Najvýznamnejšie sú vlhké lúky v lokalite Pastierske, s ochranou žltohlavu najvyššieho (*Trollius europaeus* L.) spolu s ďalšími ohrozenými druhmi (najmä *Orchidaceae*) prirodzených zamokrených lúk Popradskej kotliny a slatiny s vysokým obsahom báz.

Závažným problémom posledných rokov je neustále rozširovanie invázných druhov rastlín a to najmä vplyvom antropického tlaku na krajinu s nedôslednou sanáciou a rekultiváciou plôch po stavebnej činnosti a v súvislosti so šírením pozdĺž dopravných koridorov, ako aj vodnými tokmi.

Živočíšstvo

Zoogeografická charakteristika

Na základe zoogeografického členenia SR podľa terestrického biocyklu (Atlas krajiny, 2002) posudzované územie začleňujeme do západokarpatského úseku provincie stredoeurópskych pohorí. V zmysle zoogeografického členenia SR podľa limnického biocyklu posudzované územie patrí do popradského okresu atlantickej provincie.

Podľa členenia územia Slovenska na živočíšne regióny (Atlas SSR 1980 Čepelák) patrí dotknuté územie do provincie Karpaty, oblasti Západné Karpaty, obvodu vnútorného, okrsku centrálneho, podokrsku vysokotatranského a obvodu vonkajšieho, okrsku podtatranského.

Biotopy živočíchov v dotknutom území

Pre posudzované územie opäť platí prioritá posúdenia v častiach dotknutých územnoplánovacou dokumentáciou a teda najmä centrálnej časti, kde sa nachádzajú najmä:

Lúčne biotopy

Sú v posudzovanom priestore ťažiskové a preto významné, s dlhodobou exploatáciou na mieste pôvodných lesov a sú predovšetkým trofickými priestormi pre stavovce - cicavce i vtáky. Biotopy sa prepájajú ako na antropicky využívané plochy, tak na plochy a línie krajinnej zelene a lesné porasty na juh a severe a východe od centrálnej časti a včlenené zamokrené línie a vodné toky. Reprezentatívne zastúpenie v tejto časti predstavujú:

- obojživelníky: ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), skokan hnedý (*Rana temporaria*);
- plazy: vretenica severná (*Vipera berus*), užovka obojková (*Natrix natrix*), jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*);

- vtáky: myšiak hôrny (*Buteo buteo*), jastrab lesný (*Accipiter gentilis*), sokol myšiár (*Falco tinnunculus*) orol krikľavý (*Aquila pomarina*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), kukučka jarabá (*Cuculus canorus*), sojka obyčajná (*Garrulus glandarius*), slávik červienka (*Erithacus rubecula*), stehlík čižavý (*Carduelis spinus*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*), sýkorka uhliarka (*Parus ater*), sýkorka čiernohlavá (*Parus montanus*), oriešok hnedý (*Troglodytes troglodytes*), drozd trskotavý (*Turdus viscivorus*), žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*), penica hnedokrídla (*Sylvia communis*);

- cicavce: jež bledý (*Erinaceus concolor*), krt podzemný (*Talpa europaea*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), potkan hnedý (*Ratus norvegicus*), piskor (*Sorex sp.*), ryšavka lesná (*Apodemus flavicollis*), hrdziak hôrny (*Clethrionomys glareolus*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), lasica myšozravá (*Mustela nivalis*), kuna lesná (*Martes martes*), liška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), liška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), jeleň lesný; lat. *Cervus elaphus* a diviak lesný (*Sus scrofa*).

Lesné biotopy

V posudzovanom území sa nachádzajú najmä v severnej časti, na východnom okraji k.ú. a v južnej časti katastra. Zaradenie do kategórie Smrekové lesy čučoriedkové zodpovedá najmä v severnej časti, v západnej a čiastočne južnej časti sú s vtrúsenými listnatými drevinami, pričom po kalamitách v rokoch 2004 a 2006 vznikol biotop Rúbaniská s prevahou drevín, v zložení, ktoré možno označiť ako zmes listnatých pionierskych drevín a smrečín.

Hydrické biotopy

Tečúce vody

Vodné toky – v riešenom území horské potoky, predstavujú biotopy s významným vplyvom na široké okolie, nielen vlastné vodné prostredie vrátane bezstavovcov - kôrovce (*Crustacea*), vodného hmyzu (*Insecta*), podenky (*Ephemeroptera*), pošvatky (*Plecoptera*), na ktoré nadväzujú troficky vyššie postavené živočíchy.

Podľa zloženia ichthyofauny zaraďujeme toky k pstruhovému pásu, s typickými zástupcami:

- ryby: pstruh potočný (*Salmo trutta m. fario*), slíž severný (*Barbatula barbatula*), hlaváč pásoplutvý (*Cottus poecilopus*), čerebľa pestrá (*Phoxinus phoxinus*). Vzácná je mihuľa potočná (*Lampetra planeri*) v Mlynskom potoku, ktorá nepatrí medzi pravé ryby ale kruhouste rybovité stavovce;
- obojživelníky: ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), skokan hnedý (*Rana temporaria*);
- vtáky: oriešok hnedý (*Troglodytes troglodytes*), vodnár potočný (*Cinclus cinclus*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), trasochvost horský (*Motacilla cinerea*);
- cicavce: vydra obyčajná (*Lutra lutra*).

Stojaté vody

Vodná nádrž Starý mlyn predstavuje svojim charakterom umelo založený vodný biotop so stojatou vodou, hospodársky využívaný SRZ. Vzhľadom na umelé podmienky jeho vzniku a v súčasnosti aj využívania je druhové zloženie biotopu úmerné intenzite chovu a prírodným podmienkam. Okrem vyššie uvedených pri tečúcich vodách tu žijú kapor obyčajný (*Cyprinus carpio*), lieň sliznatý (*Tinca tinca*), štika severná (*Esox lucius*), úhor sťahovavý (*Anguilla anguilla*), ostriež obyčajný (*Perca fluviatilis*) a z vtákov: kačica divá (*Anas platyrhynchos*).

Osobitne chránené druhy živočíchov a rastlín, vzácne a ohrozené druhy a biotopy

Druhovú ochranu sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu významným stromom a ich skupinám vrátane stromoradií, ktoré majú mimoriadne kultúrne, vedecké, ekologické prípadne krajinné významy. V posudzovanom území a jeho okolí sa podľa údajov ŠOP SR (v zmysle príslušných predpisov) ohrozené a vzácne rastlinné druhy a biotopy nachádzajú v hojnom počte. V rozvojovej centrálnej časti k.ú. aj vzhľadom na mieru odprírodnenia a intenzitu využívania krajinného prostredia, tento výskyt však nie je významný. Za rastliny uvádzame kriticky ohrozeného všivca žezlovitého (*Pedicularis sceptorum-carolinum*) v PR Blatá a žltohlavu najvyššieho (*Trollius europaeus* L.) v PR Pastierske.

Zoznamy osobitne chránených druhov živočíchov a rastlín, vzácne a ohrozené druhy sa nachádzajú v prílohe, tu uvádzame len najvýznamnejšie, ktoré by mohli byť potenciálne dotknuté koncepciou rozvoja navrhovaného strategického dokumentu: mihuľa potočná (*Lampetra planeri*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), lastovička domová (*Hirundo rustica*), belorítka domová (*Delichon urbica*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*) a jež bledý (*Erinaceus concolor*).

Zoznam zástupcov jednotlivých tried stavovcov v predmetnom území, ich ohrozenie a status ochrany:

Trieda: Pisces – ryby

pstruh potočný (*Salmo trutta morpha fario*) – LR: lc

čerebľa potočná (*Phoxinus phoxinus*) – EN

hlaváč pásoplutvý (*Cottus poecillopus*) – –

mihuľa potočná (*Lampetra planeri*) CH CR:§E

Trieda: Amphibia – obojživelníky

ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*) b LR: cd §

skokan hnedý (*Rana temporaria*) a LR: lc §

Trieda: Reptilia – plazy

jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*) b LR: nt

užovka obojková (*Natrix natrix*) a LR: lc §N

vretenica severná (*Vipera berus*) b VU §N

Trieda: Aves – vtáky

bocian čierny (*Ciconia nigra*) b LR: nt M S §

bocian biely (*Ciconia ciconia*) b LR: nt M S §

kačica divá (*Anas platyrhynchos*) c – S S

myšiak lesný (*Buteo buteo*) a LR: lc S N §

orol krikľavý (*Aquila pomarina*) b LR:nt M N §E

jastrab lesný (*Accipiter gentilis*) a LR:lc S N §

jastrab krahulec (*Accipiter nisus*) a LR: lc S N §

sokol myšiar (*Falco tinnunculus*) a LR: lc S N §

holub hrivnák (*Columba palumbus*) – – M P §

kukučka lesná (*Cuculus canorus*) a – M P §

lastovička domová (*Hirundo rustica*) a – M N §

belorítka domová (*Delichon urbica*) a – M N §

ľabtuška lúčna (*Anthus pratensis*) b – M N §

trasochvost horský (*Motacilla cinerea*) a – M H §

trasochvost biely (*Motacilla alba*) a – M H §

vodnár potočný (*Cinclus cinclus*) a LR: lc S H §

oriešok hnedý (*Troglodytes troglodytes*) a – S H §

žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*) a – M N §

prhlaviar červenkastý (*Saxicola rubetra*) a LR: lc M H §

drozd čvíkotavý (*Turdus pilaris*) a – M H §

drozd čierny (*Turdus merula*) a – S N §

drozd plavý (*Turdus philomelos*) a – M H §

drozd trskotavý (*Turdus viscivorus*) a – M P §

penica popolavá (*Sylvia curruca*) a – M H §

penica hnedokrídla (*Sylvia communis*) a – M H §

penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*) a – M H §

škvránok poľný (*Alauda arvensis*) a – M H §

sýkorka bielolíca (*Parus major*) a – M H §

sýkorka chochlatá (*Parus cristatus*) a – M H §

sýkorka čiernohlavá (*Parus montanus*) a – M H §
 brhlík lesný (*Sitta europaea*) a – S P §
 strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*) – – M H §
 strakoš sivý (*Lanius excubitor*) a – M H §
 sojka škriekavá (*Garrulus glandarius*) – – S N
 straka čiernozobá (*Pica pica*) – – S H
 pinka lesná (*Fringilla coelebs*) – – M H §
 kanárik záhradný (*Serinus canarius*) a – M H §
 stehlík zelený (*Carduelis chloris*) a – S H §
 stehlík pestrý (*Carduelis carduelis*) a – S H §
 stehlík čižavý (*Carduelis spinus*) a – S H §
 hýľ karmínový (*Carpodacus erythrinus*) b NE M P §
 hýľ lesný (*Pyrrhula pyrrhula*) – – M P §
 strnádka žltá (*Emberiza citrinella*) a – S H §
 vrabec poľný (*Passer montanus*) – – S H §
 strnádka trstová (*Emberiza schoeniclus*) a – M H §
 škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*) – – M P §

Trieda: Mammalia – cicavce

jež bledý (*Erinaceus concolor*) a DD §
 krt obyčajný (*Talpa europaea*) – –
 piskor lesný (*Sorex minutus*) a §
 hrdziak hôrny (*Clethrionomys glareolus*) – –
 hraboš poľný (*Microtus arvalis*) – –
 ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*) – –
 myš domová (*Mus musculus*) – –
 lasica obyčajná (*Mustela nivalis*) – LR: lc
 vydra riečna (*Lutra lutra*) b VU E
 líška obyčajná (*Vulpes vulpes*) – –
 zajac poľný (*Lepus europaeus*) – –
 sviňa divá (*Sus scrofa*) – –
 jeleň obyčajný (*Cervus elaphus*) – –
 srnec hôrny (*Capreolus capreolus*) – –

Kategórie: CR – kriticky ohrozený taxón, EN – ohrozený taxón, VU – zraniteľný taxón, LR – menej ohrozený taxón s podkategóriami: cd – taxón závislý na ochrane, nt – takmer ohrozený taxón, lc – najmenej ohrozený taxón, DD – údajovo nedostatočný taxón, NE – nehodnotený taxón.

CHV – charakter výskytu (u vtákov), S-sedentárny (stály), M – migrant (migrujúci), H – hibernant (zimujúci), T – transmigrant (preletujúci), H – hniezdiče (u vtákov), P – predpokladaný hniezdič, N – nehniezdič.

§ - Legislatívne chránený druh

E - Druhy európskeho významu

N - Druhy národného významu

*Prioritné druhy

CH – kategórie chránených druhov podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 o chránených rastlinách a chránených živočíchoch a o spoločenskom ohodnocovaní chránených rastlín, chránených živočíchov a drevín.

a – ohrozené, b – veľmi ohrozené, c – kriticky ohrozené

SO 2001 – stupeň ohrozenia obojživelníkov podľa Červeného (ekosozologického) zoznamu mihúl (*Petromyzontes*) a rýb (*Osteichthyes*) Slovenska (Hensel, Mužík, 2001), Červeného (ekosozologického) zoznamu obojživelníkov (*Amphibia*) Slovenska (Kautman, Bartík, Urban), Červeného (ekosozologického) zoznamu plazov (*Reptilia*) Slovenska (Krištín, Kocian Rác, 2001) a Červeného (ekosozologického) zoznamu cicavcov (*Mammalia*) Slovenska (Žiak, Urban, 2001).

Významné migračné koridory živočíchov

Významné migračné koridory živočíchov v priestore strategického dokumentu sú identické s biokoridormi RÚSES a MÚSES. Rozvojové zámery sa v centrálnej časti posudzovaného územia dotknú len v lokalite

„Medzištrbie“ – Starý mlyn a blízkom okolí, kde je navrhovaná rekreačná vybavenosť. Potok Mlynica, ako hydrický biokoridor s funkčnou terestrickou časťou predstavuje vodný tok s kvalitnou druhovo pôvodnou brehovou a sprievodnou vegetáciou, vrátane pravostranných aj ľavostranných prítokov s výskytom pramenísk a prameniskových mokradných spoločenstiev. Podľa pozorovaní z iných zdrojov na jeseň a na jar tu odpočívajú tiahnuce drozdovité vtáky, napríklad drozd červenkastý (*Turdus iliacus*). Využívajú ich tiahnuce drobné spevavce – kolibiariky (*Phylloscopus*), vrchárky (*Prunella* sp.) a červienky (*Emberiza*). V koreňovom systéme prítokových jelšín rady hniezdia vodnáre obyčajné (*Cinclus cinclus*), trasochvosty biele (*Motacilla alba*) a trasochvosty horské (*Motacilla cinerea*). V zime ich vyhľadávajú krdle stehlíkov čížavých (*Carduelis spinus*), žijúce sa šiškami jelší.

Je potrebné konštatovať, že biokoridory smerované zo severu na juh boli v nedávnej minulosti negatívne ovplyvnené výstavbou diaľnice D1, napriek tomu že križovanie blízkeho nadregionálneho terestrického biokoridoru Tatry – Kráľovoľského Tatry – Kozie chrbty (predtým Lósy), bolo riešené ekoduktom. Poškodenie sa dotýka aj biokoridoru potoku Mlynica pri výstavbe.

Vzhľadom k tomu, že celý úsek diaľnice musí byť z dôvodu bezpečnosti premávky oplostený, je 250 m široký nadchod „Lučivná“ ponad diaľnicu pre migráciu bioty v porovnaní s cca 2 km šírkou biokoridoru nedostatočný. Čiastočne bude umožňovať priechodnosť diaľničný most pri obci Štrba cez lokalitu Kopanice smerom na Kolombiarok. Tento migračný priestor je taktiež limitovaný, stretáva sa tu železničná trať, štátna cesta a okraj obce Štrba.

Regionálny biokoridor predstavuje východnú časť významného terestrického biokoridoru prepájajúceho územie Vysokých Tatier /TANAP/ s Nízkymi Tatrami /NAPANT/. Biokoridor je charakterizovaný lesnými komplexmi, ktoré sa striedajú s riedkolesím a plochami bez stromovej vegetácie s miestnym výskytom krovín. Kontinuita a tým aj funkčnosť biokoridoru bola už minulosti narušená výstavbou štátnej cesty I/18, ktorá prechádza priečne cez biokoridor., čo dokumentuje každoročné vyhodnotenie úhynu zvierat pri strete s automobilovou dopravou. Západný okraj lemujú zamokrené plochy s celoročne vysokou vodnatosťou v ktorých pramenia bezmenné potoky vlievajúce sa do potoka Mlynica.

Územie biokoridoru je aj vplyvom výrubov dopravných koridorov (I/18, diaľnica D1) je stále viac fragmentované, čo má za následok nízku rezistenciu voči rozrúšaniu porastov vetrom a v blízkosti obidvoch dopravných koridorov došlo k takmer úplnému rozvráteniu porastov vetrom.

Podobne narušené sú aj hydricko – terestrické biokoridory, v smere západ - východ v južnej časti zastavaného územia s návrhom na rozvoj športovo rekreačnej vybavenosti a doplnenie sídelnej zóny. Preto bude potrebné riešiť prepojenie medzi priestorom Brezovského a Priečneho potoka smerom na lesné komplexy Valtierovho vrchu a Sviniarky.

Južná časť k.ú. je nenarušená má dobré predpoklady plniť funkciu migračných trás vo všetkých smeroch.

7. Krajina - štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.

Ochrana krajiny

Pod pojmom "ochrana krajiny" rozumieme predovšetkým ochranu charakteristického vzhľadu krajiny, krajinného rázu a ochranu významných častí krajiny (významných krajinných prvkov).

Problematika ochrany krajiny je zapracovaná v zákone NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, zákone NRSR č. 237/2000 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, zákone NRSR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu a v Európskej konvencii (dohovore) o krajine z r. 2000. Ochrana krajiny je v uvedených zákonoch zakotvená len rámcovo, napriek tomu poukazuje na stúpajúcu potrebu aktívnej ochrany krajinného prostredia.

Súčasná krajinná štruktúra

Krajinnú štruktúru v prípade posudzovaného územia tvorí viacero typov. V centrálnej časti, v podhorskej krajine Tatier sa štruktúra v poslednom období postupne mení z pôvodne zreteľne vymedzených štruktúr na zmiešané – čo je dobre badateľné najmä v oblasti Tatranskej Štrby. Zmeny druhotnej krajinej štruktúry

sú spojené s fragmentáciou lesných spoločenstiev, rozrastaním sídiel a zastavaných plôch a súvisiacej infraštruktúry ako aj so znížením vplyvu umelého udržiavania poľnohospodárskych štruktúr a neustálou likvidáciou brehovej a ostatnej nelesnej vegetácie v krajine.

V štruktúre krajiny katastra podhorskej obce Štrba dominujú predovšetkým plochy poľnohospodárskej pôdy (centrálne a južná katastra) a plochy lesa v juhozápadnej a najmä severnej časti katastra, s pásmom kosodreviny a skál tvoria usporiadanie do horizontálnych pásov. Tieto základné prvky krajinnej štruktúry sú dopĺňané prvkami technickej infraštruktúry, ktorá je v centrálnej časti k.ú. osobitne výrazná.

Na základe dynamiky vývoja krajiny a porovnaním s rokom 1950 (<http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>) sú evidentné štrukturálne zmeny v priebehu posledných cca 50 rokov.

Poľnohospodársky pôdny fond donedávna zaberá v katastrálnom území obce Štrba takmer 60%, čo súvisí s historickým využívaním okolitej krajiny a poľnohospodárskou tradíciou obce Štrba (pastva). Tieto časti krajiny boli značne pretvorené ľudskou činnosťou spojenou predovšetkým s rekultiváciami ako veľkoplošnými intenzívne využívanými lúkami, pasienkami a ornou pôdou. Súčasne bola likvidovaná vo veľkej miere krajinotvorná zeleň, predovšetkým krovinné spoločenstvá, a tak následne oslabená ekologická stabilita v území.

Navrátením pôvodného katastra (časti k. ú. Štrbské Pleso), sa percento poľnohospodárskeho pôdneho fondu znížilo v prospech lesného fondu. Lesné plochy sú dominantné v severnej časti katastra, časť z nich tvoria pôvodné pasienky, ktoré sukcesne zarástli a v súčasnosti vykazujú charakter lesných plôch. Časť lesných porastov bola postihnutá vetrovými kalamitami (najväčšia v roku 2004).

Typickým znakom štruktúry podhorskej krajiny v dotknutom prostredí je rozptýlená nelesná drevinová vegetácia s prevahou smreka – difúzne smrečiny, ktorá vytvára charakter podtatranskej krajiny v minulosti využívannej na pastvu. Tento typ krajiny sa preto nazýva aj štrbsko – važecký krajinný typ, charakteristický členitým reliéfom s rozptýlenou vegetáciou na pozadí s panorámou Tatier. Historické krajinné štruktúry majú veľký podiel na "jedinečnosti" krajiny, najmä z hľadiska jej historického vývoja.

Medzi historické krajinné štruktúry v katastri obce Štrba môžeme zaradiť rozptýlenú nelesnú drevinovú vegetáciu, zachovalú časť urbanistickej štruktúry obce Štrba, kultúrno - historické pamiatky, archeologické nálezisko Šoldov a pozostatky osád v blízkosti obce Štrba (Dielnice, Hrachovisko, Dôlok).

Najväčšie zmeny krajinnej štruktúry v súčasnosti súvisia s výstavbou diaľnice D1, ktorá pretvára krajinu v podobe vnesenia líniového prvku spojeného s rozsiahlymi terénnymi a stavebnými prácami.

Ďalším významným faktorom zmeny krajinnej štruktúry je masívne sa rozvíjajúci cestovný ruch spojený s komerčnou zástavbou (objekty apartmánových bytov, zariadenia cestovného ruchu, atď.), často umiestňovanou bez akceptovania krajinných hodnôt a princípov územného plánovania, ktorého základom je optimálne priestorovo funkčné usporiadanie územia.

Urbanistický typ

V posudzovanom katastri sa nachádzajú tri časti obce Štrba v smere juh – sever: Štrba, Tatranská Štrba a Štrbské Pleso. Urbanistický typ obce Štrba má charakter hromadnej cestnej zástavby podhorskej obce s časťou zachovalej urbanistickej štruktúry. Je situovaná v rozľahlom priestore relatívne plytkého údolia.

Tatranská Štrba vznikla ako satelit obce Štrba v súvislosti s výstavbou ozubnicovej železnice na Štrbské Pleso, ako prestupnej stanice zo železničnej trate. Je typickým svahovým sídlom s hromadnou zástavbou. Časť Tatranskej Štrby tvorí chatová osada a sídlisko Tatranský Lieskovec, viditeľné aj v diaľkových pohľadoch na Tatry.

Štrbské Pleso, patrí medzi pôvodne kúpeľné osady pozdĺž Cesty slobody. Kúpeľné osady sa vyznačovali špecifickým rozvoľneným spôsobom zástavby, s dostatočnými odstupmi medzi jednotlivými budovami, kvalitnou architektúrou a rozsiahlymi plochami parkovej zelene. Podstatné zmeny v kvalite kúpeľného prostredia nastali v dvoch vlnách: v 70 – tých rokoch, kedy došlo k prestavbe pôvodných a výstavbe nových

objektov spornej architektonickej kvality a v súčasnosti, kedy dochádza k nekonceptnému zastavovaniu územia a parkových plôch podľa požiadaviek investorov.

Vizuálna charakteristika vybraného územia

Pre podtatranskú oblasť je typický kontrast rovinatého dna popradskej kotliny s hrebeňom Vysokých Tatier smerom na sever a Nízkych Tatier smerom na juh, čo poskytuje ojedinelý atraktívny výhľad. Podľa vzdialenosti od hlavného hrebeňa a polohy pozorovateľa, bolo vyčlenených 6 vizuálnych pásiem – podľa vzdialenosti od hlavného hrebeňa a 5 vizuálnych segmentov – pohľadových osí, podľa polohy vzhľadom k hlavnému hrebeňu.

Obec Štrba sa nachádza v IV. – V. vizuálnom pásme v kotlinovom pásme v optimálnom optickom kuželi, odkiaľ sú charakteristické pohľady na Tatry, časť Tatranská Štrba v III. vizuálnom pásme – podhorské kotlinové pásmo (od 8 km do 11 km od hrebeňa). Štrbské Pleso je zaradené do I. vizuálneho pásma. V typickom pohľade dominujú štíty hlavného hrebeňa Kriváň, Veľké Solisko, Satan, Končistá. Všetky obce sú v juho až juhozápadnej osi (vizuálnom segmente).

Osobitným fenoménom všetkých k.ú. obce Štrba, je priebeh rozvodnice hlavného európskeho rozvodia, úmorí Čierneho a Baltského mora, ktorá sa tiahne od hlavného hrebeňa Vysokých Tatier pozdĺž takmer celého územia ku kóte Pastierske, kde sa zatáča východným smerom, cez miestne časti Vysoký diel a Jablonky do k.ú. Vyšná Šuňava. Z rozvodnice možno orientovať bočné vizuálne sektory do Liptovskej kotliny na Západe a Popradskej kotliny na východe.

Špecifickým typom vizuálneho impaktu sú veľké reklamné tabule (billboardy) okolo komunikácií, ktoré narúšajú ako kompozične, tak farebne percepciu dominantného prírodného prostredia, a pôsobia rušivo vo vnímaní charakteristického vzhľadu krajiny.

Charakteristický vzhľad krajiny

Jedinečnosť územia Tatier v rámci Slovenska je daná kombináciou charakteristickej štruktúry krajiny a masívu pohoria Tatier.

Krajinný obraz - reprezentuje typický vonkajší vzhľad danej časti krajiny. Krajinný obraz, vzhľadom na vyššie uvedené, je preto veľmi rôznorodý, podľa stanovišta a smeru pohľadu pozorovateľa.

Charakteristické krajinné typy:

- krajinný typ sídelnej krajiny so záhradami a príslušnými úzkopásovými poliami;
- krajinný typ horskej rekreačnej krajiny s difúznym rozmiestnením zástavby;
- trvalé trávne porasty s difúznym (rozptýleným) výskytom drevín (prevažne smrekov), spravidla historických alebo súčasných pasienkov;
- trvalé trávne porasty, druhotné spravidla v makroštruktúrach so sporadickým výskytom drevín (prechodný typ s výskytom nelesnej drevinovej vegetácie a lúčnych spoločenstiev);
- krajinný typ so striedaním ornej pôdy a trvalých trávnych porastov, so sporadickým výskytom drevín;
- krajinný typ s (homogénnymi) makroštruktúrami ornej pôdy;
- krajinný typ lesnej krajiny predhoria vysokých pohorí;
- krajinný typ mozaiky lesnej krajiny cez riedkolesie a pásmo kosodreviny veľhôr;
- krajinný typ dynamického reliéfu skalnatých veľhôr.

Krajinný ráz, alebo regionálne špecifický krajinný charakter, predstavuje prírodnú, kultúrnu a historickú hodnotu krajinného obrazu. Vyjadruje hodnotové vzťahy, významnosť a identitu krajinného prostredia. Každý krajinný priestor je charakterizovaný určitými znakmi, ktoré vytvárajú jeho v podstate neopakovateľný krajinný ráz – ojedinelosť, osobitosť, odlišnosť, zvláštnosť.

Pre posudzovanú dokumentáciu v kontexte významu katastra obce Štrba pre ráz krajiny možno konštatovať:

a/ krajinnosť – ekologickú významnosť územia:

Prírodné hodnoty územia vyjadrené polohou medzi dvomi národnými parkami.

b/ Spoločensko – rekreačnú významnosť územia:

Riešený priestor je súčasťou vizuálne exponovaného priestoru so 6 vizuálnymi pásmami, odkiaľ sú jedny z najtransparentnejších pohľadov na Tatry a kde neuváženým situovaním zástavby hrozí riziko vizuálneho impaktu, narušenia vzhľadu a charakteru krajiny v priestore medzinárodného významu.

c/ kultúrno – historickú významnosť územia:

Zahŕňa výskyt pamiatkového fondu v území (pamiatky – Štrba, Tatranská Štrba, Štrbské Pleso), prítomnosť historických krajinných štruktúr, kontext s okolitým prostredím.

Stabilita krajiny je spracovaná v nasledujúcej stati o územných systémoch ekologickej stability.

8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).

Osobitne chránené časti prírody

Územná ochrana

Za účelom ochrany prírodných, ekologicky hodnotných krajinných celkov s mimoriadne významným prírodným bohatstvom boli v území vyhlásené:

Tatranský národný park (TANAP) v roku 1949. Predstavuje najdôležitejšiu horskú skupinu karpatského pohoria s najvyšším vrchom karpatského oblúku Gerlachovským štítom. Tatry sú najtypickejším horstvom s ukázkami činnosti ľadovcov u nás. V dôsledku tejto činnosti sa tu vyvinuli špecifické formy reliéfu - morény, ľadovcové doliny, kotly, plesá. Ku geomorfologickým atraktivitám patria vodopády a výrazné krasové javy. Územie je významné aj z hľadiska biologického. Má neobyčajne bohatú flóru, rastie tu okolo 1 300 druhov vyšších rastlín. Z toho cca polovicu tvoria druhy horské a vysokohorské s mnohými reliktnými a endemitmi. Zaujímavé sú i živočíšne spoločenstvá reprezentované typickou stredoeurópskou horskou faunou, s výskytom vzácných endemitov a glaciálnych reliktov.

Územie obce Štrba (k.ú. Štrbské pleso) sa nachádza aj vo vlastnom území Tatranského národného parku a časť k.ú. Štrba v jeho ochrannom pásme. To znamená, že v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zákonov je v súčasnosti časť územia obce Štrby zaradená aj do II. stupňa ochrany- územie ochranného pásma TANAPu a III. stupňa- územie TANAPu.

Národný park Nízke Tatry (NAPANT)

Ochranné pásmo NAPANT sa nachádza v malej časti k.ú. Štrba na juhu územia, ktoré je v údolí Čierneho Váhu.

V centrálnom území boli vyhlásené **maloplošné chránené územia**:

Prírodná rezervácia Pastierske (1986) – územie prírodnej rezervácie so IV. stupňom ochrany, sa nachádza v k.ú. obce Štrba cca 3,2 km západne od posudzovaného areálu, rozloha predstavuje 2,93 ha. Územie predstavuje zachovalú lokalitu vlhkomilných fytocenóz s krovinami.

Prírodná rezervácia Blatá (1991) - územie prírodnej rezervácie sa nachádza v k.ú. obce Štrba cca 2,5 km SZ od posudzovaného areálu. Rozloha predstavuje 37,70 ha. Územie bolo Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 začlenené do navrhovaného územia európskeho významu Blatá SKUEV0146. Na území PR platí štvrtý stupeň ochrany.

Sústava chránených území európskeho významu - NATURA 2000

Územia európskeho významu (ÚEV)

V katastri obce Štrba sa, podľa výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo dňa 14. júla 2004, nachádzajú navrhované územia európskeho významu (ÚEV):

UEV Blatá - SKUEV0146 - územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Horské smrekové lesy (9410), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0) a Slatiny s vysokým obsahom báz (7230) a druhov európskeho významu: vlk dravý (*Canis lupus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*) a vydra riečna (*Lutra lutra*).

Výmera lokality: 356,2 ha

Stupeň ochrany: 2- parcely: 3334/1-časť, 3338

Stupeň ochrany: 4- parcely: 3339, 3341/0/1, 3341/0/2- ide o parcely prislúchajúce PR Blatá.

UEV Brezové - SKUEV0196 - Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430) a Slatiny s vysokým obsahom báz (7230).

Výmera lokality: 13,49 ha

Stupeň ochrany: 4- parcely: 3209/0/1-časť, 3209/0/2, 3225-časť.

UEV Tatry - SKUEV0307 najväčšie UEV v SR s výmerou 61735,30 ha. Nachádza sa v severnej časti posudzovaného územia.

Na jeho ploche platí 4. stupeň ochrany a v jej bezprostrednom okolí platí 3. stupeň ochrany. Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), Kosodrevina (4070), Spoločenstvá subalpínskych krovín (4080), Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte (6150), Alpínske a subalpínske vápnomilné trávinnobylinné porasty (6170), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Horské kosné lúky (6520), Aktívne vrchoviská (7110), Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov (3220), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoeto-Nanojuncetea* (3130), Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni (8110), Smrekovcovo-limbové lesy (9420), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kyslomilné bukové lesy (9110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Horské smrekové lesy (9410), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230). Druhy európskeho významu sa nachádzajú v prílohe.

Chránené vtáčie územia (CHVÚ)

Podľa uznesenia vlády SR č. 636 zo dňa 9.7.2003, ktorým sa schválil národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, do posudzovaného CHVÚ nezasahuje, nachádza sa nad severnou hranicou k.ú. Štrbské pleso.

Chránené stromy

V katastrálnom území obce Štrba boli všeobecne záväzným nariadením KU Prešov č 1/1997- VZV/ŽP z 25.6.1997 vyhlásené za chránené stromy dve lipy malolisté (*Tilia cordata* Mill). Stromy majú kultúrny, vedecký a estetický význam. Situované sú na starom cintoríne a jedna z nich je známa pod názvom Lipa Eugena Suchoňa. V roku 2012, podľa údajov Správy TANAPu, boli ich obvody kmeňa 287 a 394 cm, výška 18 a 21 m, priemer koruny 12 a 16 m a vek každého zo stromov 112 rokov.

Chránené vodohospodárske oblasti

Chránená vodohospodárska oblasť sa nachádza na juhu posudzovaného územia v povodí Čierneho Váhu od rozvodnice hlavného európskeho rozvodia. Sú do neho zaradené miestne vodné toky na juhu - Šuňavský potok a Konské a na západe územia - Hlboký potok.

Územný systém ekologickej stability

Schopnosť udržiavať a obnovovať podmienky fungovania celopriestorového systému a zabezpečovať geoekologickú rôznorodosť, je základnou podmienkou princípu trvalo udržateľného rozvoja a jeho aplikácie predstavujú územné systémy ekologickej stability, s týmito hlavnými cieľmi:

- zabezpečenie územnej ochrany prírody a krajiny a ochranu jej biodiverzity;
- zabezpečenie funkčných väzieb miestneho ÚSES na štruktúry ÚSES regionálnej úrovne;
- vytvorenie optimálnej celopriestorovej krajinnej štruktúry v kontexte s urbanizovanou krajinou;
- zachovanie významných krajinných prvkov prírodného a historického potenciálu krajiny;
- udržanie a posilnenie prirodzenej funkcie krajiny;
- optimalizácia polyfunkčného využitia krajiny (turizmus, rekreácia) v intenciách trvalej udržateľnosti.

V roku 2013 bola spracovaná aktualizácia pôvodného RÚSES okresu Poprad z roku 1994. Súhrnne za všetky k.ú. obce Štrba predstavuje koeficient ekologickej stability hodnotu 3,27, čo ju zaraduje do kategórie „krajina s vysokou ekologickou stabilitou“, avšak v podrobnejšej mierke je zrejma disproporcia medzi oveľa stabilnejším juhom a severom v porovnaní s oveľa menej stabilnou centrálnou časťou.

Priemet prvkov územného systému ekologickej stability nadregionálnej a regionálnej úrovne (členený na biocentrá a biokoridory) je uvedený hierarchicky a podrobnejšie informácie sa nachádzajú vo vyššie uvedenom dokumente.

Biocentrá

Biosférické biocentrum Tatry (BBc)

Rozsiahle biosférické biocentrum Tatry zaberá najvyššie pohoria Západných Karpát - Západné, Vysoké a Belianske Tatry, v území obce Štrba predstavuje jeho severnú časť v k.ú. Štrbské pleso.

Je tu sústredené veľké množstvo chránených, vzácných a ohrozených druhov rastlín a živočíchov, viaceré tu majú jedinú lokalitu výskytu či už na Slovensku, Západných Karpatoch alebo i Karpatoch vôbec. Zároveň je tu sústredený najvyšší počet endemitov zo všetkých Západokarpatských pohorí. Fauna je reprezentovaná typickými karpatskými horskými a vysokohorskými druhmi, s viacerými endemitmi. Biocentrum sa vyznačuje vysokou biodiverzitou.

Biocentrum nadregionálneho významu Kráľovohoľské Nízke Tatry (NBc)

Biocentrum nadregionálneho významu Kráľovohoľské Nízke Tatry sa nachádza v juhozápadnej časti okresu Poprad, na hranici s okresmi Liptovský Mikuláš a Brezno. Najcennejšiu časť a zároveň centrum biocentra predstavujú hrebeňové partie pohoria s najvyšším bodom Kráľova hoľa (1945 m n.m.) vrátane ľadovcových karov na severných svahoch, ktoré už ležia mimo územia okresu Poprad. Do tohto okresu zasahuje nižšie položené časti pohoria s alúviom Čierneho Váhu južne od Liptovskej Tepličky, kde sa nachádza niekoľko významných rašelinných lokalít, preto je z hľadiska väzieb dôležité aj pre južnú časť posudzovaného územia s ktorým hraničí.

Biocentrum regionálneho významu Hrachovisko (RBc)

Plošne relatívne malé biocentrum regionálneho významu Hrachovisko sa nachádza v juhozápadnej časti okresu Poprad, západne od obce Šuňava a je v kontakte s biocentrami Kozie chrbty a Brezové. Prevažnú časť rozlohy biocentra tvoria sekundárne, nelesné spoločenstvá podhorských, relatívne teplomilnejších lúk s bohatými populáciami viacerých vzácnějších druhov, najmä orchideí. Niektoré časti lúk boli v minulosti intenzifikované. Vzácné je zastúpený aj biotop slatín s vysokým obsahom báz. Lesné spoločenstvá sú zastúpené v porovnaní s nelesnými iba vo veľmi malej miere. Lesné porasty sú výsledkom zalesňovania

sekundárnych nelesných spoločenstiev alebo zarastania náletovými drevinami. Biocentrum predstavuje pestrú mozaiku lúčnych a lesných biotopov, ktoré podmieňujú pomerne vysokú biodiverzitu územia. Faunu reprezentujú najmä spoločenstvá lúk, mokradí a lesov, lokalita je významným loviskom viacerých druhov dravcov. Nachádza sa v južnej časti posudzovaného územia.

Biocentrum regionálneho významu Kozie chrbty (RBc)

Plošne relatívne rozsiahle biocentrum regionálneho významu Kozie chrbty sa nachádza v juhozápadnej časti okresu Poprad, juhozápadne od obce Šuňava, severovýchodnou hranicou je v kontakte s biocentrom Hrachovisko. Takmer celá rozloha biocentra je pokrytá lesmi, miestami sekundárnymi, naopak medzi najzachovalejšie patria reliktné boriny. Nelesné spoločenstvá sú zastúpené iba v minimálnej miere, ojedinele vystupujú vápencové skalné bralá. Vďaka vápencovému podložiu je diverzita vyšších rastlín vysoká. Nachádza sa na južnej hranici posudzovaného územia – na svahoch do údolia Čierneho Váhu.

Biocentrum regionálneho významu Brezové (RBc)

Plošne relatívne malé biocentrum regionálneho významu Brezové sa nachádza na západnej hranici okresu Poprad, západne od obce Štrba a čiastočne nadväzuje na biocentrum Hrachovisko. Takmer celú rozlohu biocentra tvoria nelesné spoločenstvá podhorských lúk a pasienkov, ktoré boli v minulosti z časti intenzifikované, prípadne premenené na polia a následne zatrávnené. V súčasnosti sa prirodzene postupne obnovuje ich biodiverzita. Centrálnu časť biocentra predstavuje mimoriadne zachovaná a aj z celoslovenského pohľadu unikátna slatina s vysokým obsahom báz s nepoškodeným vodným režimom s niekoľkými prameňmi (aj tvorbou penovcov) a so šlenkami v centrálnej časti. Severnejšie sa nachádzajú zvyšky pre horný Liptov kedysi typických striedavo vlhkých lúk (PR Pastierske). Lesné spoločenstvá sú zastúpené len okrajovo v niekoľkých enklávach v južnej časti biocentra. Faunu reprezentujú najmä spoločenstvá lúk a mokradí, lokalita je významným loviskom viacerých druhov dravcov.

Biocentrum regionálneho významu Blatá (RBc)

Biocentrum regionálneho významu Blatá sa nachádza na západnej hranici okresu Poprad, západne od Tatranského Lieskovca, pod úpäťm Vysokých Tatier. Nadväzuje na biocentrum regionálneho významu Hencnava ležiace v okrese Liptovský Mikuláš. Územie biocentra je z väčšej časti pokryté lesmi, nelesné biotopy tvoria zhruba tretinu územia. Nelesné spoločenstvá predstavujú pasienky s niekoľkými slatinami s vysokým obsahom báz. Z lesov dominujú lesné spoločenstvá ovplyvňované vodou – jelšiny, podmáčané a rašelinné smrečiny. Veľká časť lesov vznikla v posledných 50-tych – 60-tych rokoch po ukončení obhospodarovania/pastvy. Faunu reprezentujú najmä zoocenózy lesov, mokradí a lúk. Lokalita je významným refúgiom bežných druhov fauny, nakoľko po roku 2004 došlo k odlesneniu veľkých plôch v širšom okolí biocentra.

Biocentrum regionálneho významu Dielnice – Zadné Lósy (RBc)

Biocentrum regionálneho významu Dielnice – Zadné Lósy sa nachádza v Z časti okresu Poprad, V a JV od Tatranskej Štrby. Územie biocentra sa skladá z troch nerovnako veľkých častí oddelených cestnými komunikáciami. Väčšinu pokrývajú lesy, nelesné spoločenstvá predstavujú viaceré rašeliniská, rašelinné a striedavo vlhké lúky. Z lesov dominujú lesné spoločenstvá ovplyvňované vodou – jelšiny, podmáčané a rašelinné smrečiny. Veľká časť lesov vznikla v posledných 50-tych – 60-tych rokoch po ukončení obhospodarovania - pastvy. Faunu reprezentujú najmä zoocenózy lesov, mokradí a lúk. Lokalita je významným refúgiom bežných druhov fauny, nakoľko po roku 2004 došlo k odlesneniu veľkých plôch v širšom okolí biocentra.

Biokoridory

Biokoridor nadregionálneho významu Tatry – Kráľovohorské Tatry – Kozie chrbty (NBk)

Terestrický biokoridor, ktorý využívajú na migráciu predovšetkým väčšie cicavce a niektoré druhy vtákov. Významný je aj pre sezónnu migráciu niektorých druhov a plní aj funkciu významného refúgia pre mnohé

druhy fauny a flóry. Jeho súčasťou sú genofondovo významné lokality Slatina v Lopušnej doline a Vikartovské lúky (časť). Prepája oblasť Tatier s Kráľovohoľskými Nízkymi Tatrami a Kozími chrbtami. Migráciu kopytníkov a veľkých šeliem cez diaľnicu D1 umožňuje ekodukt severozápadne od Lučivnej (vrátane navádzacích prvkov – oplotenia). Súčasťou biokoridoru je aj biocentrum Dielnice – Zadné Lósy, ktoré naň nadväzuje. V aktualizácii dokumentu RÚSES bol tento biokoridor spresnený z pôvodného označovaného ako „Lósy“. Nachádza sa na Západnom okraji posudzovaného územia.

Biokoridor regionálneho významu Tatry – Kráľovohoľské Tatry (RBk)

Terestrický biokoridor, ktorý využívajú na migráciu predovšetkým väčšie cicavce. Prepája oblasť Tatier s Kráľovohoľskými Nízkymi Tatrami (čistočnej aj Kozími chrbtami). Migráciu kopytníkov a veľkých šeliem cez diaľnicu D1 umožňuje široké premostenie Bieleho Váhu a Lúčneho potoka (vrátane navádzacích prvkov – oplotenia). Súčasťou biokoridoru sú aj regionálne biocentrá Blatá, Brezové, Hrachovisko a Kozie chrbty, ktoré naň nadväzujú, alebo tvoria jeho súčasť.

Miestny územný systém ekologickej stability

Kostra MÚSES bola podľa platnej metodiky vymedzená v štruktúre: biocentrá, biokoridory, ostatné ekostabilizačné prvky - ekologicky významné segmenty krajiny, interakčné prvky a genofondové lokality.

Z hľadiska priestorovej stability v rámci Miestneho územného systému ekologickej stability je hodnotenie nasledovné:

- 1. stupeň: veľmi nízka stabilita** - patria sem premenené, intenzívne obhospodarované a umelé prvky krajiny štruktúry, ako je orná pôda poľnohospodárskeho pôdneho fondu, zastavané územie obce a infraštruktúra.
- 2. stupeň: nízka stabilita** - do kategórie boli začlenené trvalé trávne porasty s veľkovýrobným využitím, maloplošné záhrady a záhumienky.
- 3. stupeň: stredná stabilita** - je tvorená ekosystémami poloprirodného a prírodného charakteru, avšak čiastočne antropogénne ovplyvnenými a narušenými. Patria sem narušené časti vodných tokov a brehových porastov miestnych hydrických biokoridorov (časť potoka Mlynica, Štrbský potok, Dielnica, Brezovský potok, Červený potok, Priečny potok, a ďalších bezmenných tokov) a menšie enklávy nelesnej stromovej a krovinej vegetácie.
- 4. stupeň: vysoká stabilita** - patria sem poloprirodné umelo založené lesné porasty, porasty s prímiesou pôvodných drevín, ekotony nelesnej stromovej a krovinej vegetácie v kontakte s trvalými trávnymi porastmi a ich väčšie plochy a zoskupenia, segmenty lesných spoločenstiev v okolí chránených maloplošných území, mokrade a málo antropogénne narušené brehové porasty.
- 5. stupeň: veľmi vysoká stabilita** – zaraďujeme sem prirodzené prvky krajiny, napr. územia maloplošných chránených území PR Pastierske, PR Blatá, genofondové plochy a prirodzené, antropogénne nenarušené zachovalé hydrické biokoridory v južnej časti územia.

Hlavnou kompozičnou osou sú severojužné prepojenia Vysokých a Nízkych Tatier cez biokoridory vyššej úrovne na hraniciach k.ú. Štrba. Na východe je to biokoridor nadregionálneho významu Tatry – Kráľovohoľské Tatry – Kozie chrbty, na západe biokoridor regionálneho významu Tatry – Kráľovohoľské Tatry. Obidve prepojenia majú v sebe integrované aj regionálne biocentrá a genofondové lokality. Vedľajšie kompozičné osi predstavuje prepojenie východo-západné, ktoré je však funkčné len na juhu a severe, opäť cez biokoridory vyššej úrovne. Pokiaľ niektoré prírodné štruktúry sú vhodné ako biocentrá, alebo biokoridory miestnej úrovne, ale nachádzajú v štruktúrach vyšších úrovní, neboli vymedzené.

Jadro centrálného priestoru okolo obce Štrba, okrem vodného toku Mlynica je bez prírodných štruktúr spájajúcich kritériá na biocentrá a biokoridory, tieto nahrádzajú ekologicky významné segmenty krajiny charakteru interakčných prvkov. Biocentrá sú vymedzené na okraji tohto priestoru.

Problematické vyústenie odtokových línií rozsiahlych mikropovodí na západe do priestoru sídla, ktoré aj pôvodne voľné hydrické štruktúry obostavalo sídelnou zónou, spôsobuje v súčasnosti bariérový efekt (okrem vodohospodárskych rizík), preto je nevyhnutné prepojenie týchto interakčných prvkov južne od sídla.

Biocentrá

Biocentrum miestneho významu Štrbský rybník (MBc-1)

Hydrické biocentrum s terestrickým lemom predstavuje umelo vytvorenú vodnú plochu napojenú prítokom aj odtokom na potok Mlynica (MBk-1) s malým ostrovom uprostred. Je lemovaná trávnatými plochami, NDV a brehovými porastmi Mlynice. Napriek menšiemu významu ako vodného biotopu tvorí refúgium a reprodukčnú plochu pre niektoré druhy na vodu viazaných živočíchov, ako aj napájadlo, potravný a hniezdny biotop aj druhov žijúcich v okolitej poľnohospodárskej krajine. Pod rybníkom bola menšia vodná plocha, dnes vypustená a nefunkčná – uvažuje sa s jej obnovou. Vzhľadom na okolie je biocentrum vymedzené so zohľadnením širších vzťahov a aj kontakt s biocentrum regionálneho významu Dielnice – Zadné Lósy na severe.

Biocentrum miestneho významu Háj (MBc-2)

Terestrické lesné biocentrum tvorí enkláva lesného porastu, južne od osady Tatranská Štrba, západne od železnice. Tvoria ho smrekové porasty s ekotonovým lemom, v južnej časti so plochami zamokrenými od odtokovej línie zo západu, ktorá pokračuje ako interakčný prvok a prepája ho s MBc-1. Pôvodne riedkolesie, využívané na pastvu, sukcesným vývojom vytvorilo kompaktný porast. Predstavuje významné refúgium na severe intenzívne využívannej centrálnej časti, s bariérovým efektom diaľnice D1. Malá časť porastu sa nachádza za železnicou, pre jej bariérový efekt nie je do MBc-2 zaradená.

Biocentrum miestneho významu Kolumbiarok (názov kóty je Kolombiarok) (MBc-3)

Mozaikovité lesno – lúčne biocentrum na severe s pozostatkami historických krajinných štruktúr, predstavuje súčasne významnú genofondovú plochu v priamom napojení na biokoridor nadregionálneho významu Tatry – Kráľovoľské Tatry – Kozie chrbty. Osobitne cenný je výskyt lúčnych biotopov európskeho a národného významu, ktoré prevažne tvoria mezofilné pasienky a spásané lúky, v oblasti ekotonov mezofilné lemy, s výskytom druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín. Významné aj krajinársky, ako dominanta v bezprostrednej blízkosti od obce Štrba východným smerom.

Biokoridory

Biokoridor miestneho významu Mlynica (MBk-1)

- Hydrický biokoridor potoka Mlynica prechádza priamo cez centrálny priestor katastra. Predstavuje vodný tok s kvalitnou druhovo pôvodnou brehovou a sprievodnou vegetáciou, vrátane pravostranných aj ľavostranných prítokov. Brehové porasty a sprievodná stromová vegetácia zastúpená prevažne druhmi rodov vrbý, jelše, brezy s výskytom smreka obyčajného, borovice lesnej, topoľa osiky. Vegetácia biokoridoru je čiastočne prerušená v diaľničnom koridore D1. V minulosti tento biokoridoru negatívne zasiahlo jeho presmerovanie a vyrovnanie v krátkom úseku z dôvodu vytvorenia umelého Štrbského rybníka, ktorý v MÚSES predstavuje MBc-1. Biokoridor je prepojený na severe na biosférické biocentrum Tatry a biocentrum regionálneho významu Dielnice – Zadné Lósy na juhovýchode centrálnej časti obteká, biocentrum miestneho významu Kolumbiarok a k.ú. Štrba opúšťa v priestore biokoridoru nadregionálneho významu Tatry – Kráľovoľské Tatry – Kozie chrbty.

Medzi biokoridory miestneho významu neboli zaradené vodné toky na juhu (Šuňavský potok a Konské), a na západe (Hlboký potok), pretože ich lokalizácia podporuje okolité vyššie regionálne prvky.

Genofondové plochy

Sú vyčlenené lokality, ktoré sú významné pre zachovanie genofondu živej prírody v posudzovanom území, bez ohľadu na ich súčasný status ochrany:

Železná voda

Slatinné rašeliniská a vlhké lúky s výskytom biotopov európskeho a národného významu s druhmi európskeho významu, chránených a ohrozených druhov flóry a fauny.

Tatranský Lieskovec

Lúky a slatiny s výskytom biotopov európskeho a národného významu ako slatiny s vysokým obsahom báz a vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach.

Blatá

Lesy a slatiny s výskytom biotopov európskeho a národného významu s druhmi európskeho významu, chránených a ohrozených druhov v biotopoch slatín s vysokým obsahom báz a vysokobylinných spoločenstiev na vlhkých lúkach v kombinácii s odmäčnými smrekovými aj rašeliniskovými lesmi a horskými jelšovými lužnými lesmi. Časť v PR Blatá a prevažná časť SKUEV 0146 Blatá.

Brezové

Slatinné rašelinisko s výskytom biotopov európskeho a národného významu ako slatiny s vysokým obsahom báz a vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, prevažná časť SKUEV 0196 Brezové.

Pastierske

Vlhké lúky s výskytom biotopov európskeho a národného významu ako slatiny s vysokým obsahom báz a vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach.

Kotelnice

Vlhké lúky s výskytom biotopov európskeho a národného významu ako prechodné rašeliniská a trasoviská a vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach.

Pri motoreste Sosna

Rašeliniská a vlhké lúky s lesmi s výskytom biotopov európskeho a národného významu ako prechodné rašeliniská a trasoviská, Slatiny s vysokým obsahom báz a vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach.

Pod Vtáčnikom

Slatinné rašelinisko s vysokým obsahom báz a vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach.

Kolumbiarok

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: mezofilné lemy a mezofilné pasienky.

Zadné Lósy

Komplex horských a slatinných jelšín a podmäčianých smrečín, ktoré sú významným refúgiom fauny a flóry. Lokalita predstavuje jednu z mála zachovaných a ucelenejších enkláv lesa v podhorí Tatier.

Štiavnik

Enklávy jelšín a podmäčianých smrečín, ktoré sú významným refúgiom fauny a flóry. Lokalita predstavuje jednu z mála zachovaných a ucelenejších enkláv lesa v podhorí Tatier.

Interakčné prvky

Predstavujú prvky alebo ekosystémy, prepojené na biocentrá a biokoridory, ktoré zabezpečujú ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom, prípadne nahrádzajú kostru

ekologickej stability tam, kde tieto prvky nespĺňajú parametre prvkov základnej kostry. Môžu byť jestvujúce alebo navrhované v rámci doplnenia MÚSES, prepojenia iných prvkov, alebo krajinárskych úprav.

V posudzovanom území pomocou jestvujúcich a navrhovaných prvkov je riešená situácia nedostatku základnej kostry a prepojení v centrálnej časti a to s využitím odtokových línii malých vodných tokov so sprievodnými trávno-bylinnými porastmi a NDV. Sú to líniové prvky Štrbský potok, Dielnica, Brezovský potok, Červený potok a Priečny potok.

Opatrenia

- ∞ **vyčleniť bezzásahové územie v biocentre regionálneho významu Dielnica – Zadné Lósy. Konkrétne návrhy sú uvedené pri opise jednotlivých biocentier.**

Dostatočnú legislatívnu ochranu je nevyhnutné zabezpečiť pre nasledovné biocentrá:

- ∞ **Biocentrum regionálneho významu Brezové – časť územia biocentra (slatiny), odporúčaná kategória – chránených areál;**
- ∞ **Biocentrum regionálneho významu Hrachovisko - časť územia biocentra (druhovo bohaté lúky), odporúčaná kategória – chránených areál;**
- ∞ **Biocentrum regionálneho významu Dielnice – Zadné lósy - časť územia biocentra (jelšiny), odporúčaná kategória – prírodná rezervácia;**
- ∞ **Biocentrum regionálneho významu Blatá - časť územia (rašeliniská, rašelinné smrečiny), odporúčané kategória – chránených areál so zónami (odporúčame ako súčasť CHÚ Blatá – SKUEV0146 Blatá).**

9. Obyvateľstvo - demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).

Demografické ukazovatele obce Štrba

K 31. 12. 2015 bolo Štatistickým úradom SR v obci Štrba evidovaných celkovo 3 504 obyvateľov.

Populačný vývoj za posledných 20 rokov je možné charakterizovať niekoľkými fázami a to: v rokoch 1996 – 1999 určitou stabilitou, 2000 – 2006 postupným miernym poklesom, 2007 – 2010 miernym nárastom a od 2011 postupný pokles obyvateľstva.

Hustota obyvateľstva obce Štrba bola, z dôvodu veľkej rozlohy svojho katastrálneho územia, za posledných 20 rokov stále tak pod priemerom Slovenskej republiky (109,59 – 110,75 obyvateľov/km²), ako aj okresu Poprad (90,70 – 95,01 obyvateľov/km²). V rámci Prešovského kraja dosahovala do roku 2007 priemerné hodnoty (85,75 – 91,42 obyvateľov/km²). Výrazná zmena v hustote obyvateľstva nastala v roku 2007, kedy sa rozšírilo katastrálne územie obce bez výrazného nárastu počtu obyvateľov.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov a hustoty obyvateľstva v obci Štrba

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Počet obyvateľov spolu	3 806	3 776	3 750	3 778	3 753	3 743	3 706	3 657	3 653	3 619
Hustota obyvateľstva (osoba/km ²)	89,08	88,38	87,52	87,52	87,16	85,99	85,76	84,62	83,73	83,57
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyvateľov spolu	3 606	3 618	3 637	3 648	3 667	3 602	3 594	3 571	3 543	3 504
Hustota obyvateľstva (osoba/km ²)	84,05	56,89	57,52	57,54	58,16	57,53	57,04	56,80	56,39	55,86

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z výsledkov porovnania **vekovej štruktúry obyvateľstva** k 31.12.2015 vyplýva, že podiel obyvateľstva **vo vekovej skupine 0 – 14** bol v obci Štrba výrazne pod úrovňou podielu tejto vekovej skupiny dosiahnutého

v rámci okresu Poprad, Prešovského kraja i v rámci Slovenskej republiky. Dlhodobu môžeme pozorovať výrazný pokles a oslabenie tejto kategórie a to hlavne medzi rokmi 1996 a 2006. V posledných 6 rokoch je stav pomerne vyrovnaný s iba mierne klesajúcou tendenciou, čo kopíruje aj celoslovenský, krajský i okresný trend.

Podiel obyvateľstva vo vekovej skupine 15 – 64 bol v obci Štrba veľmi mierne nad úrovňou podielu tejto vekovej zložky dosiahnutého v rámci okresu Poprad, Prešovského kraja i v rámci Slovenskej republiky. Tento trend si udržiava počas celého sledovaného obdobia. V tejto kategórii došlo v rokoch 1996 až 2006 k zvýšeniu jej podielu v rámci obyvateľstva (prechod časti populácie z predproduktívneho veku do produktívneho), odvtedy sledujeme pokles tejto skupiny na úkor skupiny obyvateľstva v poproduktívnom veku (65+).

Podiel obyvateľstva vo vekovej skupine nad 65 rokov bol v obci Štrba ku koncu roka 2015 výrazne nad úrovňou podielu tejto vekovej zložky dosiahnutého v rámci okresu Poprad, Prešovského kraja i Slovenskej republiky. Do roku 2006 bol pritom pod priemerom SR a zhruba na úrovni kraja, odvtedy však zaznamenal rýchly rast na súčasné hodnoty, ktoré sú o cca 2,81 percentuálneho bodu vyššie ako priemer SR.

Tab.: Veková štruktúra obyvateľov v základných vekových kategóriách v obci Štrba, jej vývoj a porovnanie s väčšími územnými celkami

rok zisťovania	veková kategória	Obec Štrba (počet obyv./% zastúpenie kategórie)	Okres Poprad (počet obyv./% zastúpenie kategórie)	Prešovský kraj (počet obyvateľov/% zastúpenie kategórie)	Slovenská republika (počet obyvateľov/% zastúpenie kategórie)
1996	0 – 14	799 / 21,00 %	24 445 / 23,95 %	196 423/25,41 %	1 164 897/21,66 %
	15 – 64	2 635 / 69,23 %	68 835 / 67,44 %	501 172 / 64,82 %	3 617 349/67,25 %
	65+	372 / 9,77 %	8 785 / 8,61 %	75 526 / 9,77 %	596 686/11,09 %
2001	0 – 14	634 / 16,94 %	21 334 / 20,40 %	179 070 / 22,63 %	1 006 970/18,72 %
	15 – 64	2 722 / 72,72 %	73 533 / 70,33 %	532 082 / 67,24 %	3 759 296/69,89 %
	65+	387 / 10,34 %	9 687 / 9,27 %	80 183 / 10,13 %	612 225/11,39 %
2006	0 – 14	472 / 13,09 %	18 088 / 17,34 %	157 933 / 19,73 %	870 622/16,14 %
	15 – 64	2 713 / 75,24 %	75 686 / 72,54 %	558 212 / 69,73 %	3 883 376/72,00 %
	65+	421 / 11,67 %	10 559 / 10,12 %	84 338 / 10,54 %	639 639/11,86 %
2011	0 – 14	440 / 11,97 %	17 268 / 16,60 %	150 459 / 18,44 %	832 572/15,41 %
	15 – 64	2 756 / 74,99 %	74 896 / 72,02 %	575 164 / 70,50 %	3 881 088/71,81 %
	65+	479 / 13,04 %	11 838 / 11,38 %	90 183 / 11,06 %	690 662/12,78 %
2015	0 – 14	405 / 11,56 %	17 147 / 16,41 %	146 678 / 17,87 %	832 043/15,33 %
	15 – 64	2 494 / 71,18 %	73 198 / 70,07 %	571 167 / 69,60 %	3 810 273/70,22 %
	65+	605 / 17,26 %	14 123 / 13,52 %	102 852 / 12,53 %	783 936/14,45 %

Zdroj: Štatistický úrad SR

Za účelom bližšieho pohľadu na kapacitnú potrebu vzdelávacích inštitúcií v obci Štrba uvádzame aj vývoj počtu obyvateľov vo vekových kategóriách do 2. rokov (predpokladaný postupný nástup do Materskej školy od ďalšieho roku), od 3. do 5. rokov (predpokladaný užívatelia MŠ a od nasledujúceho roku postupne aj ZŠ) a 6. – 14. rokov (predpokladaný užívatelia ZŠ).

Tab.: Vývoj početného zastúpenia vekových skupín od 0 do 14 rokov v obci Štrba

	1996	2001	2006	2011	2012	2013	2014	2015
do 2. rokov	116	122	87	105	97	82	75	73
od 3. – 5. rokov	139	90	73	88	93	101	103	90
6. – 14. rokov	544	422	312	247	253	247	237	242

Zdroj: Štatistický úrad SR

So stavom a vývojom vekovej štruktúry obyvateľstva bezprostredne súvisia hodnoty priemerného veku, indexu starnutia a indexu ekonomického zaťaženia. Je zrejmé, že priemerný vek sa neustále zvyšuje, pričom index starnutia v obci sa medzi rokmi 1996 a 2015 zvýšil až o skoro 103 %.

Tab.: Vybrané ukazovatele obyvateľstva v obci Štrba vo vybraných rokoch

	Priemerný vek (rok)	Mediánový vek (rok)	Index starnutia (%)	Index ekonomického zaťaženia (%)
1996	34,64	33,20	46,56	44,44
2001	36,49	35,10	61,04	37,51
2006	39,06	37,90	89,19	32,92
2011	41,10	40,40	108,86	34,25
2015	43,07	42,90	149,38	40,50

Zdroj: Štatistický úrad SR

Školstvo je v obci zastúpené Materskou školou (MŠ) a Základnou školou (ZŠ). V roku 1996 v obci pôsobila jedna MŠ, medzi rokmi 1997 – 2006 boli dve, v roku 2007 jedna, v roku 2008 dve a od roku 2009 je už iba jedna. Základné školy boli v rokoch 1996 – 2006 dve, od roku 2007 tu pôsobí už len jedna plne organizovaná škola. ZŠ má svoju vlastnú jedáleň, ktorú v roku 2015 navštevovali všetci žiaci.

Tab.: Vybrané ukazovatele MŠ a ZŠ v obci Štrba vo vybraných rokoch

	1996	2001	2006	2011	2015
Celkový počet žiakov v MŠ	69	82	64	62	72
Celkový počet žiakov v ZŠ	519	487	351	245	188

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva - Úroveň dosiahnutého vzdelania je mimoriadne dôležitou podmienkou pri uplatnení na trhu práce, pričom vo všeobecnosti vyššia úroveň znamená podstatne vyššiu šancu na spoločenské uplatnenie. Výraznou nevýhodou obce Štrba je vysoký podiel obyvateľov s ukončeným iba základnoškolským či učňovským (bez maturity) vzdelaním, ktorý tvoria až cca 28,43 % obyvateľov. Pozitívom je vysoký podiel obyvateľov s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou a tiež vysoký počet vysokoškolsky vzdelaných ľudí. Pomerne vysoký podiel obyvateľov bez školského vzdelania je zrejme spôsobený hlavne štatistickou chybovosťou.

Tab.: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Štrba k 26.5.2011

	Spolu (počet)	Spolu (%)
Základné	540	14,83
Učňovské (bez maturity)	495	13,60
Stredné odborné (bez maturity)	343	9,42
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	219	6,02
Úplné stredné odborné (s maturitou)	891	24,48
Úplné stredné všeobecné	132	3,63
Vyššie odborné vzdelanie	54	1,48
Vysokoškolské spolu	471	12,94
- vysokoškolské bakalárske	107	2,94
- vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	346	9,50
- Doktorandské	18	0,50
Ostatní bez udania školského vzdelania	65	1,79
Ostatní bez školského vzdelania	430	11,81
Počet obyvateľov spolu	3640	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

V **národnostnej štruktúre** obce Štrba jednoznačne dominujú obyvatelia slovenskej národnosti, ostatné národnosti majú z hľadiska svojho početného zastúpenia i percentuálneho podielu iba veľmi okrajový význam. Hodnovernosť údajov je čiastočne znížená relatívne vysokým počtom i percentuálnym podielom obyvateľov s nezistenou národnosťou.

Tab.: Národnostná štruktúra obyvateľstva obce Štrba k 26.5.2011

Národnosť	Počet	%
Slovenská	3 382	92,91
Maďarská	11	0,30
Rómska	45	1,24
Rusínska	4	0,11
Ukrajinská	1	0,03

Česká	32	0,88
Nemecká	8	0,22
Poľská	3	0,08
Chorvátska	1	0,03
Ruská	1	0,03
Moravská	1	0,03
Bulharská	2	0,05
Ostatná	4	0,11
Nezistená	145	3,98

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Štruktúra obyvateľstva podľa materinského jazyka používaného v domácnosti v obci Štrba vo veľmi vysokej miere kopíruje národnostnú štruktúru obyvateľstva, s výnimkou mierne vyššieho početného zastúpenia obyvateľov s českým materinským jazykom. Hodnovernosť údajov je aj v tomto prípade čiastočne znížená relatívne vysokým počtom i percentuálnym podielom obyvateľov s nezisteným materinským jazykom.

Tab.: Štruktúra obyvateľstva podľa materinského jazyka v obci Štrba k 26.5.2011

Materinský jazyk	Počet	%
Slovenský	3 374	92,69
Maďarský	10	0,28
Rómsky	34	0,93
Rusínsky	7	0,19
Ukrajinský	2	0,05
Český	37	1,02
Nemecký	5	0,14
Poľský	1	0,03
Jidiš	1	0,03
Ostatný	8	0,22
Nezistený	161	4,42

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

V **štruktúre obyvateľstva podľa náboženského vyznania** v obci Štrba tvoria najväčšiu skupinu veriaci Rímskokatolíckej cirkvi, za ktorými sa pomerne tesne nachádzajú veriaci Gréckokatolíckej cirkvi. Veriaci ostatných náboženských vyznaní majú z hľadiska svojho početného zastúpenia i percentuálneho podielu iba veľmi okrajový význam. Pomerne početnou skupinou sú obyvatelia bez vyznania. Hodnovernosť údajov je čiastočne znížená relatívne vysokým počtom i percentuálnym podielom obyvateľov s nezisteným náboženským vyznaním.

Tab.: Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania v obci Štrba k 26.5.2011

Náboženské vyznanie	Počet	%
Rímskokatolícka cirkev	1 559	42,83
Gréckokatolícka cirkev	69	1,89
Pravoslávna cirkev	8	0,22
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1 397	38,38
Reformovaná kresťanská cirkev	3	0,08
Apoštolská cirkev	16	0,44
Bratská jednota baptistov	1	0,03
Cirkev československá husitská	1	0,03
Kresťanské zbory	13	0,36
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	2	0,05
Iné	5	0,14
Bez vyznania	356	9,78
Nezistené	210	5,77

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Pohyb obyvateľstva v rokoch 1996 – 2015 v obci Štrba možno charakterizovať ako stabilizovaný z pohľadu prirodzeného prírastku/úbytku obyvateľstva ale značne nepriaznivý z pohľadu migračného salda. Dlhodobé pretrvávajúce vysťahovávanie obyvateľov (min. od roku 2010) z obce je závažným problémom pre jej ďalší rozvoj. Celkovo sa teda obec dostala do roku 2011 do stavu celkového úbytku obyvateľstva. Vývoj prirodzeného prírastku i migračného salda v obci v priemere kopíruje aj vývoj tohto ukazovateľa v rámci

okresu Poprad a Prešovského kraja. Výnimku tvorí postupne sa zvyšujúca úmrtnosť v týchto väčších celkoch, čo v obci Štrba nepozorujeme. Celkový prírastok obyvateľstva v roku 2015 bol na úrovni Prešovského kraja vo výške 720 obyvateľov a okres Poprad mal úbytok 26 obyvateľov.

Tab.: Pohyb obyvateľstva v obci Štrba

	1996	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Narodení	31	41	29	28	34	34	34	37	29	18	29	27
Zomrelí	33	30	27	30	27	29	29	42	23	33	28	30
Prírodný prírastok	-2	11	2	-2	7	5	5	-5	6	-15	1	-3
Prisťahovaní	27	47	47	78	76	85	73	12	41	52	50	38
Vysťahovaní	44	41	62	64	64	79	59	61	55	60	79	74
Migračné saldo	-17	6	-15	14	12	6	14	-49	-14	-8	-29	-36
Celkový prírastok	-19	17	-13	12	19	11	19	-54	-8	-23	-28	-39

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Sobášnosť a rozvodovosť v obci Štrba možno charakterizovať stabilizovanými hodnotami v rámci dlhodobého trendu. Priaznivou skutočnosťou je trvale vyšší počet sobášov ako rozvodov. Oproti vývoju v okrese Poprad a Prešovskom kraji má obec Štrba výraznejšie vyšší index rozvodovosti.

Tab.: Sobášnosť a rozvodovosť v obci Štrba

	1996	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sobáše	17	17	15	18	23	20	15	29	19	20	23	11
Rozvody	4	12	7	7	5	7	4	5	9	6	4	5
Index rozvodovosti (%)	23,5	54,5	46,6	38,9	21,7	35,0	26,7	17,2	47,4	30,0	17,4	45,5

Zdroj: Štatistický úrad SR

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Z hľadiska ekonomickej aktivity v obci Štrba je možné konštatovať pomerne vysoké percento pracujúcich a počet nezamestnaných pod priemerom SR, kraja aj okresu. Negatívom z hľadiska ekonomickej aktivity je vysoký podiel dôchodcov na celkovom počte obyvateľstva.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľstva v obci Štrba k 26.5.2011

	Počet	%
Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	3 640	100
Pracujúci (okrem dôchodcov)	1 527	41,95
Pracujúci dôchodcovia	61	1,68
Osoby na materskej dovolenke	16	0,44
Osoby na rodičovskej dovolenke	77	2,12
Nezamestnaní	302	8,30
Študenti stredných škôl	133	3,65
Študenti vysokých škôl	125	3,43
Osoby v domácnosti	2	0,05
Dôchodcovia	780	21,43
Ostatní nezávislí	23	0,63
Deti do 16 rokov	456	12,53
Ostatní závislí, nezistení	138	3,79

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Ekonomická štruktúra

V ekonomickej štruktúre obyvateľstva obce výrazne dominuje početné zastúpenie živnostníkov pred právnickými osobami, pričom od roku 2008 možno pozorovať výraznejší pokles počtu živnostníkov. V celom sledovanom období dochádzalo k postupnému miernemu zvyšovaniu počtu právnických osôb, až na rok 2015, kedy prišlo k ich strmému prepadu. Početné zastúpenie slobodných povolání a samostatne

hospodáriacich roľníkov zostáva prakticky bez výrazných zmien, resp. absentujú relevantné údaje z aktuálneho obdobia.

Tab.: Ekonomická štruktúra obyvateľstva v obci Štrba

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Živnostníci	239	236	235	267	281	270	254	252	231	238	233	-
Slobodné povolania	4	4	9	10	12	13	14	15	15	15	15	-
Samostatne hospodáriaci roľníci	2	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Právnické osoby spolu	60	61	62	63	74	83	91	101	116	120	133	95

- údaj nie je k dispozícii

Zdroj: Štatistický úrad SR

V súčasnosti väčšina obyvateľstva dochádza za prácou do miest Svit, Poprad a Liptovský Mikuláš, časť obyvateľov denne cestuje do časti obce Štrbské Pleso. Stratégiou obce je udržanie a tvorba pracovných miest s cieľom minimalizovať náklady na dochádzku za prácou a službami.

Nezamestnanosť

Počet uchádzačov o zamestnanie mal v sledovanom období kolísavú tendenciu. Dá sa konštatovať, že vrchol bol dosiahnutý v roku 2011 a odvtedy, vplyvom rôznych opatrení počet uchádzačov o zamestnanie kontinuálne klesá. Historicky najnižšia úroveň bola dosiahnutá v roku 2008.

Tab.: Celkový počet uchádzačov o zamestnanie v obci Štrba

Rok	1996	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet evidovaných uchádzačov	193	253	149	113	96	199	226	260	244	228	202	172

Zdroj: Štatistický úrad SR

Celková výmera územia obce tvorí cca 0,70 % z územia Prešovského kraja a cca 5,71 % z územia okresu Poprad. Výmera poľnohospodárskej pôdy obce spolu tvorí cca 0,87 % z poľnohospodárskej pôdy Prešovského kraja spolu a cca 11,89 % z poľnohospodárskej pôdy okresu Poprad. Výmera lesov v obci tvorí cca 0,58 % z výmery lesov Prešovského kraja a cca 3,34 % z lesov okresu Poprad. Výmera zastavanej plochy v obci tvorí cca 0,93 % z výmery zastavanej plochy Prešovského kraja a cca 8,52 % zo zastavanej plochy okresu Poprad.

Tab.: Typy využitia pozemkov v obci Štrba a ich vývoj za posledných 20 rokov

	1996	2006	2007	2015	% z celkovej výmery územia obce v roku 2015
Celková výmera územia obce (m²)	42 963 673	42 914 836	63 072 930	63 076 389	100 %
Poľnohospodárska pôda spolu (m²)	33 375 568	33 120 566	33 132 977	32 812 347	52,02 %
Orná pôda (m ²)	9 237 676	7 611 008	7 610 512	7 450 641	11,81 %
Chmeľnice (m ²)	0	0	0	0	0 %
Vinice (m ²)	1 730	0	0	0	0 %
Záhrady (m ²)	181 533	180 483	180 218	176 783	0,28 %
Ovocné sady (m ²)	0	0	0	0	0 %
Trvalo trávnatý porast (m ²)	23 954 629	25 329 075	25 342 247	25 184 923	39,93 %
Nepoľnohospodárska pôda spolu (m²)	9 588 105	9 794 270	29 939 953	30 264 042	47,98 %
Lesy (m ²)	6 463 847	6 482 182	25 578 726	25 579 524	40,55 %
Vodné plochy (m ²)	290 111	302 931	636 148	634 611	1,00 %
Zastavané (m ²)	1 030 708	2 376 933	2 941 259	2 980 667	4,73 %
Ostatné (m ²)	1 803 439	632 224	783 820	1 069 240	1,70 %

Zdroj: Štatistický úrad SR + vlastné výpočty

Tab.: Celkový počet ambulancií, RZP a lekární liekov v obci Štrba vo vybraných rokoch

Rok	1996	2001	2006	2011	2012	2013	2014
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	0	1	1	1	2	1	1
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti	0	2	0	1	1	1	1
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatológa	0	2	2	3	3	2	3
Lekárne a výdajne liekov	0	1	0	1	2	2	0
Rýchla zdravotnícka pomoc	0	0	1	1	1	1	1

Zdroj: Štatistický úrad SR

V dvoch verejných knižniciach v obci Štrba bola ich prevádzka v jednotlivých rokoch nasledovná:

Tab.: Vybrané ukazovatele knižníc v obci Štrba

Rok	1996	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet knižničných jednotiek	17 346	17 932	16 987	17 281	17 385	17 679	17 918	18 226	18 475	18692
Počet užívateľov	593	481	429	427	342	323	348	329	325	334

Zdroj: Štatistický úrad SR

Sociálna infraštruktúra je na vysokej úrovni, nechýba tam ani pošta, obchody, pohostinstvá, hotely, kaderníctva, lekári (obvodný, pediater, zubár), kostoly, knižnica, atď. Najviac pracovných príležitostí ponúka cestovný ruch – hotely a reštauračné zariadenia, priemyselná a poľnohospodárska výroba, obchody alebo doprava. Počet ľudí pracujúcich v súkromnom sektore je približne rovnaký ako počet pracujúcich vo verejnom sektore.

Výroba

V obci Štrba sa nachádzajú firmy, ktoré sa orientujú predovšetkým na stavebný a drevospracujúci priemysel. Okrem toho v obci pôsobia aj súkromní podnikatelia, ktorí sa venujú predaju potravín, rozličného tovaru a potom najmä oblasti cestovného ruchu, k čomu výrazne prispelo opätovné pripojenie Štrbského Plesa ako časti k Štrbe. Medzi najvýznamnejšie priemyselné podniky obce patria M.K.C. s.r.o. Štrba, Stolárstvo u Kunaja, s.r.o. Štrba a TATRAPAK s.r.o. Štrba.

Rekreácia a turizmus

Vzhľadom na polohu obce v predhorí Vysokých Tatier má obec veľmi dobré podmienky pre rekreáciu a rozvoj cestovného ruchu. V katastri obce je registrovaných viacero hotelov, penziónov, podnikových a súkromných chat.

Poľnohospodárska výroba

Väčšinu poľnohospodárskej pôdy obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo Štrba, ktoré sa venuje prevažne živočíšnej výrobe – chovu hovädzieho dobytku. Väčšina poľnohospodárskej pôdy v katastri je premenená na trvalé trávne porasty. V obci je hospodársky dvor PD na jej severnom okraji, v tesnom kontakte s obytnou zónou.

Rastlinná výroba sa sústreďuje predovšetkým na produkty, ktoré sú využiteľné vo vlastnej živočíšnej výrobe - výhradne na chov hovädzieho dobytku. Poľnohospodárske družstvo je tak najväčším zamestnávateľom v Štrbe.

Lesné hospodárstvo

Lesy sa nachádzajú v severnej a južnej časti katastra. Čiastočne sú to štátne lesy, čiastočne súkromné a urbárske, hospodárenie v nich je ovplyvnené ich polohou v národnom parku alebo ochrannom pásme národného parku (TANAP, NAPANT). Časť lesov leží aj v územiach prírodných rezervácií, kde platí 4. alebo 5. stupeň ochrany prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Lesy v severnej

časti katastra boli postihnuté veternou kalamitou v roku 2004. Ďalším dôležitým zamestnávateľom je Pozemkové spoločenstvo Urbár. Lesné hospodárstvo je z organizačného hľadiska rozdelené do piatich lesných hospodárskych celkov: LHC Račková, LHC Čierny Váh, LHC Benkovo, LHC Spišská Teplica a LHC Vysoké Tatry. V obci sa lesnému hospodárstvu venuje niekoľko živnostníkov.

Časť vyťaženého dreva z lesov spracováva aj miestna píla, vidíme však priestor na rozširovanie tejto činnosti.

Spoločenské organizácie

V Štrbe aktívne pôsobia spoločenské organizácie: Dobrovoľný hasičský zbor, Športový klub, Spolok červeného kríža, Kluby dôchodcov, Slovenský zväz protifašistických bojovníkov, MO Matice Slovenskej, Slovenský zväz zdravotne postihnutých, Poľovnícke združenie a ďalšie.

Infraštruktúra

Doprava a dopravné zariadenia

Podľa Prieskumov a rozborov (URBEKO, 2015) Štrba je obcou ležiacou v hlavnom dopravnom koridore Slovenskej republiky, multimodálnom koridore V.a siete TEN-T Európskej únie. Dopravne je územie obce prístupné z východu a západu diaľnicou D1, ktorá je aj medzinárodnou cestou E-50, a cestou I. triedy č. 18. Tieto komunikácie tvoria pre obec priamy prístup k nadradenej cestnej a zároveň prístup k pracovným príležitostiam a vyššej občianskej vybavenosti.

Obcou Štrba prechádza stará historická cesta, spájajúca Liptov a Spiš, ktorá je dnes už len lokálnou spojniciou s Važcom a Lučivnou. Transit sa presunul na diaľnicu D1, ktorá prechádza severne od časti Štrba a cestu I/18, vedúcu Tatranskou Štrbou. Cez územie obce vedie aj železničná trať Žilina - Košice, ktorá tu má najvyššie položenú rýchlikovú zastávku „Štrba“, nachádzajúcu sa v časti Tatranská Štrba. Z tejto stanice vedie ozubnicová trať na Štrbské Pleso. Hlavná trať sa od Tatranskej Štrby stáča južným smerom a severným okrajom Štrby pokračuje k Popradu.

Diaľnica D1 vedie v smere východ - západ severne od časti Štrba. Severovýchodne od nej je vybudovaná diaľničná križovatka Štrba, kde sa na trasu diaľnice napája cesta III. triedy č. 3060 Tatranská Štrba - Štrba. Podľa Generelu dopravnej infraštruktúry Prešovského kraja (2015) má byť v jej trase predĺžená cesta II. triedy č. 538 v kategórii C-9,5/80. Severozápadne od Štrby je vybudované obojstranné diaľničné odpočívadlo, vybavené čerpacími stanicami pohonných hmôt. Ochranné pásmo diaľnice má šírku 100 m od krajných jazdných pruhov na obe strany. V ochrannom pásme je zakázané zvláštne užívanie pozemkov, umiestňovanie reklám a rozširovanie zastavaného územia obce (obytné plochy, rekreačné a oddychové aktivity, priemyselné parky) z dôvodu možných negatívnych vplyvov cestnej premávky. Prevádzkovateľ diaľnice, Národná diaľničná spoločnosť, paradoxne žiada aj zákaz výstavby zariadení pre motoristov, prístupných z diaľnice, vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt, motorestov a podobne, pričom existujúce diaľničné odpočívadlá v katastre obce nemajú dostatočné komplexné vybavenie.

Obcou prechádza v smere sever - juh trasa cesty **II. triedy č. 538** Tatranská Štrba - Štrbské Pleso a cesty III. triedy č. 3060 Tatranská Štrba - Štrba, ktoré sú hlavnými komunikáciami v obci, lebo spájajú všetky tri miestne časti obce, a zároveň zabezpečujú prístup z nej na nadradenú cestnú sieť, diaľnicu D1 v diaľničnej križovatke Štrba a na cestu č. I/18 v Tatranskej Štrbe.

Základný komunikačný systém v zastavanom území časti Štrba tvoria cesty III. triedy č. 2343 Važec - Lučivná, č. 3060 Tatranská Štrba - Štrba a č. 3061 Štrba - Liptovská Teplička. V časti Tatranská Štrba tvorí hlavnú dopravnú os cestu II. triedy č. 538, prieťah cesty I/18 je vedľajšou dopravnou osou.

Podľa sčítania dopravy v roku 2010 bola intenzita dopravy na cestách na území obce Štrba nasledovná:

Tab.: Intenzita dopravy vo vybraných úsekoch

Číslo cesty	Úsek	Číslo sčítacieho úseku	Počet vozidiel za deň spolu	Podiel náklad. dopravy %
D1	Važec - Štrba	07300	13 497	23,05
D1	Štrba - Mengusovce	07310	13 832	19,65
I/18	hranica kraja - Tatranská. Štrba	00019	1 871	28,43
I/18	Tatranská Štrba - rázc. Mengusovce	00010	1 871	28,43
II/537	Podbanské - Štrbské Pleso	00757	1 633	8,82
II/537	Štrbské Pleso - Nová Polianka	00750	1 633	8,82
II/538	Tatranská Štrba - Štrbské Pleso	02360	1 287	5,52
III/2343 (018142)	Štrba - Lučivná		2 032	25,42
III/2343 (018142)	Štrba - Važec	04229	203	16,26
III/3060 (018144)	Tatranská Štrba - Štrba	04230	1 381	9,78

Zdroj: SSC, 2010

Vzhľadom na lokálny význam a nízku intenzitu dopravy sa na cestách III/3061 a III/3062 nevykonáva sčítanie dopravy. Trasami ciest I., II. a III. triedy vedú linky pravidelnej autobusovej dopravy vedúce do obce z mesta Poprad, ktoré obec spájajú so susednými obcami Lučivná, Šuňava, Liptovská Teplička a Važec. S ďalšou susednou obcou, Mengusovcami, nemá Štrba priame cestné spojenie, dopravné spojenie s ňou je len po poľných a lesných cestách. Po cestách I. a II. triedy vedú aj diaľkové autobusové linky.

Cesty I., II. a III. triedy majú šírku prevažne 5-7 m, mimo zastavané územie obce obojstranné krajnice a odvodňovacie priekopy a miestami poškodený živý kryt. V obci nie sú pozdĺž cesty I. triedy vybudované pešie chodníky. Šírka cesty I. triedy nezodpovedá všade požadovanej kategórii B1-MZ 14/60 na území obce, lebo z priestorových dôvodov nemá vybudované zastavovacie pruhy. Na jej trase sa vyskytujú bodové závady - ide väčšinou o križovatky s miestnymi komunikáciami so zlými rozhľadovými podmienkami. Mimo územia obce zase cesta I. triedy nezodpovedá požadovanej kategórii C11,5/80 podľa STN 73 6101. Ani cesty II. a III. triedy nemajú požadované parametre komunikácie kategórie B2 a B3 - MZ 8/50, resp. C 7,5/70. V extraviláne sú priekopy ciest sčasti zanesené, v intraviláne chýba dažďová kanalizácia. Dažďové vody z komunikácií stekajú do otvorených priekop, ktorými sú odvádzané povrchovo prevažne do miestnych tokov.

Miestne komunikácie nadväzujú na cesty I., II. a III. triedy a zabezpečujú dopravnú obsluhu vo väčšine územia obce. Majú šírku 3 až 7 m, čo je v mnohých úsekoch pre obojsmerné komunikácie nedostatočné. Taktiež sa tu vyskytujú bodové závady v križovatkách a smerových oblúkoch. Mnohé križovatky sú nevyhovujúce pre zlé rozhľadové pomery. Miestne komunikácie majú prevažne dobrý živý kryt, lebo boli v nedávnej dobe zrekonštruované. Dobudované boli aj niektoré úseky peších chodníkov tam, kde to priestorové pomery dovoľovali. Na miestnych komunikáciách nie je dostatočné dopravné značenie.

Spevnené účelové komunikácie nadväzujú na miestne komunikácie a vedú severným smerom do časti katastra za diaľnicou popod mostné objekty. Komunikácia vedúca do lokality Vlčia jama a Tatranskej Štrby je síce spevnená, široká 3 - 4 m, asfaltový kryt v niektorých úsekoch je však značne poškodený a viaceré jej úseky sú preto technicky nevyhovujúce. Cesta v chatovej osade Lieskovec v Tatranskej Štrbe nemá vybudované priekopy a dopravné značenie.

Nespevnené poľné cesty nadväzujú na miestne a spevnené účelové komunikácie a zabezpečujú prístup na jednotlivé pozemky v okolí obce.

Parkovacie plochy

V obci Štrba sú viaceré verejné parkoviská, a to parkovacie plochy prevažne pri objektoch občianskej vybavenosti. Parkovanie pri niektorých zariadeniach občianskej vybavenosti a v obytných zónach je možné len na okrajoch komunikácií a pozemkoch jednotlivých stavieb. Nedostatočné sú parkovacie kapacity pri železničných staniciach a na Štrbskom Plese, najmä pre konanie väčších športových podujatí. Rekreačné a liečebné zariadenia majú nedostatočné kapacity pre parkovanie vozidiel svojich návštevníkov a pacientov.

V obci je jedna hromadná garáž vybudovaná ako záchytné parkovisko na Štrbskom Plese. Garážovanie súkromných vozidiel v obci je riešené prevažne garážami na pozemkoch rodinných domov.

Pešie komunikácie

V obci sú vybudované jednostranné chodníky pozdĺž časti prieťahu ciest II. a III. triedy. Chodníky majú povrch z liateho asfaltu alebo betónovej zámkovej dlažby. Ostatné miestne komunikácie fungujú ako združený komunikačný priestor bez samostatných chodníkov, táto dopravná situácia však nie je regulovaná dopravným značením. V obci je aj niekoľko nespevnených peších chodníkov s mlatovým povrchom.

Cyklistická doprava

Pôvodný územný plán obce neobsahoval riešenie cyklistickej dopravy.

Pre cyklistickú dopravu nie sú v obci ani v jej katastri vybudované samostatné cyklistické cestičky. Pre tento účel sú využívané miestne komunikácie, poľné a lesné účelové cesty, najmä tie, ktoré sú spevnené.

Územie medzi Vysokými a Nízkymi Tatrami je územím rozvíjajúceho sa cestovného ruchu s dlhodobou turistickou tradíciou a skupinami aktívnych propagátorov a organizátorov viacerých druhov športového a rekreačného využívania prírodných daností územia. K dlhobokejšie sa rozvíjajúcemu druhu turistiky v tomto regióne patrí aj cykloturistika, o čom svedčia už existujúce cyklotrasy v skúmanom území. Tieto cyklotrasy prepájajú regióny Liptov a Spiš a tiež oblasť Nízkych Tatier s Vysokými Tatrami a Popradom. Štrba tak predstavuje významnú križovatku – Liptov - Spiš, Vysoké Tatry - Nízke Tatry a prepojenie s Poľskom cez okruh okolo Tatier, vrátane miestneho prepojenia na dochádzku za prácou hlavne do Popradu.

V riešenom území je vyznačená cyklotrasa č. 2873 Svit - Štrba - Važec. Začína na hranici katastra mesta Svit v mieste, kde sa cyklistická cestička Poprad - Svit napája na účelovú prístupovú cestu vedúcu do Lopušnej doliny. Do Lučivnej vedie od Lopušnej doliny cez pole a po účelovej ceste ku Snowparku, a z Lučivnej do Štrby a Važca po ceste III. triedy č. 2343. Je značená modrou farbou, patrí teda medzi paralelné trasy k diaľkovým cyklomagistram, kde predstavuje dlhšie náročnejšie trasy mimo magistrály. Cyklotrasou vyššieho významu je však Popradská cyklomagistrála č. 008 Poprad - Svit - Lopušná dolina - Šuňava - Biely potok, ktorá vedie južnejšie od Štrby cez Nižnú aj Vyšnú Šuňavu a juhovýchodným okrajom katastra Štrby ku horárni Biely potok na hranici Prešovského a Žilinského kraja. Na križovatke ciest III. triedy Biely potok sa stretávajú tri cyklomagistrály - uvedená Popradská CM, Hornádska cyklomagistrála č.034 Biely potok - Spišské Bystré - Hranovnica a Liptovská cyklomagistrála č.035 Biely potok - Liptovský Hrádok - Liptovský Mikuláš. Je to teda miesto, kde sú už dnes prepojené cyklomagistrály z oboch dotknutých krajov. Na Popradskú cyklomagistrálu z územia obce Štrba vedú dve žlté značené cyklotrasy - č. 8873 Štrba -Nižná Šuňava a č. 8872 Štrba - Vyšná Šuňava, ktoré tvoria prepojenie medzi ňou a modro značenou cyklotrasou č. 2873.

V katastri obce Štrba existuje aj staršia značená miestna cykloturistická trasa, tvoriaca rekreačný okruh Štrba - Tatranská Štrba - Štrba, vedúca po spevnených účelových poľnohospodárskych komunikáciách a ceste II. triedy Štrba - Tatranská Štrba. Existujúce cyklotrasy sú vybavené základným cyklistickým značením a informačným systémom. Iné osobitné zariadenia pre cyklistov v skúmanom území vybudované nie sú, cykloturisti môžu využívať existujúce zariadenia občianskej vybavenosti a cestovného ruchu.

V evidencii Slovenského cyklistického klubu je aj Tatranská cyklomagistrála č. 007 Podbanské - Štrbské pleso - Smokovce - Ždiar - Lysá Poľana. Má viesť po Ceste slobody (II/537) resp. po paralelnom viacúčelovom turistickom chodníku v niektorých úsekoch. Táto cyklomagistrála však nie je vyznačená a preto je možné ju považovať len za známy zámer a nie za reálnu cyklotrasu.

Železničná doprava

Obec Štrba je prístupná železničnou dopravou. Jej územím prechádza železničná trať č. 180 Žilina – Košice, ktorá bola vybudovaná ako úsek tzv. Košicko-bohumínskej železnice, a dnes je traťou medzinárodného významu, súčasťou najvýznamnejšieho železničného ťahu Slovenskej republiky Bratislava – Žilina – Košice – Čierna nad Tisou a multimodálneho dopravného koridoru EÚ TEN-T č. V.a. Trať je dvojkoľajná,

elektrifikovaná, slúži osobnej aj nákladnej doprave. Priamo na území obce sú na nej dve železničné stanice – železničná stanica Štrba v Tatranskej Štrbe a Štrba-zastávka blízko severného okraja časti Štrba. Na zlepšenie technických parametrov trate sa pripravuje modernizácia železničnej trate Žilina – Poprad vrátane súvisiacej preložky železničnej stanice Štrba do priestoru železničnej stanice Štrba-zastávka a predĺženia ozubnicovej železnice do nej podľa vydaného územného rozhodnutia stavby „Modernizácia železničnej trate v úseku Liptovský Mikuláš – Poprad Tatry (mimo)“. Na stavbu je vydané územné rozhodnutie.

Medzi časťami Tatranská Štrba a Štrbské Pleso je vybudovaná trať ozubnicovej železnice so zastávkami Tatranská Štrba, Tatranský Lieskovec a Štrbské Pleso. Trať je jednokoľajná, elektrifikovaná. Zvýšenie prepravnej kapacity ozubnicovej železnice je možné riešiť výhybnou a rozšírením koľajiska v koncových staniciach a novými modernejšími súpravami.

V časti Štrbské Pleso je aj konečná zastávka Tatranskej elektrickej železnice (TEŽ), trate Smokovce – Štrbské Pleso, ktorá je zároveň prestupnou stanicou na ozubnicovú železnicu. Trať TEŽ je jednokoľajová, elektrifikovaná. Vzhľadom na dopravný význam hlavnej železničnej trate je na nej vysoká intenzita dopravy s veľkým množstvom spojov. Z hľadiska dopravy je významnejšia žel. stanica Štrba, ktorá je zastávkou aj medzinárodných rýchlikov – v tejto stanici stojí denne 18 párov rýchlikov a 9 párov osobných vlakov. Na železničnej zastávke Štrba, ktorá slúži len regionálnej doprave, zastavuje denne 9 párov osobných vlakov. Zubačka zabezpečuje denne 17 párov spojov na Štrbské Pleso (prestup na TEŽ). Na železničnej stanici Tatranskej elektrickej železnice na Štrbskom Plese je denná frekvencia 18 párov spojov (smer Starý Smokovec).

Letecká doprava

Najbližšie letisko sa nachádza cca 15 km v blízkom meste Poprad, kde sa nachádza civilné dopravné letisko Poprad -Tatry.

Hromadná doprava osôb

Verejná osobná doprava v obci je zabezpečená autobusovou a železničnou dopravou a taxislužbou.

Autobusová doprava je zabezpečovaná diaľkovými a regionálnymi autobusovými linkami. Pravidelnú regionálnu autobusovú dopravu pre obec zabezpečuje regionálny podnik autobusovej dopravy v Poprade linkami, ktoré obcou prechádzajú po prietokoch ciest I. až III. triedy. Cez časť Tatranská Štrba prechádzajú po ceste I/18 aj diaľkové autobusové linky iných prepravcov. Regionálna dopravca zabezpečuje do časti Štrba 15 spojov v pracovných dňoch, ďalších 8 spojov má zastávku východne od obce v lokalite Valtierová (zastávka Štrba, mlyn). Diaľkové autobusové linky využívajú zastávku v časti Tatranská Štrba (zastávka T. Štrba, rázcestie). Tatranská Štrba má 8 priamych spojov z Popradu a ďalších 9 spojov prechádzajúcich cez Štrbu. Štrbské Pleso je obsluhované desiatimi autobusovými spojmi z Popradu a Tatranskej Štrby a (len) troma spojmi idúcimi cez Štrbu. Obec má priame autobusové spojenie so susednými obcami Lučivná, Šuňava, Liptovské Teplička a Važec.

Na trasách pravidelnej verejnej osobnej dopravy sú v obci dvojice obojstranných zastávok. Nie všetky zastávky majú vybudované zastávkové niky a prístrešky, ich štandard stavebných úprav a vybavenosti je prevažne veľmi nízky.

V časti Štrba je prevádzka lokálnej taxislužby, zabezpečujúca individuálne prepravné služby v západnej časti okresu Poprad.

Technická infraštruktúra

Katastrom obce prechádzajú existujúce i navrhované trasy nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia. Katastrom prechádzajú trasy diaľnice D1, cesty I. triedy č. 18, ciest II. triedy č. 537 a 538 a III. triedy č. 2343, 3060, 3061 a 3062, ktoré tvoria základné dopravné osi územia.

V riešenom území sa nachádza dvojkoľajná elektrifikovaná trať č. 180, ktorá je traťou medzinárodného významu, a železničná trať ozubnicovej železnice Štrba - Štrbské Pleso.

Obec je elektrifikovaná a plynofikovaná, má vybudovaný vodovod a verejnú kanalizáciu.

Do územného plánu obce treba zahrnúť rozširovanie rozvodov pitnej vody, splaškovej kanalizácie, samostatnej dažďovej kanalizácie, plynu, elektrickej energie a telekomunikácií v novo navrhovanej zástavbe. Aj v lokalitách s existujúcimi vzdušnými elektrickými a telefónnymi rozvodmi navrhnuť trasy káblových rozvodov s uložením do zeme.

Pri navrhovaní inžinierskych sietí s výnimkou úsekov v stiesnených pomeroch tieto situovať mimo telesa ciest I., II. a III. triedy. Pri návrhu rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich inžinierskych sietí.

Časť katastrálneho územia Štrba sa nachádza v ochranných pásmach letiska Poprad - Tatry. Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru (sklon 2,5 % - 1:40) s výškovým obmedzením 936,5 - 1086 m n. m. Nad túto výšku je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez súhlasu Dopravného úradu. V časti územia, kde už terén presahuje výšky stanovené ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru, tzn. tvorí leteckú prekážku, sa nesmú umiestňovať akékoľvek stavby. V rámci ochranných pásiem letiska Poprad - Tatry sú v riešenom území vyhlásené ochranné pásma NDB a rádiového návestidla MKR, umiestnených v spoločnom objekte pri Tatranskej Štrbe.

Z hľadiska rozvoja nadradených systémov technickej infraštruktúry je v katastri obce potrebné rešpektovať koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v súbehu s vedením V407 po jeho južnej strane, resp. v koridore existujúceho WN vedenia 220 kV. Šírka zálohovaného koridoru je 80 m vrátane ochranného pásma.

Zásobovanie elektrickou energiou.

Cez katastrálne územie obce Štrba južne od časti Štrba prechádza elektrické vedenie 220 kV V273 Sučany - Lemešany a 400 kV vedenie V407 Spišská Nová Ves - Liptovská Mara. V zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike má ochranné pásmo týchto vedení šírku 25 m od krajných vodičov. Z hľadiska perspektívneho rozvoja zálohuje SEPS, a.s., v Konceptii územného rozvoja Slovenska a v ÚPN VÚC Prešovského samosprávneho kraja koridor pre nové 2x400 kV VN vedenie v súbehu s vedením V407 po jeho južnej strane, resp. v koridore existujúceho vedenia 220 kV. Šírka zálohovaného koridoru je 80 m vrátane ochranného pásma.

Obec Štrba je na el. energiu je napojená zo vzdušnej siete 22 kV prípojnou linkou z kmeňového vedenia č. 256, časť Tatranská Štrba z kmeňového vedenia č. 199. VN prípojky k trafostaniciam sú vzdušné vodičmi AlFe alebo káblové uložené v zemi. Trafostanice v obci určené pre maloodber sú v správe VSE. Okrem toho sú do siete na území časti Štrba zapojené aj ďalšie účelové trafostanice pre vyhradených odberateľov. Celkový inštalovaný výkon distribučných trafostaníc pre obyvateľstvo v časti Štrba je 3 160 kVA.

Celkový inštalovaný výkon distribučných trafostaníc pre obyvateľstvo v časti Tatranská Štrba je 3 250 kVA. Okrem toho sú do siete na území časti zapojené aj ďalšie účelové trafostanice pre vyhradených odberateľov. Celkový inštalovaný výkon distribučných trafostaníc pre obyvateľstvo v časti Tatranská Štrba je 3 650 kVA.

Zásobovanie plynom a teplom

Zástavba v obci Štrba je zásobovaná teplom z vlastných kotolní jednotlivých objektov, ktoré sú väčšinou plynofikované. Obec je zemným plynom zásobovaná z vysokotlakého plynovodu DN 300 4,0 MPa Drienovská Nová Ves - Tatranská Štrba, ktorý pokračuje do obce Važec na územie Žilinského kraja. Ako zdroj zemného plynu pre jednotlivé časti obce slúžia samostatné regulačné stanice plynu:

- regulačná stanica Štrba s kapacitou RS 1200 m³/h s prevádzkovým tlakom 4,0 MPa;
- regulačná stanica Tatranská Štrba s kapacitou RS 1200 m³/h s prevádzkovým tlakom 4,0 MPa;
- regulačná stanica Tatranská Štrba - Semafór s kapacitou RS 1200 m³/h s prevádzkovým tlakom 4,0 MPa;
- regulačná stanica Tatranská Štrba - Lieskovec s kapacitou RS 1200 m³/h s prevádzkovým tlakom 4,0 MPa;
- regulačná stanica Štrbské Pleso s kapacitou RS 1200 m³/h s prevádzkovým tlakom 4,0 MPa.

Výstupný pretlak plynu z regulačných staníc je 100 kPa. V obci je vybudovaná STL distribučná sieť z ocelových alebo polyetylénových rúr s prevádzkovým tlakom do 100 kPa, lokálne aj NTL sieť. Plynové distribučné rozvody sú umiestnené v krajniciach ciest alebo chodníkoch.

Celkové odbery plynu v jednotlivých častiach obce Štrba v roku 2015 dosahovali:

- časť Štrba	= 1 120,3 m ³ / hod.
- časť Tatranská Štrba	= 554,5 m ³ / hod
- chatová osada Lieskovec	= 42,5 m ³ / hod
- časť Štrbské Pleso	= 701,0 m ³ / hod

Spolu: 2 418,3 m³ /hod

Zásobovanie vodou

Obec Štrba má vybudovaný systém zásobovania pitnou vodou z verejného vodovodu vo všetkých troch častiach. Prevádzkovateľom vodovodného systému je Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., Poprad. Časti Štrba a Tatranská Štrba sú zapojené do skupinového vodovodu s vybudovanými vodnými zdrojmi Šulková 1 - 3 a K. Brod. Štrbské Pleso má samostatný vodovod s vodným zdrojom z povrchového odberu z potoka Mlynica.

Časť Štrba je zásobovaná pitnou vodou z vodojemu Krôň 100+250 m³ vybudovaného severozápadne od obce zásobovacím potrubím DN 150 do obce, kde sú napojené rozvážacie potrubia DN 150, 125, 100 a 80, ktoré zabezpečujú gravitačnú dodávku vody odberateľom. Tzv. starý vodojem (100 m³) má výšku hladiny 887,66 m n. m. a výšku dna 885,36 m n. m., nový vodojem (250 m³) má výšku hladiny 887,66 m n. m. a výšku dna 884,46 m n. m. Hydrodynamický tlak v sieti pri Q_p až Q_n sa podľa STN pohybuje v rozmedzí 0,15 - 0,60 MPa, vyhovujúce tlakové pásmo je preto v území s nadmorskou výškou od 827,66 do 869,46 m n. m. Potrubie je z ocelového potrubia alebo z tlakového potrubia HDS-PE. Vodovodné potrubia sú vedené sčasti pod miestnymi komunikáciami a sčasti po súkromných pozemkoch obyvateľov obce.

Časť Tatranská Štrba je zásobovaná pitnou vodou z vodojemu Lieskovec 2 x 150 m³, vybudovaného na severozápadnom okraji zastavaného územia, zásobovacím potrubím DN 150 do obce, kde sú napojené rozvážacie potrubia DN 150, 125, 100 a 80, ktoré zabezpečujú gravitačnú dodávku vody odberateľom. Vodojem má výšku hladiny 964,95 m n.m. a výšku dna 961,85 m n.m. Hydrodynamický tlak v sieti pri Q_p až Q_n sa podľa STN pohybuje v rozmedzí 0,15 - 0,60 MPa, vyhovujúce tlakové pásmo je preto v území s nadmorskou výškou od 904,95 do 946,85 m n. m.. Potrubie je z ocelového potrubia alebo z tlakového potrubia HDS-PE. Vodovodné potrubia sú vedené sčasti pod miestnymi komunikáciami a sčasti po súkromných pozemkoch obyvateľov obce.

Časť Štrbské Pleso je zásobovaná pitnou vodou z dvoch vodných zdrojov. Z odberného objektu na potoku Mlynica je dopravovaná potrubím DN 100 mm do zbernej komory a odtiaľ potrubím DN 100 do úpravne vody (ÚV) s kapacitou Q = 11,0 l.s⁻¹. Z ÚV je voda gravitačne vedená do zásobného vodojemu 2 x 48,0 m³ s kótou dna 1394,4 m n. m. pre I. tlakové pásmo. Z tohto vodojemu je voda gravitačne dopravovaná do vodojemu 100 m³ s kótou dna 1365,2 m n. m., z ktorého vodovodným rozvodom DN 150 a DN 100 do spotrebiska - II. tlakového pásma.

Z odberného miesta rieka Poprad a úpravne vody pri Popradskom plese je voda prečerpávaná do vodojemu 2 x 150 m³ s kótou dna 1262,7 m n. m., odtiaľ je prečerpávaná potrubím DN 200 do vodojemu 2 x 650 m³ s kótou dna 1363,8 m n. m. pre II. tlakové pásmo. Čerpacou stanicou na vodojeme nad Štrbským plesom sa voda prečerpáva do I. tlakového pásma (areál lyžiarskeho strediska Interski).

Verejný vodovod zabezpečuje zásobovanie obce pitnou vodou a potrebu požiarnej vody pre hasenie požiarov. Na tento účel sú na rozvážacom potrubí vybudované nadzemné a podzemné požiarne hydranty.

Tab.: Vývoj spotreby pitnej vody v obci Štrba

	1998	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Spotreba pitnej vody spolu	277	263	247	240	131	221	217	203	208	172	164	269	273	159
Spotreba pitnej vody pre domácnosti	157	161	143	152	100	147	135	140	147	114	122	126	122	113

Zdroj: Štatistický úrad SR

Pre ilustráciu uvádzame hodnoty spotreby vody v sídlach ovplyvnených turizmom za roky 2004 - 2008 za obec Liptovská Teplička tak, ako ju vo svojej *Štúdii uskutočniteľnosti 1. KF – Vodovody a kanalizácie v regióne Spiša a Tatier* uvádza Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s., Poprad (február 2010):

Tab.: Hodnoty spotreby vody v sídlach ovplyvnených turizmom za roky 2004-2008 za obec Liptovská Teplička

Rok:	2004	2005	2006	2007	2008
Spotreba vody (l/ob./deň)	88,3	129,6	124,2	107,0	110,4

Zdroj: Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s., Poprad, 2010

Porovnaním údajov z databázy ŠÚ SR a Podtatranskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Poprad vidíme pre roky 2004 až 2008 pomerne významné rozdiely v hodnotách spotreby pitnej vody v sídle.

Pre zásobovanie pitnou vodou je potrebné zabezpečiť, na základe vypočítanej maximálnej dennej potreby, vodný zdroj s výdatnosťou **min. 12,02 l.s⁻¹** pre obyvateľov Štrby a Tatranskej Štrby a **min. 0,31 l.s⁻¹** pre obyvateľov Štrbského Plesa. Pre rekreačné zariadenia sú potrebné vodné zdroje s výdatnosťou **min. 12,07 l.s⁻¹** pre časti Štrba a Tatranská Štrba a **min. 30,5 l.s⁻¹** pre Štrbské Pleso. Celkovo sú potrebné zdroje vody s výdatnosťou **min. 24,1 l.s⁻¹** pre Štrbu a Tatranskú Štrbu a **min. 30,8 l.s⁻¹** pre Štrbské Pleso, spolu pre celú obec **min. 54,9 l.s⁻¹** pitnej vody.

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Obec Štrba má vybudovaný delený kanalizačný systém na odvedenie splaškových odpadových vôd do čistiarene odpadových vôd (ČOV) a dažďových vôd do miestnych tokov. Kanalizácia je vybudovaná vo všetkých troch častiach obce.

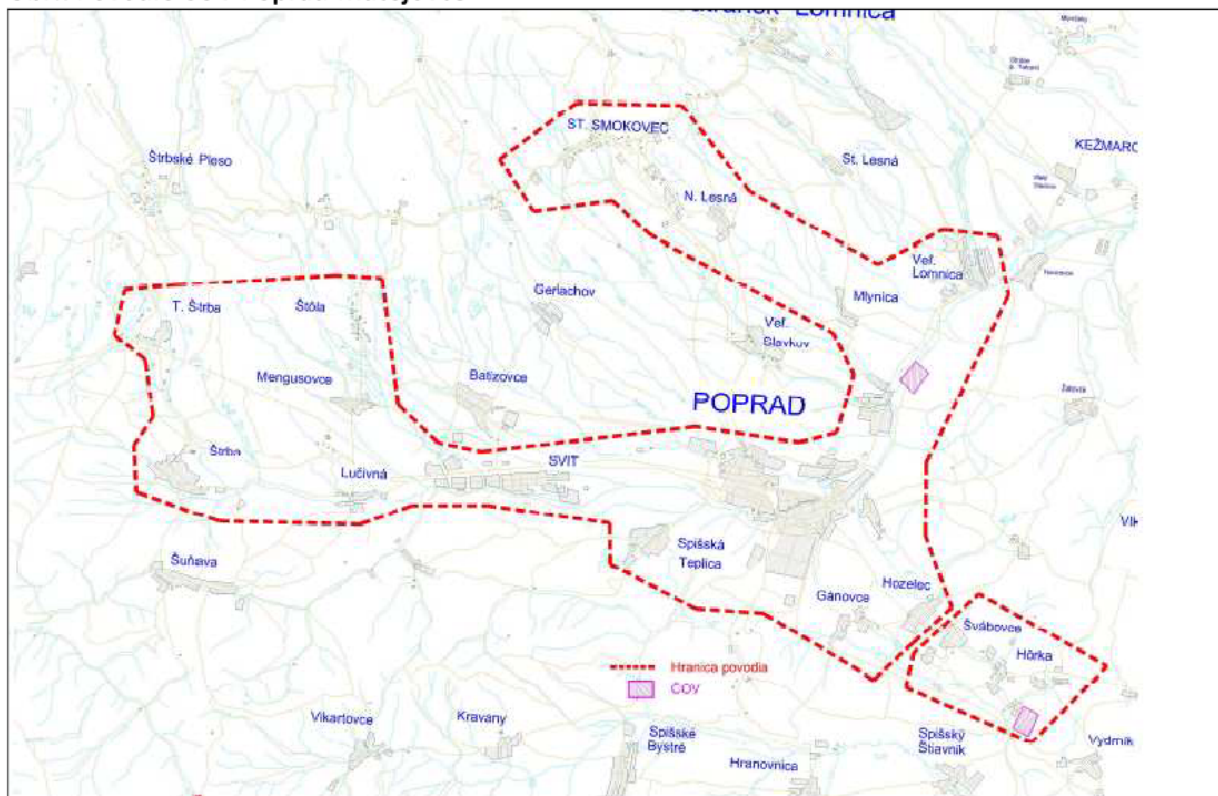
Časti Štrba a Tatranská Štrba sú odkanalizované splaškovou kanalizáciou, ktorá je súčasťou podtatranskej skupinovej kanalizácie s čistiarnou odpadových vôd Poprad - Matejovce. Diaľkový kanalizačný zberač vedie z časti Tatranská Štrba pozdĺž cesty II. triedy č. 538 ku diaľničnej križovatke Štrba, pozdĺž potoka Mlynica ku hotelu SIPOX na severovýchodnom okraji obce a ďalej ku rázcestiu Valtierová, odkiaľ pokračuje do obce Lučivná v alúviu toku Mlynica. Hlavná stoka, odvádzajúca splaškové vody z časti Štrba, vedie pozdĺž Štrbského potoka ku rázcestiu Valtierová, kde je zaústená do diaľkového zberača.

Splaškovú kanalizáciu tvoria jednotlivé stoky DN 400 a DN 300 mm. Kanalizačné stoky sú vedené prevažne v koridoroch miestnych komunikácií alebo zelených pásoch miestnych ulíc. Kanalizáciu a ČOV prevádzkuje Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť Poprad.

Štrbské Pleso je odkanalizované samostatnou splaškovou kanalizáciou s čistením odpadových vôd v mechanicko-biologickej (MB) ČOV Štrbské Pleso s projektovanou kapacitou 2143 m³/deň. Recipientom je potok Mlynica.

Odvedenie povrchových dažďových vôd z miestnych komunikácií a ciest I., II. a III. triedy je systémom rigolov vedených obojstranne, resp. jednostranne. Diaľnica D1 má vybudovanú dažďovú kanalizáciu. Vyústenie dažďovej kanalizácie je do blízkych vodných tokov.

Obr.: Povodie ČOV Poprad-Matejovce

Zdroj: Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s., Poprad, február 2010

Tab.: Stav vybraných charakteristík v povodí ČOV Poprad-Matejovce

Odkanalizovanie miest a obcí	Počet obyvateľov	Počet obyvateľov napojených		% napojenia		Vybudovaná kanalizácia	vybudované prípojky
		na kanalizáciu	na ČOV	na kanalizáciu	na ČOV		
	ob.	ob.	ob.	%	%	km	ks
Veľká Lomnica	4 094	2 762	2 762	67,5	67,5	12,8	391
Poprad	54 621	49 880	49 880	91,3	91,3	92,0	3 893
Svit	7 495	7 427	7 427	99,1	99,1	16,5	1 120
Lučivná	998	972	972	97,4	97,4	2,4	217
Smokovce	1 460	1 036	1 036	71,0	71,0	15,7	268
N. Lesná	1 548	1 342	1 342	86,7	86,7	7,4	335
Štrba vr. T. Štrby	3 037	3 140	3 140	86,5	86,5	6,8	758
Štola	531	442	442	83,2	83,2	2,4	203
Mengusovce	619	460	460	74,3	74,3	3,1	132
Mlynica	409	369	369	90,2	90,2	2,0	92
Spišská Teplica	2 058	1 704	1 704	82,8	82,8	7,0	414
Súčasná spádové územie ČOV Poprad-Matejovce	77 470	69 540	69 540	89,8	89,8	168,3	7 823
obec Hozelec	836	672	0	80,4	0,0	2,4	191
Projektová oblasť ČOV Poprad-Matejovce	78 306	70 212	69 540	89,7	88,8	170,6	8 014,0

Zdroj: Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s., Poprad, február 2010

Nakladanie s odpadom

Tuhý domový odpad z obce v súčasnosti zväžia zmluvný vývozca, ktorá zabezpečuje aj separovaný zber odpadu. V dobe spracovania Prieskumov a rozborov pre ÚPN-O (2015) nemala obec vyriešené spracovanie biologického odpadu. Jednotlivé objekty sú vybavené 110 l smetnými nádobami.

V katastri obce je evidovaných 5 upravených (prekrytie, terénne úpravy a pod.) skládok odpadu (3 pri Štrbe, 2 pri Tatranskej Štrbe) a 7 neupravených, opustených nelegálnych skládok (4 pri Štrbe, 3 pri Tatranskej Štrbe).

Spoje a telekomunikačné zariadenia*Telekomunikačné siete*

Obec Štrba je napojená optickým káblom z ústredne Poprad, na ktorý sú napojené rozvody v obci a účastnícke rozvážače. Cez skrine KJ SS 20 a KJ SS 40 sú prípojky vedené k jednotlivým účastníkom. Telefónne rozvody sú vedené prevažne optickým káblom v zemi, vzduchom len v niektorých bočných komunikáciách. Prípojky sú od účastníckych rozvážačov.

Väčšina objektov má pevné telekomunikačné prípojky zriadené pre pripojenie na internetovú sieť, mnohé telefónne stanice boli zrušené a nahradené mobilnou sieťou. Územie obce je pokryté signálom mobilných operátorov.

Obecný rozhlas

Rozvod rozhlasu je zrealizovaný závesným káblom CYMYz, ktorý je ukotvený na podperných bodoch distribučnej siete NN, alebo AlFe vodičmi. Po určitých vzdialenostiach sú na týchto podperných bodoch osadené reproduktory. Rozvody obecného rozhlasu ako aj reproduktory sú pod distribučnou sieťou NN a pod rozvodmi vonkajšieho osvetlenia. Ovládanie obecného rozhlasu je z rozhlasovej ústredne, ktorá je v budove Obecného úradu.

Príjem TV signálu

Je zabezpečený pomocou televíznych antén, satelitných parabol a prostredníctvom internetovej siete. V obci je vybudovaný káblový televízny rozvod s centrárou v budove obecného úradu.

V obci sa v roku 2015 začala budovať optická sieť pre zlepšenie dostupnosti, rýchlosti a kvality internetového pripojenia.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.**Kultúrne pamiatky**

V obci Štrba sú Pamiatkovým úradom SR evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) nasledovné pamiatkové objekty (PO):

Tab.: Zoznam pamiatkových objektov evidovaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v obci Štrba

Č. ÚZPF	Adresa	Číslo orientačné	Názov NKP	Zaužívaný názov PO	Stavebno-technický stav	Vlastnícka forma	Vznik
3842/1	Štrba	6	KÚPELE S AREÁLOM	LD Hviezdoslav	dobrý	Akciová spoločnosť	1916-18
3842/2	Štrba	6	KÚPELE S AREÁLOM	spojovacia budova, Kriváň	dobrý	Akciová spoločnosť	1892
3842/3	Štrba	6	KÚPELE S AREÁLOM	Vila Jánošík, býv. Jozefova vila	dobrý	Akciová spoločnosť	1893-1894
3842/4	Štrba	6	KÚPELE S AREÁLOM	LD Kriváň	dobrý	Akciová spoločnosť	1904-06
1413	Štrba		POMNÍK	pomník padlým	dobrý	Samospráva miest a obcí	1959
4504	Štrba	0	POMNÍK	Smútiaca mať	vyhovujúci	Samospráva miest a obcí	1964
988	Štrba		DEDINA ZANIKNUTÁ	stredoveká dedina Šoldov	dobrý	Poľnohosp. družstvo	14.st.
1428	Štrba	0	POMNÍK	pomník SNP	dobrý	Samospráva miest a obcí	29.8.1953
3841	Štrba	0	UBYTOVNĽA	býv. Ubytovňa Gemer	dobrý	Akciová spoločnosť	1905
3848	Štrba	0	ROZHLADŇA	Monte Mory	dezolátny	Akciová spoločnosť	1930
3849	Štrba	0	CINTORÍN	Symbolický cintorín	dobrý	Rozpočtová	1934-40

			SYMBOLICKÝ	obetí hôr		organizácia	
4521	Štrba	0	TABUĽA PAMÄTNÁ	Symbolický cintorín	dobrý	Samospráva miest a obcí	1947
3845	Štrba	49	DOM LIEČEBNÝ	Liečebný dom Marína	vyhovujúci	Spoločnosť s ručením obmedzeným	1892
3847	Štrba	4046	STANICA ŽELEZNIČNÁ	Stará stanica elektrickej dráhy	vyhovujúci	Spoločnosť s ručením obmedzeným	1912

Zdroj: © Pamiatkový úrad SR, 2016

V katastri obce Štrba sú evidované štyri **archeologické lokality** - Šoldov (zaniknutá dedina z 12.-15. storočia), Dielnice (sídliisko z 13.-15. storočia), Hrachovisko (zaniknutá dedina zo 14.-15. storočia) a Dôlok (zaniknutá dedina z 18. storočia). Na archeologickej lokalite Šoldov prebiehajú v súčasnosti prieskumné práce a je vybavená informačnými tabuľami.

Pre podporu regionálnej identity a pre posilnenie atraktivity cestovného ruchu v obci, ako aj pre zachovanie architektonicko-historických hodnôt na území obce je vhodné zvážiť návrh utvorenia **evidencie pamätihodností obce**. Podľa - 14 odseku 4 pamiatkového zákona: *Obec môže rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností obce možno zaradiť okrem hnutelných vecí a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Zoznam evidovaných pamätihodností obce predloží obec na odborné a dokumentačné účely Krajskému pamiatkovému úradu; ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj stavebnému úradu.* Podľa - 11 odseku 2 písm. g) pamiatkového zákona: *Krajský pamiatkový úrad poskytuje obci metodickú a odbornú pomoc pri evidovaní miestnych pamätihodností.*

Vlastník národnej kultúrnej pamiatky je povinný pred začatím obnovy kultúrnej pamiatky krajskému pamiatkovému úradu predložiť žiadosť o vydanie rozhodnutia o zámere obnovy, podľa - 32 odseku 2 pamiatkového zákona. Podľa - 30 odseku 4 pamiatkového zákona sa vyžaduje záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými môžu byť dotknuté záujmy, chránené pamiatkovým zákonom, okrem iného aj v prípade zámeru úpravy bezprostredného okolia kultúrnych pamiatok.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie).

V katastrálnom území obce Štrba sa nachádzajú (zdroj: <http://mserver.geology.sk>) významné geologické lokality:

- **Biely potok:** odkryv je priamo vedľa štátnej cesty Šuňava - Liptovská Teplička a v pokračovaní svahu nad údolím Čierneho Váhu smerom na Liptovskú Tepličku. Šuňavské vrstvy tvorené pestrými bridlicami, slieňmi, karbonátovými pieskovecami, slieňmi, vápencami, lumachellovými a ojedinele oolitickými vápencami sú súčasťou tektonickej jednotky hronika. V nich sú zachované početné textúrne znaky dokladajúce plytké, litorálne sedimentačné prostredie a výskytu fauny lastúrníkov a ľalijníc. Vedecká významnosť lokality je hodnotená ako výnimočná.

- **Štrbské pleso:** Štrbské pleso je jazero ľadovcového pôvodu. Nachádza sa v ústí Mlynickej a Furkotskej doliny vo Vysokých Tatrách, v nadmorskej výške 1346 m n. m.. Plochou 19,76 ha predstavuje po Veľkom Hincovom plese druhé najväčšie pleso v slovenskej časti Vysokých Tatier. Pleso má izometrický tvar, dĺžku 640 m a šírku 600 m. Južná a severná časť sú plytké (10m), v západnej časti dosahuje maximálnu hĺbku 20 m. Ľadom je pokryté priemerne 155 dní v roku. Leží na rozvodnici európskeho významu - vody z Mlynickej doliny patria úmoriu Baltického mora, vody z Furkotskej doliny úmoriu Čierneho mora. Pleso nemá žiadny viditeľný prítok ani odtok, vodovýmena zrejme prebieha skrytým priesakom cez brehové sedimenty. Historicky patrí do katastra obce Štrba (odtiaľ i názov), tento stav bol po súdnom spore s mestom Vysoké Tatry obnovený r. 2009 na základe toho, že odvolací senát Najvyššieho súdu SR v máji roku 2007 potvrdil predchádzajúce rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici z novembra 2005. V okolí jazera vznikli v

polovici 19. storočia najprv klimatické kúpele, neskôr sa rozvinul turistický ruch. Vedecká významnosť lokality je hodnotená ako stredná.

- **Mlynická dolina:** Mlynická dolina je 6 km dlhá terasovitá dolina s dominantnou pyramídou Štrbského štítu v jej závere. Lemuje ju hrebeň Soliska a Bášt. Turisticky prítlačlivý je vodopád Skok a viacero plies, zdobiacich dolinu. Chodník (žltá) stúpa viacerými prahmi k Capiemu plesu a ďalej do jednosmerného Bystrého sedla – prechod do Furkotskej doliny. V sedle sú výhľady na okolité štíty a do záveru dolín Mlynica a Furkota. Dolinou preteká potok Mlynica vyvierajúci z Nižného Kozieho plesa. Tvorí prítok rieky Poprad. Hrebeň Soliska ohraničujúci dolinu zo západu je takto európskym rozvodím medzi Čiernym a Baltským morom. Z východu dolinu ohraničuje hrebeň Bášt. Pri stúpaní dolinou na hornej hranici lesa prechádzame okolo tvrdošov (brál) vytvorených ľadovcom. Hneď za nimi stojí za povšimnutie mohutný erratický blok (bludný balvan, ľudovo nazývaný ohnisko). Z obidvoch protilahlých hrebeňov sem zasahujú sutinové kužele. Dolinu križuje výrazné mylonitové pásmo. V mylonitových zónach sa často vyskytuje hydrotermálne zrudnenie (najmä chalkopyrit a siderit). Za prvým ľadovcovým stupňom, cez ktorý pretekajú kaskády vodopádu Skok (výška okolo 25 m), je situované malé plytké pleso Nad Skokom. Ďalší ľadovcový stupeň skrýva Malé a Nižné Kozie plesá a za posledným stupňom pod stenami Hrubého vrchu a Štrbského štítu je situované Capie pleso. Nad ním je ešte jeden menší stupeň s malým Okrúhlým plesom. Pod Capím plesom možno vidieť "guliak" – reliéf vyhladený ľadovcom, ktorý prerezal Mlynický potok, využíjúc mrazové pukliny v granodiorite.

12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).

V katastri obce Štrba sa nenachádzajú objekty a záujmy chránené podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

Južne od obce Štrba je evidované ložisko nevyhradeného nerastu – tehliarskych hĺn. Na ploche ložiska nenavrhovať výstavbu žiadnych stavieb obmedzujúcich možnosť jeho využitia.

V území boli zistené prírodné stresové (geodynamické) javy ako procesy prírodných prejavov geologickej stavby (flyšový charakter centrálno-karpatského paleogénu) v krajine. V rámci katastra sa eviduje niekoľko plôch svahových deformácií na paleogéne, najmä v oblasti južne od Lúčneho potoka.

Na skúmanom území bol urobený výpočet hladiny hluku z cestnej dopravy na diaľnici D1, na ceste I/18 a cestách II. a III. triedy, pre ktoré sú známe údaje zo sčítania dopravy z roku 2010. Nadmerným hlukom z dopravy je zasiahnutá relatívne malá časť obce, lebo diaľnica je vedená v dostatočnej vzdialenosti od zastavaného územia obce. Hlukom z dopravy na ceste I. triedy je zasiahnuté len bezprostredné okolie cesty a dostatočne ho tlmí okolitá zástavba a zeleň. Na ostatných komunikáciách v obci vzhľadom na nízku intenzitu dopravy nie je zaznamenané prekročenie prípustnej hladiny hluku z dopravy podľa údajov o intenzite dopravy zo sčítania v roku 2010.

Radónové riziko

Kataster obce Štrba je podľa mapy radónového rizika (Atlas krajiny SR) prevažne zaradený do kategórie územia s **nízkym radónovým rizikom**, iba menšia časť katastra v západnej časti (povodie Lúčneho a Hlbokého potoka), južná časť katastra zaberajúca Kozie chrbty a malá časť katastra vo východnej časti okolo vodného toku Mlynica je zaradená do kategórie územia so **stredným radónovým rizikom**.

Seizmické ohrozenie

Seizmické ohrozenie v hodnotách makroseismickej intenzity pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov (t. j. periódu návratnosti 475 rokov) je v katastri Štrba stanovené pre väčšinu územia v hodnote **6° MSK-64**, len severovýchodná časť katastra má vyššie riziko ohrozenia v hodnote **6° - 7° MSK-64**.

Environmentálne záťaž

V katastri Štrba sú registrované podľa webovej aplikácie Informačný systém environmentálnych záťaží (EZ), zdroj: <http://envirozataze.enviroportal.sk>, nasledovné lokality:

- skládka Tatranská Štrba: skládka komunálneho odpadu. Skládka KO mala údajne objem 9000 m³, patrila k rizikovým skládkam v rámci "Hodnotenia existujúcich skládok okresu Poprad" (Grenčíková, Lenártová, 1994). Je zahrnutá - prekrytá, zarastená, miestami vytŕča KO, SO, Fe šrot. Je v TANAP-e.
- Štrba - skládka Hovald II: skládka komunálneho odpadu. Skládka je čiastkovo prekrytá prírodným materiálom.
- hnojisko Vysoký les: je registrovaná ako hnojisko, podľa súčasného terénneho prieskumu je na lokalite uložený drevný odpad (konáre stromov a krov), stavebný odpad a pneumatiky.
- skládka Lúčny potok: predstavuje skládku komunálneho odpadu, lokalita je sanovaná.
- skládka Lieskovec: predstavuje skládku komunálneho odpadu, lokalita je sanovaná.
- čerpacia stanica PHM Tatranská Štrba: je evidovaná ako environmentálna záťaž.
- skládka pri železnici: je evidovaná ako opustená skládka bez prekrytia (nelegálna skládka).

Medzi environmentálne záťaž môžeme zaradiť aj **nespevnené poľné hnojiská**, ktoré sú poľnohospodárskym družstvom dočasne zriaďované na uskladnenie maštalného hnoja pred jeho použitím na hnojenie ornej pôdy. Pri nespevnenom poľnom hnojisku sa z uskladneného maštalného hnoja uvoľňuje hnojovica (močovka), ktorá môže pri odplavení znečistiť povrchové vodné toky. V rámci katastra Štrba boli zmapované nespevnené poľné hnojiská v lokalite Pastierske – Celianova, Vysoký diel, podľa záznamov environmentálnych záťaží sa zrejme pravidelne využíva i lokalita Vysoký les. **Spevnené poľné hnojisko** je situované západne od zastavaného územia obce Štrba v lokalite Cúdenice a južne od obce Štrba v blízkosti cesty do Šuňavy na lokalite Pôlok.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.**Znečistenie ovzdušia**

V obci Štrba nie sú evidované žiadne veľké zdroje znečistenia ovzdušia. Evidované sú nasledujúce stredné zdroje znečistenia:

Tab.: Zdroje znečistenia v obci Štrba

p.č.	Prevádzkovateľ	Zdroj	TZL (t)	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)	Organ. Látky (t)
1	Domovina Tatry, s.r.o.	plynová kotolňa Lieskovec	0,01923	0,002308	0,37498	0,151434	0,025239
2	Hotel AD Východ, Danube Facility Services, s.r.o.	vykurovanie Apart. Domu AD - Východ	0,001979	0,000238	0,038597	0,015587	0,002598
3	Hotel Hviezdoslav, BHP Tatry, s.r.o., ŠP	kotolňa Hviezdoslav, hotel Kempinsky	0,017291	0,002075	0,337174	0,136167	0,022694
4	Hotel Solisko, Amarat. s.r.o.	kotolňa LD Solisko, ŠP	0,005998	0,00072	0,116961	0,047234	0,007872
5	LÚ Kúpele ŠP, a.s.	kotolňa strediska tech. prev. Š.P.K	0,000002	0,0	0,000044	0,000018	0,000003
6	Podtatranská prevádzková vodárenská spol., a.s.	kotolňa COV Štrbské Pleso	0,002673	0,000321	0,052122	0,021049	0,003508
7	SOREA	kotolňa hotel Baník	0,013992	0,001679	0,27285	0,110189	0,018365
8	SVB a NP Jedľa	kotolňa Jedľa	0,002525	0,000303	0,049231	0,019882	0,003314
9	SVP š.p. OZ Košice	kotolňa hotel Meander	0,002463	0,000296	0,04803	0,019397	0,003233
10	Železnice SR, GR, odbor rozvoja	Mech. správa Tatr. Štrba	0,002407	0,000289	0,046936	0,018955	0,003159
Spolu:			0,06856	0,008229	1,336925	0,539912	0,089985

Zdroj: Koncept ÚPN-O Štrba

Miestnymi zdrojmi znečistenia sú aj domáce kúreniská (prevažné palivo zemný plyn). Tieto zdroje sú vzhľadom na ich veľkosť a charakter len malými zdrojmi znečistenia ovzdušia.

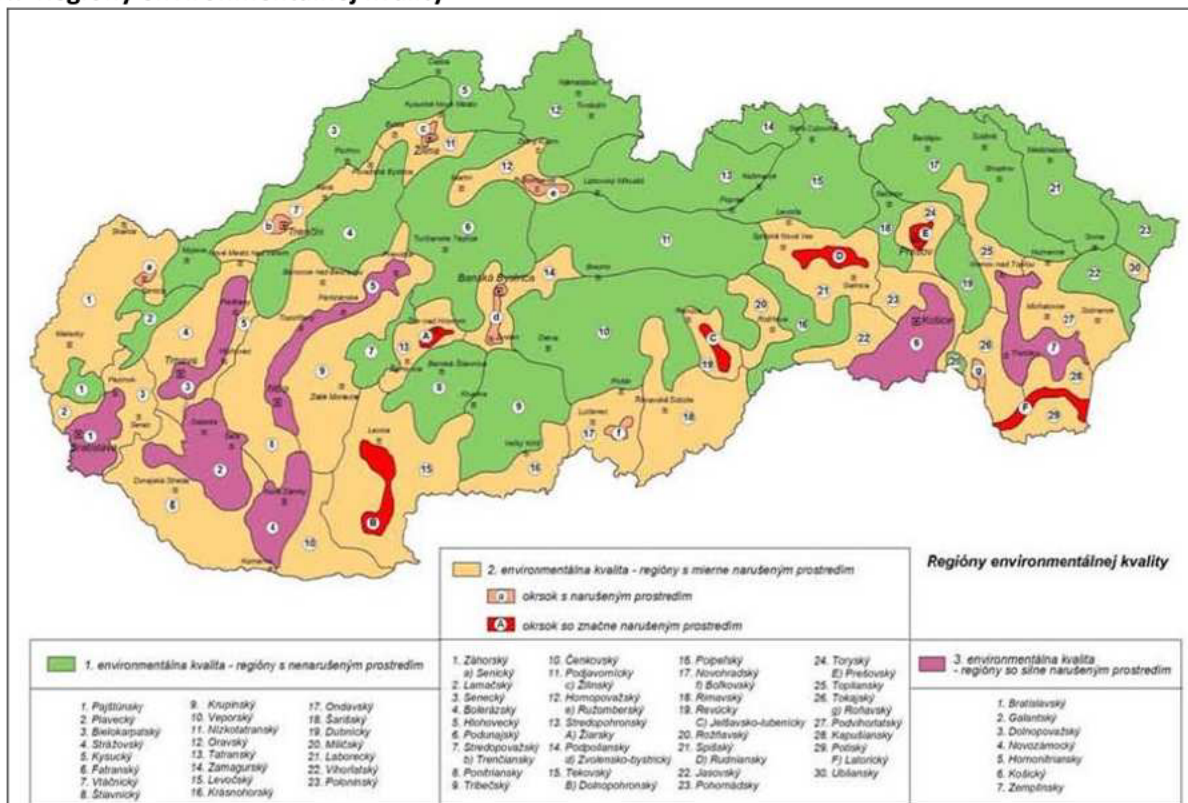
Znečistenie pôdy

V riešenom území nie sú žiadne znehodnotené pôdy ani žiadne zdroje znečistenia pôd. Protierózne opatrenia boli vykonané najmä zriadením trvalých trávnych porastov na eróziou ohrozených plochách.

Životné prostredie

V okrese Poprad a osobitne v katastri Štrba podľa celoštátne spracovaných podkladov je z hľadiska jednotlivých stupňov poškodenia životného prostredia – regióny environmentálnej kvality vyčlenené územie najvyššej kvality - 1. *environmentálna kvalita – regióny s nenarušeným prostredím*.

Obr.: Regióny environmentálnej kvality

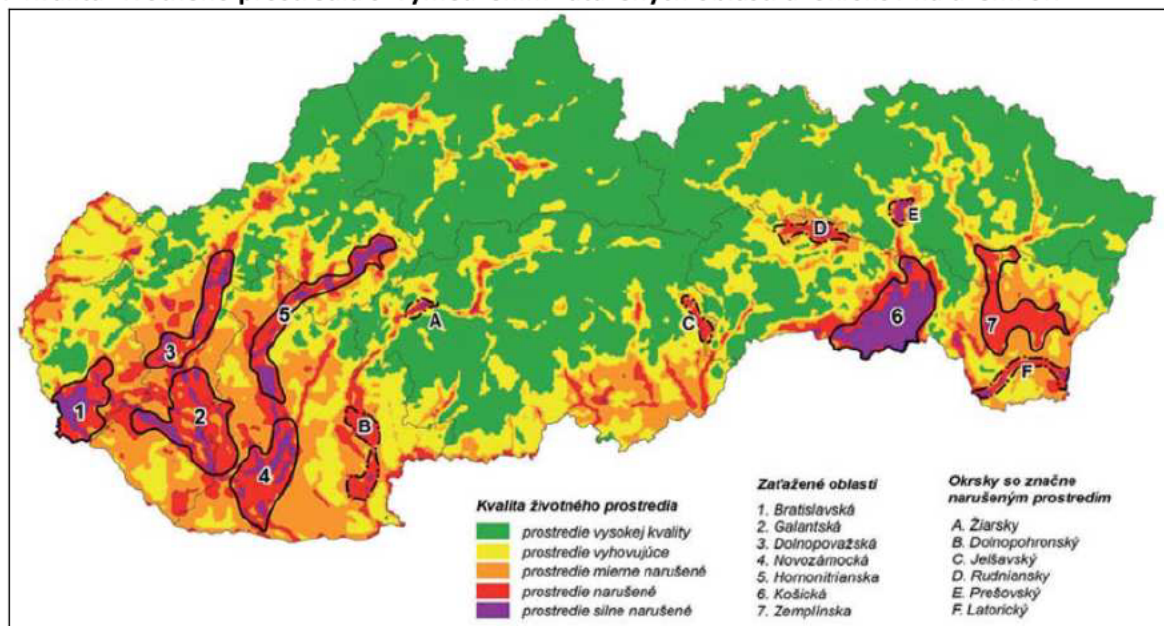
Zdroj: © SAŽP, 2013

Podľa kvality životného prostredia patrí územie obce Štrba prevažne do prostredia vysokej kvality, len malá časť na východe katastra do prostredia vyhovujúcej kvality.

V rámci územného systému stresových faktorov (ÚSSF) predstavujú v rámci línií ÚSSF diaľnica D1, železnice a cesty stredne až silne zaťažené antropogénne línie – dopravné koridory, vodný tok Mlynica predstavuje pomerne prírodnú líniu – čistý až slabo znečistený vodný tok.

Existujúce environmentálne záťaž z dopravy na hlavných dopravných trasách diaľnica D1, cesta I/18 a cesty II. a III. triedy čiastočne atakujú aj obytné prostredie a znižujú kvalitu životného prostredia v obci. Návrh územného plánu intenzifikuje možnosti zástavby aj na severovýchodnom a východnom okraji popri diaľnici D1. Tu však v záväzných regulatívoch upravuje povinnosti stavebníkov a investorov zabezpečiť protihlukové opatrenia na vlastné náklady v prípadoch, kde by mohlo dôjsť k narušeniu hlukových limitov. Jedná sa o buď riešenie samotnej architektúry a jej technického vybavenia v podobe kvalitných výplní otvorov, v návrhu tvaru stavby vo vzťahu ku komunikáciám, alebo aj budovaním protihlukových opatrení. Tieto javy treba však posudzovať individuálne pre jednotlivé prípady. Hluk zo železničnej dopravy bude po výstavbe novej železničnej stanice Štrba a zmene smerového vedenia železnice, vrátane jej tunelového vedenia v časti trasy čiastočne znížený.

Obr.: Kvalita životného prostredia s vymedzením zaťažených oblastí a okrskov na území SR

Zdroj: © SAŽP, 2013

Územie katastra leží v rámci environmentálnej regionalizácie mimo zaťažených oblastí. Z hľadiska kvality životného prostredia leží kataster Štrba prevažne v prostredí vysokej kvality, zvyšná časť katastra má vyhovujúce prostredie.

Tento stav odráža aj správa MŽP SR o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2013, podľa ktorej spadá územie katastra Štrba do Tatranského environmentálneho regiónu s nenarušeným prostredím s vysokou kvalitou životného prostredia.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Vplyvy na obyvateľstvo - počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.

Navrhované rozvojové zámery podľa konceptu územného plánu obce Štrba sa dotýkajú všetkých obyvateľov trvalo bývajúcich v katastri obce, ale čiastočne aj bezprostredne susediacich obcí Šuňava, Lučivná a mesta Vysoké Tatry. Obec Štrba cez svoje časti predstavuje vstupný koridor pre cestovný ruch do Vysokých Tatier (ozubnicová železnica Tatranská Štrba – Štrbské Pleso, cesta II/538 Tatranská Štrba – Štrbské Pleso). Navrhované riešenie vytvára preložkou železničnej stanice Štrba a zaústením časti železničnej trate Košice – Žilina do tunela, predĺžením stanice ozubnicovej železnice k novo navrhovanej železničnej stanici Štrba a do obce Štrba, lepšie podmienky pre obyvateľov obce v dostupnosti dopravnej infraštruktúry napojenia na Vysoké Tatry, kam dochádza za prácou i oddychom značná časť obyvateľov obce Štrba.

Novo navrhované funkčné zóny pre výrobu a služby predstavujú pracovné príležitosti pre zamestnanie obyvateľov obce a pre poskytovanie občanmi požadovaných služieb.

Obec vytvára podmienky pre poskytovanie služieb obyvateľom v oblasti vzdelávania, zdravotníctva, administratívy, kultúry a zamestnanosti, návrhy za oblasť rekreácie a cestovného ruchu poskytujú priestor pre individuálny ale aj organizovaný cestovný ruch a rekreáciu, pre bývanie v rodinných domoch. Výrobné zóny v kontaktných polohách jednotlivých miestnych častí obce strácajú monofunkčný výrobný charakter s negatívnymi dopadmi na svoje okolie a postupne prerastajú v polyfunkčné zóny obchodu služieb a výroby, čím síce ponúkajú pracovné príležitosti, avšak významne eliminujú negatívne vplyvy výroby na obytné prostredie. Rozvojové plochy pre rekreačné aktivity v okolí existujúceho rybníka pri vodnom toku Mlynica podporujú rozvoj rekreačných a oddychových aktivít obyvateľov a návštevníkov obce.

Návrh plôch výroby koncept územného plánu preferuje v existujúcich výrobných areáloch. Predsa však môže nastať situácia, kedy nový investor môže požadovať novú plochu. Tu územný plán výhľadovo rezervuje plochy pre možné funkčné využívanie v budúcnosti mimo návrhového obdobia. Voľba takýchto lokalít vychádza z neporušenosti významných pohľadov na Vysoké Tatry, ich dobrej dopravnej dostupnosti, zo smeru prevládajúcich vetrov, dostupnosti technického vybavenia územia a nekonfliktných funkčných vzťahov v území.

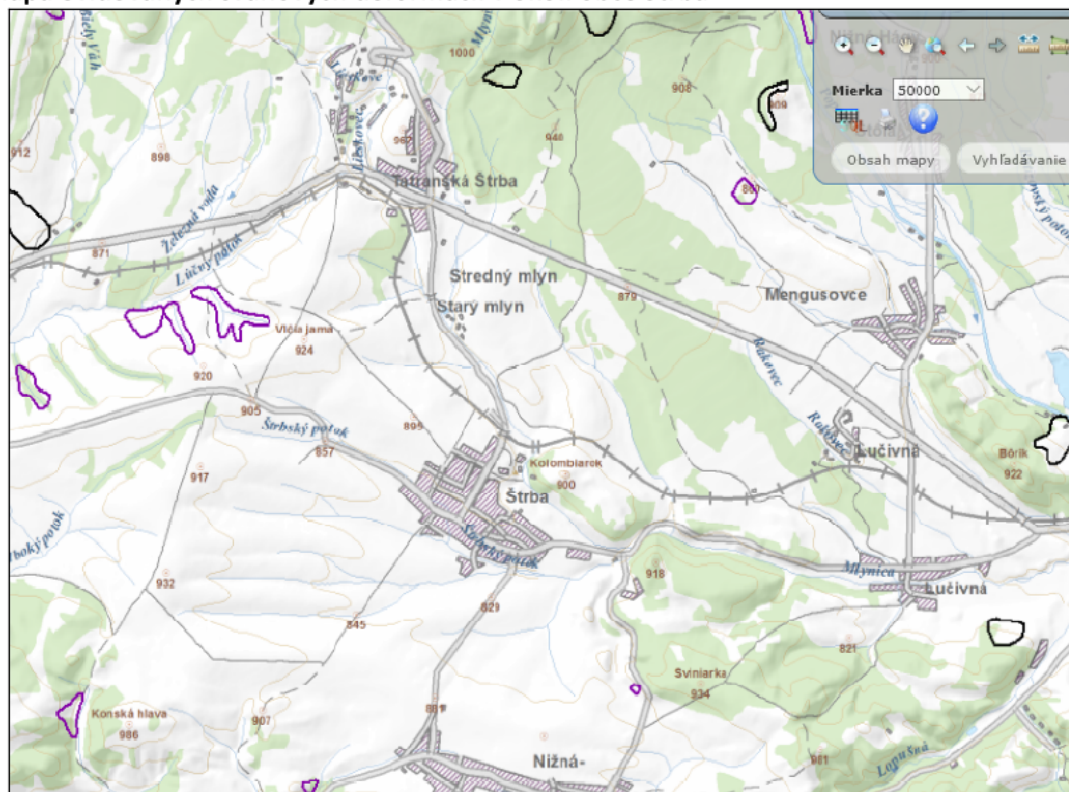
Polyfunkčné zóny predstavujú akceptovanie postupného prerastania jednotlivých funkcií v území ako sú nevýrobné služby a bývanie, výroba a obchod či výrobné služby a pod. Umožňuje to obci Štrba lepšie regulovať podmienky výstavby v povoľovacom procese vrátane výškovej regulácie stanovenej v územnom pláne v záväzných regulatívoch. Zvlášť citlivo je vnímaný tento problém v územiach ochranného pásma TANAP, kde dominujú aj pohľady na vysokohorský reliéf Vysokých Tatier z južnej strany, ktoré sú zvlášť cenné a cenené.

Systém ekologickej stability územia je neoddeliteľnou súčasťou dobre fungujúcej krajiny. Územný plán svojimi nástrojmi a mierkou spracovania v M 1:5 000 stanovuje základné princípy fungovania ekologickej stability územia. Nesporne v zastavanom území obce nie je príliš veľký priestor pre biokoridory, avšak v rámci ostatného územia obce zohrávajú kľúčovú úlohu biokoridory predstavujúce hlavne pobrežnú zeleň vodných tokov (najmä popri vodnom toku Mlynica). Práve tieto územia sú pod tlakom viacerých spoločenských záujmov. Na jednej strane je to spomínaná ochrana hydrických biokoridorov, na druhej strane je požadovaná protipovodňová ochrana v území, ďalej sú tu požiadavky na plochy rekreácie a športu. Územný plán v rámci reálnych možností vymedzuje dostatočne široké plochy v okolí vodných tokov bez zástavby. Miera využitia územia je daná už schválenými alebo realizovanými investičnými zámermi. Územný plán stabilizuje tieto územia a nenavrhuje žiadne aktivity narúšajúce dané prostredie.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Navrhované činnosti v územnom pláne nebudú mať podstatný negatívny vplyv na horninové prostredie. Pri zakladaní stavieb v lokalitách s možnými (potenciálne zosuvné územia) svahovými posunmi je nutné vykonať podrobné geologické prieskumy. Evidované územia svahových deformácií sú znázornené v nasledujúcej mape.

Obr.: Mapa evidovaných svahových deformácií v okolí obce Štrba

Zdroj: © ŠGÚDŠ, 06/2016

Návrh konceptu uvažuje perspektívne s využitím ložiska tehliarskych hĺn južne od zastavaného územia obce Štrba a s výstavbou s tým súvisiacej prevádzky pri ložisku.

3. Vplyvy na klimatické pomery.

Realizácia zámerov a zmeny vo funkčnom využívaní plôch v navrhovanom riešení územného plánu obce Štrba nepredpokladá významné vplyvy na klimatické pomery na regionálnej úrovni.

Novou zástavbou plôch v súčasnosti využívaných ako orná pôda alebo trvalé trávne porasty sa môžu čiastočne prejavovať ako vplyvy klímy na miestnej (lokálnej) úrovni: zníženie plochy pre zasakovanie zrážok alebo pôdny výpar môže meniť pocitovú teplotu na lokalite, kde sa takáto zmena zrealizuje. Nové lokality rodinnej výstavby môžu na lokálnej úrovni modifikovať (meniť) terajšie prúdenie vzduchu v prízemnej vrstve, nemožno vylúčiť ani lokálne sústreďovanie (zosilňovanie) veterného prúdenia nevhodne situovanou zástavbou objektov.

V sídlach je vysoká koncentrácia nepriepustných povrchov, ktoré majú veľkú tepelnú akumuláciu kapacitu a alternatívne sa silne prehrievajú alebo ochladzujú, čím ovplyvňujú tepelnú situáciu v okolitom prostredí. Na zvyšovanie teploty v zastavanom území obce má vplyv aj teplo uvoľňované z priemyselných procesov, spaľovacích motorov v doprave a vykurovania budov. Spolupôsobením týchto faktorov sa nad plošne významnejšou zástavbou vytvára tzv. teplotný ostrov.

Navrhovanými opatreniami na zmiernenie negatívnych vplyvov je možné čiastočne znížiť a eliminovať predpokladané negatívne vplyvy na klimatické (mikroklimatické) pomery: podporovať budovanie vsakovacích a zberných zariadení zrážkovej vody pri obytných domoch a iných objektoch, používanie polopriepustných povrchov pri výstavbe parkovacích plôch a miestnych komunikácií, uprednostňovať také riešenia pri novej výstavbe, aby povrchový odtokový systém vyúsťoval do malej vodnej nádrže, alebo do umelo vytvorenej mokrade, popri estetickej funkcii a podpore biodiverzity takýto systém umožňuje aj praktické využívanie vody: napr. ako požiarna voda, voda na závlahy v suchom období a pod.

V rámci sadovníckych projektov výsadiieb stromov na území obce dbať na orientáciu výsadby k svetovým stranám a klimatické podmienky s cieľom energetických ziskov (podporiť tienenie budov korunami stromov v lete, zabezpečiť tepelné zisky zo slnka v zime, zmierniť veternosť a pod.).

Presadzovať výstavbu nízkoenergetických alebo energeticky pasívnych budov. Podporovať stavby bez nárokov na klimatizáciu, na zamedzenie prehrievania využívať iné systémy (napr. vhodné umiestnenie stavby, tienenie objektov za pomoci vysokej zelene a konštrukcií zvonku, resp. zvnútra okien, sú jednoduchými, ale tiež veľmi dôležitými a účinnými prvkami na udržanie optimálnej vnútornej teploty budovy, využívať svetlé farby a lesklé povrchy na fasádach, ktoré vo všeobecnosti lepšie odrážajú žiarenie ako tmavé odtiene, využívať vetranie s rekuperáciou a i.). Je potrebné zabezpečiť dodržiavanie legislatívy pri povoľovaní stavieb a následnú kontrolu energetickej potreby pri novostavbách podľa príslušnej legislatívy.

Zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti vodnej a veternej erózii, napríklad výsadbu živých plotov, aplikáciu prenosných zábran, výsadbou medzí, remízok alebo vetrolamov v poľnohospodárskej krajine.

4. Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií).

Územný plán s navrhovanými činnosťami by mal prispieť ku skvalitneniu ovzdušia v samotnej obci. Zmena palivovej základne na plyn či el. energiu prispieva výrazným spôsobom k čistote ovzdušia v obci. Technický pokrok v automobilovom priemysle a postupná obmena starých vozidiel za nové tiež prispievajú k znižovaniu znečistenia CO₂ v obci. Rozšírením plôch na bývanie, občiansku vybavenosť, rekreáciu a výrobu sa nepredpokladá výrazný nárast emisií, ani vznik nových druhov emisií.

Vybudovaním cyklotrás bude pozitívnym prvkom pri znižovaní emisií z automobilovej rekreačnej dopravy. Naopak, vybudovanie nových zariadení CR s vyššími ubytovacími kapacitami môže predstavovať aj zvýšenie produkcie NO_x a CO₂ v katastri obce.

5. Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby).

Kataster obce Štrba leží na hlavnom európskom rozvodí, jeho územie leží vo dvoch úmoriach a povodiach. Prevažná časť katastra leží v povodí rieky Poprad, ktorá patrí do povodia Visly a úmoria Baltického mora. Západný a juhozápadný okraj katastra patrí do povodia rieky Váh, ktoré patrí do povodia Dunaja a úmoria Čierneho mora.

Hlavné európske rozvodie vedie po severnej hranici katastra obce, vysokotatranskom hrebeni od Hliniskej veže po Hrubý vrch a odtiaľ južným smerom cez Furkotský štít, Štrbské Solisko a východne od Štrbského plesa do Tatranskej Štrby. Z Lieskovca (963 m n. m.) cez železničnú stanicu Štrba pokračuje cez Vlčie jamy ku Šoldovu a ďalej poľnou cestou po širokom pieskovom chrbte do obce Šuňava. Táto prirodzená hranica úmorí je medzi Štrbským Plesom a Tatranskou Štrbou narušená umelo vybudovaným vodným kanálom Lieskovec, ktorý odvádza povrchovú vodu z hornej časti povodia Lúčneho potoka do Mlynice, a tým z povodia Váhu do povodia Popradu a z úmoria Čierneho mora do úmoria Baltického mora.

Najväčším znečisťovateľom podzemných a povrchových vôd sú neprečistené komunálne a priemyselné vody. Navrhované rozšírenie kanalizačnej siete výrazným spôsobom prispieja ku kvalite podzemných a povrchových vôd.

Toky Štrbského potoka a Dielnice sú v zastavanom území obce upravené, nemajú však dostatočnú kapacitu na prietok Q₁₀₀ (storočnú vodu) a preto pri extrémnych zrážkach dochádza k zaplaveniu časti zastavaného územia časti Štrba. Súčasťou realizovaných úprav vodných tokov nie sú opatrenia na spomalenie alebo zadržanie časti povrchového odtoku. Vodné toky križujúce cestu I. triedy, železniciu a trasu diaľnice D1 majú na Q₁₀₀ upravené časti koryta v okolí mostných objektov. Ostatné toky alebo ich úseky nie sú upravené. Riešenia ochrany obce pred povodňami navrhované v riešení konceptu predstavuje vybudovanie opatrení na úpravu vodného režimu plôch ostatného územia obce v povodí Štrbského potoka a Dielnice západne od časti Štrba. Tu je potrebné zachytiť časť odtoku, prevyšujúcu kapacitu upravených úsekov vodných tokov v zastavanom území obce, viacerými menšími poldrami, a najmä vybudovať terénne úpravy zabezpečujúce prevod nadbytočného prietoku zo Štrbského potoka do Dielnice a z Dielnice do Priečného potoka, ktorý sa

vlieva do Štrbského potoka až pod obcou. Na prevod vody je navrhovaná výstavba zatravnených prielohov v kombinácii so vsakovacími pásmi. Výstavba vsakovacieho pásu na spomalenie odtoku a zadržiavanie povrchovej vody je navrhnutá aj nad plánovanou zástavbou v časti Štrba. Súčasťou opatrení na úpravu vodného režimu krajiny majú byť aj stavby na zadržiavanie vody pre zlepšenie bilancie v suchých obdobiach roka. Okrem navrhnutých zasakovacích pásov sú takými stavbami najmä malé vodné nádrže v krajine. Navrhnutá je obnova pôvodného menšieho rybníka pri Štrbskom rybníku, ale aj výstavba malých vodných nádrží na Štrbskom potoku, v blízkosti obce aj s rekreačnou funkciou.

Vodný tok Mlynica je v úseku rkm 17,20 až 20,50 vodárenským tokom a v tomto úseku má určené ochranné pásmo II. stupňa vodárenského zdroja pre Štrbské Pleso. Toto ochranné pásmo bolo určené rozhodnutím č. OPLVH 1437/81-Kr zo dňa 11. 11. 1981, vydané Okresným národným výborom, odborom PLVH v Poprade. Navrhované riešenie konceptu územného plánu uvedené ochranné pásmo plne rešpektuje.

6. Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia).

Navrhované riešenie konceptu ÚPN-O Štrba uvažuje s novými rozvojovými plochami pre bývanie, rekreáciu a šport, výrobu, dopravu a pod., ktoré budú znamenať záber poľnohospodárskej pôdy.

Predpokladané strety záujmov: chránené BPEJ verzus navrhované zmeny funkčného využívania územia podľa spracovaného riešenia konceptu územného plánu obce Štrba (od severu na juh):

V okolí zastavaného územia Tatranskej Štrby nekolidujú žiadne z návrhov s chránenými BPEJ.

Popri existujúcej železnici kolidujú navrhované plochy dopravy s BPEJ č. 1072242 a 1072442, navrhované plochy výroby, skladov a plnička olejov kolidujú s BPEJ č. 1072442.

Navrhované odpočívadlo, infobod na lokalite „Za Háj“ zasahuje do chránenej BPEJ č. 1072242.

Navrhovaná plocha občianskej vybavenosti juhozápadne od križovatky zasahuje do BPEJ č. 1072242.

Navrhovaná plocha výroby, skladov a technickej infraštruktúry (TI) na západnej strane cesty cez „Medzištrbie“ zasahuje do BPEJ č. 1072442. Navrhované plochy rekreácie po oboch stranách cesty III/3060 zasahujú veľkou väčšinou svojho územia do chránených BPEJ č. 1072442, 1072242 a 1072342. Navrhované plochy zmiešaného územia na „Medzištrbí“ sú len okrajovo dotknuté (na východnom okraji) zásahom do chránených BPEJ č. 1072242 a 1072442.

Umiestnenie navrhovanej novej železničnej stanice, aj s príslušnými plochami vybavenosti a parkovísk vo významnej miere zasahujú do chránenej BPEJ č. 1072332.

Navrhované trasy cyklochodníkov, tiež na určitých častiach zasahujú do chránených BPEJ.

Zásahy navrhovaných plôch zelene voči chráneným bonitám BPEJ.

Navrhovaný polder na Štrbskom potoku zasahuje do chránenej BPEJ č. 1072312. Polder, na potoku Dieľnica zasahuje do chránenej BPEJ č. 1072532.

Absolútna väčšina plôch navrhovaných na rodinnú zástavbu v obci Štrba nezasahuje do žiadnej chránenej BPEJ, výnimku tvorí časť južne od zastavaného územia obce. Navrhované plochy výroby, skladov a TI a navrhované plochy športu v južnej časti obce (až po Brezovský potok) zasahujú do chránenej BPEJ č. 1072332.

Najjužnejšie navrhované plochy rodinných domov (pás RD za Brezovským potokom smerom na Šuňavu) zasahujú do chránenej BPEJ č. 1012003.

Svojím južným cípom, zasahuje do chránenej BPEJ č. 1012003 aj navrhovaná plocha výroby, skladov a TI na východnom okraji obce smerom na Lučivnú.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).

Vplyv strategického dokumentu na biotu je možné hodnotiť ako zanedbateľný. Prevažnú časť navrhovaných aktivít a rozvojových plôch umiestňuje v nadväznosti na jestvujúcu zástavbu alebo do súčasného zastavaného územia. Navrhované riešenie rešpektuje záujmy ochrany prírody a biotopov ktoré sú predmetom ochrany.

Ochrana biotopov, bude vyžadovať citlivý prístup v priestoroch navrhovanej rekreačnej vybavenosti v oblasti potoka Mlynica (Štrbského rybníka) - je možné konštatovať, že kompaktnú plochu je potrebné členiť na

menšie časti s predpísaním pomeru zastavanej a spevnenej plochy v regulatívoch. Je nevyhnutné dodržať ochranné pásmo toku, revitalizovať priestor pod vodnou plochou a tzv, malý – nefunkčný rybník.

Pretože v severnej časti sú navrhované plochy umiestnené do regionálneho biocentra, navrhnuť len prírodnú oddychovú zónu, bez výstavby objektov.

Obdobne stanoviť spôsob využitia rekreačnej plochy v južnom cípe obce (kúpalisko) tak, aby neboli zásadne narušené mokradné biotopy a odtokové pomery Brezovského potoka.

Vzhľadom na skutočnosť že v centrálnej časti k.ú. Štrba nie sú priamo ohrozené životné cykly ani dostupnosť potravinnej bázy chránených vzácnych, ohrozených druhov rastlín a živočíchov, okrem mihule potočnej v potoku Mlynica, nie je dôvod stanovovať opatrenia na ich ochranu.

Migračné koridory živočíchov sú zabezpečené najmä v rámci ÚSES, štruktúrami vyšších úrovní, po oboch okrajoch k.ú. v smere sever - juh.

Je potrebné uvažovať o posilnení priečného prepojenia východ západ – severnejšie od MBc-2 Háj popri vodnom toku ku severnému okraju Štrbského rybníka s rozšírením plochy jestvujúcej krajinej zelene medzi vodnou plochou a navrhovanými rekreačnými plochami komentovanými vyššie, so zeleným koridorom v súvislej rekreačnej zóne východne od rybníka popri zámere krytej bežeckej dráhy smerom ku Červenému potoku.

Prepojenie zabezpečiť aj južne od sídelnej zóny obce Štrba prostredníctvom interakčného prvku s krajinou zeleňou v trase Priečného potoka prepojením na Brezovský potok.

Nie je predpoklad, že by navrhované riešenie ovplyvnilo zdravotný stav vegetácie a živočíšstva.

8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.

Ako je konštatované v príslušnej časti, unikátna podtatranská krajina bude vyžadovať citlivé stvárnenie objektov na navrhovaných rozvojových plochách, Preto odporúčame stanoviť príslušné kritériá v regulatívoch strategického dokumentu. Využiť je možné napr. Krajinnoekologický plán Vysoké Tatry – ktorý sa touto otázkou zaoberal.

Zmena štruktúry a využívania krajiny súvisí s rozvojovými tendenciami, je v súlade so spoločensko-ekonomickými požiadavkami, a práve posudzovaný strategický dokument je na tieto trendy zameraný. Nakoľko dokument obsahuje len funkčné plochy, nie je možné vyhodnotiť nakoľko ovplyvní krajinu reálna výstavba. Preto je potrebné stanoviť v regulatívoch kritériá, ktoré budú rešpektovať krajinotvorbu, ako súčasť rekreačného prostredia.

Z hodnotenia doposiaľ známych zámerov, odporúčame napr. aby realizácia krytej bežeckej trate bola realizovaná podzemným variantom, ktorý zmenší vizuálny impakt. Obdobne štruktúra okolitých rekreačných plôch vybavenosti musí mať spracované vizualizácie a krajinárske hodnotenia, aby bolo možné posúdiť vplyv na vizuálne pásma, ak už bude meniť charakteristický vzhľad krajiny a krajinný typ. Obdobne je potrebné postupovať pri variantnej výstavbe v Tatranskej Štrbe.

Je nevyhnutné podniknúť opatrenia na elimináciu „vizuálneho smogu“, za ktorý v riešenom priestore môžeme na prvom mieste označiť reklamné tabule (billboardy), ktoré významne znehodnocujú krajinný ráz a scenériu krajiny, i keď strategický dokument pravdepodobne nenájde nástroje na odstránenie jestvujúcich, môže však vymedziť hlavné vizuálne pásma, kde bude ich inštalácia nežiaduca.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability.

Navrhované riešenie rešpektuje záujmy ochrany prírody - chránené územia všetkých kategórií. V rámci prieskumov a rozborov bol spracovaný Krajinnookologický plán, do ktorého poskytla ŠOP SR – Správa TANAP potrebné podklady.

Navrhované chránené vtáčie územia sa na území nenachádzajú, územia európskeho významu, sú mimo urbanizačných záujmov. Územie národného parku TANAP dokument neriešil, návrhy v ochrannom pásme NP sú v Tatranskej Štrbe, riešené variantne. Rozsiahle plochy rekreácie a vybavenosti v OP TANAP sú citlivé skôr z krajinárskeho hľadiska ako vplyvu na konkrétne chránené územie.

V južnej časti územia sa rozvojové aktivity nenavrhujú.

Územný systém ekologickej stability je na území v dobrom stave, prevládajú vyššie úrovne a v stabilite zohrávajú rozhodujúcu úlohu, miestne štruktúry sú len doplnkové. Ako už bolo vyššie hodnotené a konštatované, dochádza ku stretu regionálneho prvku severne od Štrbského rybníka a navrhovaných rekreačných plôch, čo je potrebné riešiť vhodnou funkciou a štruktúrou funkčného využitia územia. Obdobne v tomto exponovanom priestore hodnotíme potrebu prepojenia zelenou infraštruktúrou miestne biocentrá Hája a Štrbský rybník s regionálnym biocentrom na východe cez navrhnuté plochy rekreácie a vybavenosti.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.

Navrhované aktivity v území môžu ovplyvňovať chránené pamiatky a to najmä pri prestavbách a dostavbách pamiatkovo chránených objektov. Pre tieto prípady je nutné dodržiavať pamiatkové zásady podľa platnej legislatívy ochrany pamiatkového fondu a podľa záväzných regulatívov územného plánu. Tu sú definované podmienky ochrany objektov, ale aj archeologických lokalít, ktoré sú opísané v predchádzajúcich statiach.

Navrhovanými aktivitami sa **nepredpokladá vznik pravdepodobne významných negatívnych vplyvov posudzovaného strategického dokumentu na chránené pamiatkové objekty.**

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Na území obce Štrba neboli identifikované **paleontologické náleziská.**

V riešenom území boli identifikované 3 významné geologické lokality (Štrbské pleso, Mlynická dolina a Biely potok), pričom sa predpokladá, že navrhované aktivity a zmeny vo funkčnom využívaní katastra Štrba spracované v koncepte posudzovaného územného plánu obce Štrba nebudú mať negatívny vplyv na tieto významné geologické lokality. Naopak, navrhované riešenie ich využíva ako náučné a oddychové zastávky na cyklochodníkoch navrhovaných v katastri obce.

12. Iné vplyvy.

Neboli identifikované iné vplyvy v súvislosti s navrhovaným riešením územného plánu.

Ochranné pásma

V rámci riešeného katastra sa v zmysle platnej legislatívy uplatňujú nasledovné ochranné pásma (OP):

Obytné prostredie

V riešenom území sú vymedzené tieto pásma hygienickej ochrany (PHO):

- ∞ PHO cintorína 50 m;

∞ PHO ČOV 50 m.

Ochranné pásma dopravných systémov

Cestné ochranné pásma

Slúžia na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií mimo územia zastavaného, alebo určeného na súvislé zastavanie. Pre jednotlivé druhy komunikácií určuje šírku ochranných pásiem Vyhláška č. 35/1984 Zb. v -15 nasledovne:

- ∞ 100 m od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia;
- ∞ 50 m od osi vozovky cesty I. triedy;
- ∞ 25 m od osi vozovky cesty II. triedy;
- ∞ 20 m od osi vozovky cesty III. Triedy;
- ∞ 15 m od osi vozovky miestnej komunikácie.

Železničné ochranné pásma

Slúžia na ochranu dráhy a na ochranu prevádzky na dráhe v zmysle zákona o dráhach č. 164/1996 Zb. Sú vymedzené priestorom po oboch stranách dráhy nasledovne:

- ∞ 60 m od osi krajnej koľaje pri celoštátnej a regionálnej dráhe;
- ∞ 30 m od osi krajnej koľaje pri vlečkách (mimo uzavretého priestoru).

Ochranné pásma letiska Poprad - Tatry

Časť katastrálneho územia Štrba sa nachádza v ochranných pásmach letiska Poprad - Tatry. Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru (sklon 2,5 % - 1:40) s výškovým obmedzením 936,5 - 1086 m n. m. Nad túto výšku je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez súhlasu Dopravného úradu. V časti územia, kde už terén presahuje výšky stanovené ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru, tzn. tvorí leteckú prekážku, sa nesmú umiestňovať akékoľvek stavby.

V rámci ochranných pásiem letiska Poprad - Tatry sú v riešenom území vyhlásené ochranné pásma leteckých pozemných zariadení - **navádzacieho bodu NDB** a **rádiového návestidla MKR**, umiestnených v spoločnom objekte pri Tatranskej Štrbe.

Ochranné pásma NDB pozostávajú z troch sektorov a sú definované jednotlivými polomerami:

- Sektor A: má tvar kruhu s polomerom $r = 25$ m so stredom v základnom bode ochranného pásma. V tomto ochrannom pásme platí zákaz všetkých stavieb.

- Sektor B: má tvar medzikružia medzi kruhmi s polomerom $r_1 = 25$ m a $r_2 = 100$ m so stredom v základnom bode ochranného pásma. V tomto sektore sú prípustné len stavby, ktoré neobsahujú oceľové konštrukcie, plechové krytiny, kovové oplotenia a podobne. Objekty nesmú svojou výškou prekročiť kužeľovú plochu s okrajom na hranici sektora A stúpajúcu smerom od zariadenia v pomere 1:15.

- Sektor C: má tvar medzikružia medzi kruhmi s polomerom $r_1 = 100$ m a $r_2 = 250$ m so stredom v základnom bode ochranného pásma. V tomto sektore nie sú prípustné veľké priemyselné stavby, rozvodne a podobne. Objekty nesmú svojou výškou prekročiť kužeľovú plochu s okrajom na hranici sektora A stúpajúcu smerom od zariadenia v pomere 1:15.

Maximálne prípustné vzdialenosti od základného bodu ochranného pásma sú:

- nadzemné oznamovacie vedenia a el. vedenia NN	2 m
- el. vedenia VN do 22 kV	10 m
- el. vedenia VN do 110 kV	200 m
- elektrifikované železnice	200 m
- el. vedenia VVN nad 220 kV	300 m.

Ochranné pásma rádiového návestidla MKR má tvar kruhu s polomerom $r = 15$ m so stredom v základnom bode ochranného pásma. V tomto sektore nesmú byť umiestnené objekty alebo kovové predmety, ktoré by

zasahovali do kužeľovej plochy so sklonom 1:3 s vrcholom v základnom bode ochranného pásma. Všetky nadzemné oznamovacie vedenia, elektrické vedenia VN a VVN a elektrifikované železnice musia byť vzdialené minimálne 30 m od základného bodu ochranného pásma.

Keďže návestidlo MKR je umiestnené v jednom objekte spolu so zariadením NDB, rozhodujúcejšie sú ochranné pásma NDB, ktoré stanovujú prísnejšie podmienky ako ochranné pásma MKR.

Ochranné pásma vedení a zariadení technickej infraštruktúry

Ochranné pásma vodohospodárskych vedení a zariadení

Na ochranu verejných vodovodov a verejných kanalizácií pred poškodením sa vymedzuje podľa - 19 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach pásma ochrany :

- ∞ 1,5 m na oboidve strany od vonkajšieho obrysu potrubia pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm;
- ∞ 2,5 m pri priemere nad 500 mm.

Ochranné a bezpečnostné pásma energetických zariadení

Ochranné a bezpečnostné pásma energetických zariadení stanovuje zákon č.70/1998 Z. z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Ochranné pásma elektroenergetických zariadení

Na ochranu elektroenergetických zariadení sa podľa -19 uvedeného zákona zriaďujú ochranné pásma v rozsahu :

- ∞ 10 – 35 m obojstranne od krajného vodiča u vonkajších elektrických vedení pri napätí od 1 kV až nad 400 kV;
- ∞ 1 – 3 m obojstranne u káblových elektrických vedení;
- ∞ 30 m od objektu alebo oplotenia elektrickej stanice;
- ∞ 10 m od konštrukcie transformovne z VN na NN.

Ochranné pásma plynárenských zariadení

Na ochranu plynárenských zariadení sa zriaďujú podľa -27 energetického zákona ochranné pásma. Ich rozsah je stanovený podľa priemeru potrubia v nasledujúcich vzdialenostiach, meraných obojstranne od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia:

- ∞ 4 – 50 m pre plynovody a prípojky s DN menším ako 200 mm až nad 700 mm;
- ∞ 1 m pre NTL a STL plynovody a prípojky, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce;
- ∞ 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, zásobníky propán – butánu a pod.).

Na zamedzenie alebo zmiernenie účinkov prípadných porúch alebo havárií plynárenských zariadení a na ochranu života, zdravia osôb a majetku sú určené bezpečnostné pásma. Ich rozsah je podľa - 28 energetického zákona podľa tlaku a dimenzie potrubia určený vzdialenosťou, meranou na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia takto:

- ∞ 10 m pri STL plynovodoch a prípojkách na voľnom priestranstve a v nezastavanom území;
- ∞ 20 – 200 m pri VTL plynovodoch a prípojkách s DN menším ako 150 mm až nad 500 mm;
- ∞ 50 m pri plniarňach a stáčiarnach propánu a propán – butánu;
- ∞ pri NTL STL plynovodoch a prípojkách v mestách a súvislej zástavbe obcí sa bezpečnostné pásma určia v súlade s technickými požiadavkami dodávateľa plynu.

Ochranné pásma tepelných zariadení

Na ochranu sústavy tepelných zariadení sa zriaďujú ochranné pásma podľa -37 energetického zákona vo vzdialenosti, meranej obojstranne:

- ∞ u primárnych a sekundárnych rozvodov tepla
 - v zastavanom území na každú stranu 1 m;
 - mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m podľa určenia držiteľa licencie.
- ∞ u odovzdávacích staníc tepla 3 m od oplotenej alebo obmurovanej hranice objektu stanice.

Ochranné pásma produktovodov

Ochranné pásma u produktovodov sú určené podľa druhu dopravovaného média a kategórie diaľkovodu v prislúchajúcich technických normách ako bezpečnostné vzdialenosti, merané od osi produktovodu na obe strany.

Ochranné pásma telekomunikácií

Na ochranu telekomunikačných vedení (káblových) sa podľa zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách zriaďuje ochranné pásmo v šírke 1,5 m od jeho osi obojstranne. Na ochranu proti rušeniu prevádzky rádiokomunikačných zariadení sa určujú kruhové a smerové ochranné pásma. Rozsah týchto pásiem sa stanovuje individuálne výpočtom a potvrdzuje v územnom konaní. Kruhové ochranné pásmo môže byť vymedzené kružnicou s polomerom až 500 m.

Ochranné pásma vodných stavieb

Na ochranu vodných stavieb podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) môže podľa -51, ods. 2 orgán štátnej vodnej správy určiť pásmo ochrany vodnej stavby (ak nejde o verejný vodovod alebo kanalizáciu). Ochrana vodných tokov a zariadení na nich je zabezpečená režimom v tzv. pobrežných pozemkoch. Podľa - 45, ods. 2 vodného zákona sú pobrežnými pozemkami:

- ∞ pozemky do 10 m od brehovej čiary pri vodohospodársky významnom vodnom toku;
- ∞ do 5 m od brehovej čiary pri drobných tokoch;
- ∞ pri ochrannej hrádzi do 10 m od vzdušnej päty hrádze.

Podľa paragraf 19, odseku 2 zákona č. 442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sú pásma ochrany verejných vodovodov a:

- ∞ 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane;
- ∞ 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Pásma ochrany sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany.

Ochranné pásmo lesa

Ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje aj záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Pri komplexnom hodnotení vplyvov posudzovaného strategického dokumentu možno konštatovať, že tieto sú prevažne malého rozsahu, s minimálnymi negatívnymi dopadmi na jednotlivé zložky životného prostredia. Ako významnejší negatívny vplyv sa prejaví trvalý záber poľnohospodárskej pôdy, čiastočne aj vplyv na vodné pomery a zásah do plochy ochranného pásma TANAPu z hľadiska niektorých navrhovaných činností zapracovaných do navrhovaného riešenia územného plánu obce Štrba, ktoré sa javia ako málo významné, pričom tieto je možné zmierniť aj navrhovanými kompenzačnými opatreniami.

Nové rozvojové zámery boli navrhnuté tak, aby nepôsobili významnými vplyvmi na životné prostredie a súčasne rešpektovali všetky platné zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy a ich priama realizácia bude možná tiež za podmienky ich rešpektovania, čo sa bude kontrolovať v priebehu ich následných povoľovacích konaní. Vzhľadom na reliéf a rozmiestnenie najkvalitnejšej pôdy v katastri, obec nemá veľa možností realizácie svojho rozvoja bez uvedených negatívnych dopadov.

Koncept územného plánu obce Štrba navrhuje činnosti v území, ktoré budú mať vplyv na stav životného prostredia, avšak pri komplexnom hodnotení treba vziať v úvahu kritéria hodnotenia a ich váhu. V súvislosti so spracovaním návrhu riešenia územného plánu dochádza do kontaktu s celým radom rezortných zákonov a vyhlášok, z ktorých vyberáme najdôležitejšie predpisy:

Na úseku ochrany životného prostredia platí:

- zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov (z. n. p.);
- zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v z. n. p. (zákon EIA).

Na úseku ochrany ovzdušia:

- zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší;
- vyhláška MŽP SR č. 314/2010 Z. z. ktorou sa ustanovuje obsah programu znižovania emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a obsah údajov a spôsob informovania verejnosti;
- vyhláška MPŽPaRR SR č. 356/2010 Z. z. ktorou sa ustanovuje obsah programu znižovania emisií zo stacionárnych zdrojov ZO a obsah údajov a spôsob informovania verejnosti.

Na úseku ochrany vôd:

- zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách v z. n. p. (vodný zákon);
- zákon č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách;
- zákon č. 139/2002 Z. z. o rybárstve v z. n. p.;
- zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.

Na úseku ochrany pôdneho fondu a ochrany lesa:

- zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v z. n. p.;
- nariadenie vlády č. 58/2013 Z. z. odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy;
- zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v z. n. p.;
- zákon č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve v z. n. p.

Na úseku ochrany prírody a krajiny:

- zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v z. n. p.;
- vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Na úseku odpadového hospodárstva:

- zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch;
- vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch;
- vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Na úseku ochrany zdravia obyvateľov:

- zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Na úseku pamiatkovej starostlivosti:

- zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v z. n. p.

Na úseku banskej činnosti:

- zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v z. n. p.

Pri komplexnom pohľade na možné vplyvy v koncepte navrhovaného riešenia funkčného využívania územia obce Štrba na stav životného prostredia, nie je predpoklad zhoršenia stavu životného prostredia v katastri ako celku, ba v mnohých oblastiach možno očakávať aj zlepšenie stavu. Obmedzenia pre výroby s neekologickou prevádzkou, odklon dopravných ťahov mimo obytné prostredie a doplnenie plôch zelene v zastavanom území obce a v ostatnom území obce iba zlepšujú stav životného prostredia. Nutná dopravná obsluha obývaných území obce bude eliminovaná navrhovaným spôsobom zástavby s potrebnými odstupovými vzdialenostiam, či doplnením technických prvkov. Problémom a jednou z hlavných priorít ostáva protipovodňová ochrana zastavaného územia obce Štrba, kde na jednej strane je žiaduca ochrana pobrežnej zelene vodných tokov, na strane druhej je potrebná aj protipovodňová ochrana územia obyčajne spojená s takými technickými opatreniami, ktoré vo veľkej miere narúšajú brehové porasty - hydrické biokoridory. V predloženom návrhu riešenia ÚPN-O Štrba bolo zvolené navrhované technické riešenie budovania suchých a polosuchých ochranných nádrží (poldrov) a čiastočného odvedenia časti nadlimitných prietokov povodňovej vlny pomocou zatrávnených prielohov do povodia iného vodného toku, ktorý nepreteká zastavaným územím obce Štrba. Takéto riešenie umožňuje zvýšenie ochrany zastavaného územia obce bez potreby ďalšieho prehĺbovania a spevňovania korýt vodných tokov pretekajúcich zastavaným územím obce s negatívnymi dopadmi na trvalo bývajúcim obyvateľstvom. Pri projektovaní poldrov je nutné, aby ich záchytný priestor bol dostatočne veľký na zadržanie príslušného objemu vody z príválových zrážok alebo jarného topenia sa snehu, pretože ich hlavnou úlohou je znižovať dočasne zvýšený povrchový odtok, a tým obmedzovať záplavy nižšie položených území, hlavne zastavaných častí obce a tiež zachytávať transportované splaveniny.

Vyššie uvedené protipovodňové a ekostabilizačné opatrenia navrhujeme **podrobnejšie riešiť v projekte pozemkových úprav**, kde je možné využiť, že medzi oprávnené aktivity patria **Investície do dlhodobého hmotného majetku**, ktoré predstavujú vybudovanie spoločných zariadení a opatrení. **Spoločné zariadenia a opatrenia sú:** komunikačné (poľné a lesné cesty), protierózne (zariadenia a opatrenia zaberajúce vodnej a veternej erózie), protipovodňové (zariadenia a opatrenia zabezpečujúce zadržiavanie vody v území a ochranu pre povodňami), vodohospodárske (úpravy vodných tokov a výstavba vodohospodárskych zariadení a opatrení), ekologické (výsadba zelene), zrealizované a skolaudované.

V zmysle platnej legislatívy (-12 ods.4 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách) spoločné zariadenia a opatrenia, ktoré slúžia vlastníkom pozemkov v obvode pozemkových úprav, sú:

- cestné komunikácie (poľné cesty a lesné cesty) slúžiace na sprístupnenie pozemkov a súvisiace stavby (mosty, priepusty, železničné priecestia a pod.);
- protierózne opatrenia slúžiace na ochranu pôdy pred veternou eróziou a vodnou eróziou a súvisiace stavby (zatrávnenia, zalesnenia, vetrolamy, vsakovacie pásy, terasy, prehrádzky a priehyby);
- opatrenia na ochranu životného prostredia, ktoré spočívajú hlavne vo vytvorení ekologickej stability a podmienok biodiverzity krajiny (biokoridory, biocentrá interakčné prvky, sprievodná zeleň);
- vodohospodárske opatrenia, ktoré zabezpečujú krajinu pred príválovými vodami a podmáčaním a zabezpečujú zdroj vody na krytie vlhového deficitu (nádrže, poldre, odvodnenia a závlahy);
- ďalšie spoločné zariadenia a opatrenia;
- investície spojené s prvkami zelenej infraštruktúry.

Zelená infraštruktúra je strategicky plánovaná a manažovaná sieť prírodných území, využívanej krajiny a ďalších nezastavaných priestorov (tzv. otvorené priestory), ktoré udržiavajú hodnotu ekosystémov a ekosystémové funkcie a zabezpečujú pridanú hodnotu pre ľudskú populáciu. Systém zelenej infraštruktúry pomáha chrániť a obnovovať prirodzene fungujúce ekosystémy poskytujúc rámec pre budúci rozvoj. Ide o prepojenie biologických a antropických záujmov. Zelená infraštruktúra by sa mala preto požadovať pre všetky nové projekty výstavby obchodných centier, priemyselných zón, ale predovšetkým obytných súborov všetkých veľkostí v rámci katastra Štrby. Súčasťou zelenej infraštruktúry nemusia byť len finančne náročné riešenia - zelené strechy alebo zelené fasády. Sú tu použiteľné najmä priepustné povrchy ciest, chodníkov a potom vedenie a akumulácia vody pre zeleň alebo časové zadržanie vody v konštrukciách (makadam) alebo v nádržiach a jazierkach.

Pripravované zásahy do krajiny podliehajú samostatnému posudzovaniu vplyvov na životné prostredie. Navrhované alternatívne riešenia nemajú podstatný vplyv na životné prostredie a ich alternácia skôr podmieňuje súlad s krajinným reliéfom a v podstatnej miere aj ich ekonomickou náročnosťou. Popísané možnosti riešenia protipovodňovej ochrany územia v plnej miere zohľadňujú potreby urbanistického rozvoja obce Štrba, ale aj nutnej ochrany tatranskej a podtatranskej krajiny v riešenom krajinnom priestore.

Pri riešení protipovodňovej ochrany v katastri obce Štrba odporúčame využívať aj možnosti súvisiace s **Programom rozvoja vidieka 2014 - 2020: Opatrenie 4.3: Podpora investícií do infraštruktúry týkajúcej sa rozvoja, modernizácie alebo adaptácie poľnohospodárstva a lesníctva.**

V juhovýchodnej časti zastavaného územia obce Štrba so stiesnenými podmienkami odporúčame riešiť protipovodňovú ochranu existujúcich stavebných objektov *ochrannou líniovou stavbou* (protipovodňovou líniovou) podľa § 3 vyhlášky MPŽPaRR SR č. 419/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhotovovaní máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika, o uhrádzaní výdavkov na ich vypracovanie, prehodnocovanie a aktualizáciu a o navrhovaní a zobrazovaní rozsahu inundačného územia na mapách.

Protipovodňová línia má 3 základné prvky:

- podzemnú tesniacu konštrukciu (podzemnú stenu zo samotvrdnúcej suspenzie, injektovanú, resp. pilótovú);
- nadzemný pevný prvok línie (zemná hrádza, betónový múrik);
- mobilný nastaviteľný prvok na potrebnú výšku v zastavanom území obce (mobilné hradenie).

Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami ustanovuje päť základných skupín preventívnych technických a netechnických opatrení na ochranu pred povodňami:

1. Opatrenia, ktoré zvyšujú retenčnú schopnosť povodia alebo vo vhodných lokalitách podporujú prirodzenú akumuláciu vody, spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov a ktoré chránia územia pred zaplavením povrchovým odtokom, napríklad úpravy v lesoch, na poľnohospodárskej pôde a urbanizovaných územiach.
2. Opatrenia, ktoré zmenšujú maximálne prietoky povodní, napríklad vodohospodárske nádrže (prehrádzky a malé VN), zdrže (hate) a poldre.
3. Opatrenia, ktoré chránia územia pred zaplavením vodou z vodných tokov, napríklad úpravy vodných tokov, ochranné hrádze alebo protipovodňové línie.
4. Opatrenia, ktoré chránia územia pred zaplavením vnútornými vodami, napríklad sústavy odvodňovacích kanálov a čerpacích staníc.
5. Opatrenia, ktoré zabezpečujú prietokovú kapacitu korýt vodných tokov, napríklad odstraňovanie nánosov z korýt a porastov z ich brehov.

14. Zhodnotenie splnenia požiadaviek stanovených Okresným úradom Poprad – odborom starostlivosti o životné prostredie.

Okresný úrad Poprad (OÚ) Poprad, ktorý je podľa - 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa - 3 písm. k), v spojení s - 53 ods. 1 písm. c) a - 56 písm. b) zákona EIA príslušným orgánom štátnej správy vo veciach posudzovania vplyvov na životné prostredie zaslal oznámenie o strategickom dokumente podľa - 6, ods. 2 zákona dotknutým orgánom, schvaľujúcemu orgánu a dotknutej obci. V stanoviskách ktoré boli doručené OÚ Poprad podľa - 6 ods. 6) zákona EIA boli doručené požiadavky k oznámeniu o strategickom dokumente.

OÚ Poprad po vyhodnotení pripomienok k oznámeniu o strategickom dokumente „Územný plán obce Štrba“, v katastrálnom území Štrba a s prihliadnutím na doručené stanoviská dotknutých orgánov a po prerokovaní s obstarávateľom **určil podľa - 8 zákona rozsah hodnotenia** listom č. j. OU-PP-OSZP-2016/002916-PM zo dňa 01.04.2016, kde sa neuplatňuje požiadavka na variantné riešenie a v špecifických požiadavkách bolo uvedené:

Zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente nevyplynuli žiadne špecifické požiadavky na podrobnejšie rozpracovanie v správe o hodnotení strategického dokumentu, ale **boli stanovené tieto požiadavky na zapracovanie do územnoplánovacej dokumentácie:**

- ∞ V katastrálnom území obce Štrba (ďalej len „predmetné územie“) sa nachádza ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Štrba; tehliarske suroviny (4363)“, ktoré eviduje štátny geologický ústav Dionýza Štúra. Ložisko nevyhradeného nerastu je podľa - 7 banského zákona súčasťou pozemku.

Vyhodnotenie - ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Štrba; tehliarske suroviny (4363)“ je zapracované v návrhu riešenia územného plánu;

- ∞ V predmetnom území sú evidované skládky odpadov. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) odporúča uvedené skládky odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.

Vyhodnotenie - skládky odpadov koncept riešenia registruje a má ich zakomponované v svojom riešení;

- ∞ V predmetnom území sú na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaže:

Pravdepodobná environmentálna záťaž aj sanovaná/rekultivovaná lokalita

1.Názov EZ: PP (018) / Štrba - Kanská diera

Názov lokality: Kanská diera

Druh činnosti: skladovanie a distribúcia agrochemikálií

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

Registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž
C sanovaná/rekultivovaná lokalita

2.Názov EZ: PP (020) / Štrba - skládka Tatranská Štrba

Názov lokality: skládka Tatranská Štrba

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

Registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž
C sanovaná/rekultivovaná lokalita

3.Názov EZ: PP (019) / Štrba - skládka Lúčny potok

Názov lokality: skládka Lúčny potok

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

Registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž
C sanovaná/rekultivovaná lokalita

Pravdepodobná environmentálna záťaž

1.Názov EZ: PP (017) / Štrba - hnojisko Vysoký les

Názov lokality: hnojisko Vysoký les

Druh činnosti: hnojisko

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)

Registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž

Sanovaná/rekultivovaná lokalita

1.Názov EZ: PP (020) / Štrba - skládka Hovald II

Názov lokality: skládka Hovald II

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Registrovaná ako: C sanovaná/rekultivovaná lokalita

2.Názov EZ: PP (021) / Štrba - skládka Lieskovec

Názov lokality: skládka Lieskovec

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Registrovaná ako: C sanovaná/rekultivovaná lokalita

3.Názov EZ: PP (018) / Štrba - ČS PHM Tatranská Štrba

Názov lokality: ČS PHM Tatranská Štrba

Druh činnosti: čerpacia stanica PHM

Registrovaná ako: C sanovaná/rekultivovaná lokalita

4.Názov EZ: PP (023) / Štrba - skládka pri železnici

Názov lokality: skládka pri železnici

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Registrovaná ako: C sanovaná/rekultivovaná lokalita

Pravdepodobné environmentálne záťaž a environmentálne záťaž môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Vyhodnotenie - zapracované v návrhu záväzných regulatívov;

- ∞ V predmetnom území sú evidované zosuvné územia (svahové deformácie) tak, ako sú zobrazené na priloženej mape. MŽP SR žiada evidované zosuvné územia vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa - 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územno – plánovacej dokumentácii a vyznačiť v územnoplánovacej dokumentácii.

Vyhodnotenie - zapracované ako limit v návrhu záväzných regulatívov;

- ∞ Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Vyhodnotenie - zapracované ako návrh limitu v návrhu záväzných regulatívov;

Podľa - 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo **vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia:**

- a) **výskyt potenciálnych zosuvov.** Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Orgány územného plánovania sú podľa - 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková a kol., 2006), ktorá je voľne prístupná na Štátnom geologickom ústave Dionýza Štúra Bratislava a na http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoismenu/geof/atlas_st_sv.

Vyhodnotenie - zapracované ako návrh limitu v návrhu záväzných regulatívov;

- b) **výskyt stredného radónového rizika.** Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

Vyhodnotenie - zapracované ako návrh limitu v návrhu záväzných regulatívov;

- ∞ Rešpektovať Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 a Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014 – 2020;

Vyhodnotenie - koncept územného plánu uvedený dokument akceptuje v návrhu riešenia;

- ∞ Postupovať v súlade s uznesením vlády č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR;

Vyhodnotenie - koncept územného plánu uvedený dokument akceptuje v návrhu riešenia;

- ∞ Rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej trasovanie;

Vyhodnotenie - koncept územného plánu uvedenú požiadavku plne akceptuje v návrhu riešenia;

- ∞ *Rešpektovať pripravované stavby dopravnej infraštruktúry a ich trasovanie;*

Vyhodnotenie - koncept územného plánu uvedenú požiadavku plne akceptuje v návrhu riešenia;

- ∞ *Dodržať ochranné pásma ciest v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov i mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce;*

Vyhodnotenie - koncept územného plánu uvedenú požiadavku plne akceptuje v návrhu riešenia;

- ∞ *Pri návrhu jednotlivých lokalít v blízkosti pozemných komunikácií a železničných tratí je nevyhnutné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov. S umiestnením lokalít, predovšetkým bývania, v týchto pásmach nesúhlasíme. V prípade potreby je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie týchto opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií a železničných tratí nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe;*

Vyhodnotenie - návrh riešenia uvedený v koncepte územného plánu primerane rešpektoval obmedzenia vyplývajúce z prevádzky pozemných komunikácií a železničných tratí;

- ∞ *Dopravné napojenia navrhovaných lokalít riešiť na základe výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN a technickými predpismi;*

Vyhodnotenie - požiadavka je v návrhu riešenia v koncepte územného plánu primerane zapracovaná;

- ∞ *Odporúčame zabezpečiť a ponúknuť dopravné riešenia, ktoré sú dostupné pre všetkých občanov, predovšetkým s ohľadom na významné zdroje a ciele denného pohybu osôb, zvýšiť bezpečnosť premávky, znížiť stupeň znečistenia ovzdušia, hluk, skleníkové plyny a spotrebu energie a prispieť k zvýšeniu atraktivity a kvality mestského prostredia a verejných priestorov v záujme občanov;*

Vyhodnotenie - požiadavka je zapracovaná v návrhu riešenia konceptu, napr. návrh cyklistickej dopravy, návrh na predĺženie ozubnicovej železnice až do zastavaného územia obce Štrba, návrh záchytné ho parkoviska pri novonavrhovanej železničnej stanici Štrba a pod.

- ∞ *Dňa 13. 04. 2015 vydala sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií MDVRR SR Rozhodnutie o usporiadaní cestnej siete č. 10755/2015/C212-SCDPK/21695, ktorým bolo rozhodnuté o prečíslovaní všetkých ciest III. triedy na území SR novými štvorcifernými číslami s platnosťou od 01. 05. 2015. Rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 06. 05. 2015 a všetky súvisiace informácie o prečíslovaní ciest III. triedy, ako aj prevodníky čísel ciest III. triedy po krajoch v tabuľkovej forme (pôvodné číslo – nové číslo) a mapy cestnej siete sa nachádzajú zverejnené na stránke Slovenskej správy ciest www.cdb.sk. Požadujeme aktualizovať číslovanie ciest III. triedy a uvádzať označenia koridorov v súlade s nariadením EP a Rady (EÚ) č. 1315/2013 z 11. decembra 2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ, tzn. Základná sieť TEN-T a súhrnná sieť TEN-T (bez označenia TINA) v celom dokumente „Územný plán obce Štrba“.*

Vyhodnotenie - v koncepte územného plánu je použité nové číslovanie ciest III. triedy v zmysle Rozhodnutia o usporiadaní cestnej siete č. 10755/2015/C212-SCDPK/21695 MDVRR SR, ktorým bolo rozhodnuté o prečíslovaní všetkých ciest III. triedy na území SR novými štvorcifernými číslami s platnosťou od 01. 05. 2015;

Upozorňujeme, že je potrebné oslovovať všetky dotknuté subjekty uvedené v materiáli Oznámenie o strategickom dokumente ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE ŠTRBA, ktoré sú uvedené v časti IV. Dotknuté subjekty, 2. Zoznam dotknutých subjektov.

Vyhodnotenie - požiadavka sa berie na vedomie a bude uplatňovaná v ďalšom procese pripomienkovania a schvaľovania návrhu územného plánu obce Štrba;

Zároveň žiadame brať do úvahy tieto materiály:

- ∞ *Zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.*
- ∞ *Programové vyhlásenie vlády SR (2012 – 2016) v časti týkajúcej sa rozvoja leteckej dopravy.*
- ∞ *Dopravná politika Slovenskej republiky do roku 2015 (uznesenie vlády SR č. 445/2005).*

Vyhodnotenie - požiadavka je v návrhu riešenia v koncepte územného plánu zapracovaná;

- ∞ *Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení (uznesenie vlády SR č. 513/2011). V ďalších stupňoch obstarávania územnoplánovacej dokumentácie je potrebné oslovovať všetkých správcov komunikácií prechádzajúcich riešeným územím, tzn. aj Železnice Slovenskej republiky, Národnú diaľničnú spoločnosť a. s., Dopravný úrad.*

Vyhodnotenie - požiadavka sa berie na vedomie a bude uplatňovaná v ďalšom procese pripomienkovania a schvaľovania návrhu územného plánu obce Štrba;

- ∞ *V zmysle - 6 ods. 1 zákona o lesoch pri územnom plánovaní vykonávanom podľa osobitného predpisu sú ich spracovatelia povinní dbať na ochranu lesných pozemkov a dodržiavať ustanovenia - 5 ods. 2. Na zabezpečenie funkcií lesov sú povinní navrhnúť a odôvodniť najvhodnejšie riešenie z hľadiska ochrany lesných pozemkov a vyhodnotiť možné dôsledky alternatívnych riešení vrátane ich ekonomických dosahov. Podľa - 6 ods. 2 zákona o lesoch návrh koncepcie územného rozvoja Slovenska, návrhy územných programov starostlivosti regiónov, návrhy územných programov starostlivosti obcí, návrhy územných plánov zón, návrhy na určenie chráneného ložiskového územia a návrhy na určenie a rozšírenie dobývacích priestorov vrátane návrhov ich zmien alebo doplnkov, ak sa týkajú lesných pozemkov alebo môžu ovplyvniť funkcie lesov, musia byť pred schválením podľa osobitných predpisov odsúhlasené príslušným orgánom štátnej správy lesného hospodárstva. Podľa vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii zadanie na spracovanie územného plánu obce obsahuje aj osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu a následne riešenie územného plánu obce obsahuje vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely.*

Z uvedeného vyplýva, že ak budú dotknuté aj lesné pozemky, je potrebné:

- *pri územnom plánovaní dbať na ochranu lesných pozemkov a dodržiavať ustanovenia - 5 zákona o lesoch,*
- *na zabezpečenie funkcií lesov navrhnúť a odôvodniť najvhodnejšie riešenie z hľadiska ochrany lesných pozemkov a vyhodnotiť možné dôsledky alternatívnych riešení vrátane ich ekonomických dosahov,*
- *v prípade návrhu využitia lesných pozemkov, z vyhodnotenia perspektívneho použitia lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely, musí byť zrejmá výmera lesných pozemkov a členenie lesov podľa kategórií a druhu vlastníctva lesných pozemkov a údaje o predpokladanom rozsahu využívania lesných pozemkov na iné účely, rozsah vyňatia alebo obmedzenia využívania lesných pozemkov z plnenia funkcií lesov,*
- *požiadatť OU – PP, PLO v zmysle - 60 ods. 2 písm. b) zákona o lesoch o súhlas k návrhu územného programu starostlivosti obce príp. zóny v spojitosti s - 4 vyhlášky č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov.*

Vyhodnotenie - návrh riešenia konceptu územného plánu nezasahuje do lesných pozemkov, požiadavka je akceptovaná;

- ∞ *Pri spracovávaní územnoplánovacej dokumentácie musia byť rešpektované zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri jej nepoľnohospodárskom využití, kedy poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde spracovať samostatne v textovej, tabuľkovej a mapovej časti v zmysle vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z..*

Vyhodnotenie – návrh riešenia zohľadňoval a rešpektoval požiadavku na ochranu poľnohospodárskej pôdy do takej miery, aby sa na novú výstavbu v maximálnej miere využili disponibilné plochy a pozemky v zastavanom území obce. Súčasný vývoj obce Štrba a stav požiadaviek na novú výstavbu a rozvoj infraštruktúry však nevyhnutne znamenajú aj požiadavky na záber poľnohospodárskej pôdy v ostatnom území obce, bez ktorého nie je možné obec ďalej rozvíjať, resp. riešiť dopravnú infraštruktúru v zmysle požiadaviek nadradenej územnoplánovacej dokumentácie;

- ∞ *Strategický dokument riešiť v súlade s Územným plánom veľkého územného celku Prešovského kraja v znení jeho neskorších zmien a doplnkov, v rámci ktorých je potrebné rešpektovať najmä ustanovenia záväznej časti.*

Vyhodnotenie - uvedená požiadavka je zapracovaná do návrhu riešenia konceptu územného plánu;

- ∞ *Do územnoplánovacej dokumentácie zapracovať podmienky pre zabezpečenie ochrany pamiatkového fondu, archeologických nálezov a archeologických nálezísk.*

Vyhodnotenie - uvedená požiadavka je zapracovaná do návrhu riešenia konceptu územného plánu;

- ∞ *Z hľadiska ochrany záujmov podľa zákona č. 538/2005 Z. z. sa na riešenom území nachádza kúpeľné územie kúpeľného miesta Vysoké Tatry (Nariadenie vlády č. 466/2006 Z. z.) Legislatívna ochrana v uvedených lokalitách je zabezpečená zákonom č. 538/2005 Z. z., ktorú je potrebné rešpektovať.*

Vyhodnotenie - navrhované riešenie v koncepte sa nezaobera riešením územia časti Štrbské Pleso, kde preberá riešenie spracované v územnom pláne Štrbské Pleso z roku 2014 a koncept plne akceptuje legislatívnu ochranu kúpeľného územia kúpeľného miesta Vysoké Tatry;

- ∞ *Riešiť zabezpečenie odvádzania a čistenia odpadových vôd väčších, komerčných a celoročne prevádzkovaných zariadení v existujúcich chatových osadách.*

Vyhodnotenie - požiadavka je zapracovaná v navrhovanom riešení územného plánu;

- ∞ *V časti Štrba a Tatranská Štrba sa nachádzajú :*
 - *z národnej siete chránených území PR Blatá a jej ochranné pásmo; PR Pastierske a jej ochranné pásmo, ochranné pásmo Tatranského národného parku, ochranné pásmo Národného parku Nízke Tatry,*
 - *z európskej siete chránených území – NATURA 2000 sa nachádzajú SKUEV 0146 Blatá a SKUEV 0196 Pastierske. Sú tu tiež evidované chránené stromy – Lipy Eugena Suchoňa, prvky ÚSES a genofondové plochy, prírodné biotopy európskeho a národného významu a toky s výskytom chránených rýb.*
- V časti Štrbské Pleso:*
 - *z národnej siete chránených území NPR Mlynická dolina, NPR Furkotská dolina, PR Rašelinisko, PR Uhlišťatka a vlastné územie TANAP,*
 - *z európskej siete chránených území – NATURA 2000 sa nachádzajú SKUEV 0307 Tatry. Sú tu tiež evidované lokality s výskytom chránených druhov bioty a plochy s výskytom prírodných biotopov európskeho a národného významu.*

Pre k.ú. obce Štrba t.č. platí 1., 2., 3., 4. a 5. stupeň územnej ochrany podľa zákona OPaK. Pri spracovaní „Správy o hodnotení strategického dokumentu“ podľa zákona EIA je potrebné venovať pozornosť predovšetkým vyhodnoteniu možných vplyvov strategického dokumentu vrátane aktivít v ňom obsiahnutých na územia NATURA 2000, t.j. vypracovať primerané hodnotenie významnosti vplyvov strategického dokumentu na integritu území NATURA 2000 z hľadiska cieľov ochrany týchto území.

Vyhodnotenie - osobitne chránené územia ochrany prírody a krajiny a územia európskej sústavy NATURA 2000 sú navrhovaným riešením v koncepte územného plánu plne rešpektované, navrhované riešenie nezasahuje do týchto chránených území a preto sa nepredpokladá významný negatívny vplyv návrhu riešenia navrhovaného strategického dokumentu ÚPN-O Štrba na predmet ochrany a integritu území NATURA 2000.

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Hlavnými príčinami jej poklesu biodiverzity sú najmä strata biotopov, nadmerné a neudržateľné využívanie prírodných zdrojov, zmena klímy, invázne nepôvodné druhy a znečistenie. Ukázalo sa, že tradičný prístup k ochrane biodiverzity, založený na izolovanej ochrane vybraných druhov a biotopov nie je dostatočne efektívny.

Podľa *Aktualizovanej národnej stratégie ochrany biodiverzity do roku 2020* (2013) príčiny nepriaznivých vplyvov na biodiverzitu sú jednak prirodzeného pôvodu (živelné pohromy, prirodzený vývoj) a jednak spôsobené činnosťou človeka (znečistenie ovzdušia, vody, pôdy, nevhodné postupy obhospodarovania, zmena klímy, budovanie infraštruktúry (malé vodné elektrárne), urbanizácia, industrializácia, rozširovanie invázných nepôvodných druhov a pod.).

Z environmentálneho hľadiska je negatívnym faktorom, keď je pôda vyňatá z poľnohospodárskeho pôdneho fondu natrvalo a je preradená do kategórie zastavaných plôch. Orná pôda ustupuje najmä rôznym investičným účelom, pre občiansku a bytovú výstavbu, priemyselnú výstavbu, poľnohospodársku výstavbu, výstavbu vodných diel a výstavbu ciest a diaľnic.

Z hľadiska vplyvu budovania infraštruktúry negatívny dopad na biodiverzitu má najmä výstavba nových ciest, diaľnic a malých vodných elektrární, v dôsledku čoho dochádza k fragmentácii jednotlivých biotopov.

V dôsledku výrazných spoločenských a politických zmien sa stali vážnym problémom výrazné zmeny vo využívaní poľnohospodárskych pozemkov. Na začiatku tisícročia pokračovalo znižovanie intenzity využívania poľnohospodárskych pozemkov. Znižovaním výmery orných pôd, ale predovšetkým výrazným znížením využívania trvalých trávnych porastov (lúky a pasienky), súvisiacim so znižovaním stavov hospodárskych zvierat a slabou ekonomickou efektívnosťou hospodárenia, dochádzalo k ohrozeniu biotopov vzácných druhov flóry a fauny, ktoré sa na nich vyskytujú a ktoré vyžadujú starostlivosť (kosenie, pasenie).

S fragmentáciou krajiny je spojená aj degradácia genofondu izolovaných populácií a zvyšovanie zraniteľnosti ekosystémov. V určitých prípadoch môže byť ohrozením pre biodiverzitu aj ťažba nerastných surovín. V prípade mokraďových biotopov pôsobí negatívne najmä zmena vodného režimu.

Pre zachovanie biodiverzity v priestoroch mimo TANAP a posilnenie ÚSES je potrebné:

- vyčleniť bezzásahové územie v biocentre regionálneho významu Dielnice – Zadné Lósy. Konkrétne návrhy sú uvedené pri opise jednotlivých biocentier v Aktualizácii RÚSES.

Dostatočnú legislatívnu ochranu je nevyhnutné zabezpečiť pre nasledovné biocentra:

- Biocentrum regionálneho významu Brezové – časť územia biocentra (slatiny), odporúčaná kategória – chránených areál;
- Biocentrum regionálneho významu Hrachovisko - časť územia biocentra (druhovo bohaté lúky), odporúčaná kategória – chránených areál;
- Biocentrum regionálneho významu Dielnice – Zadné lósy - časť územia biocentra (jelšiny), odporúčaná kategória – prírodná rezervácia;
- Biocentrum regionálneho významu Blatá - časť územia (rašeliniská, rašelinné smrečiny), odporúčané kategória – chránených areál so zónami (ako súčasť CHÚ Blatá – SKUEV0146 Blatá).

Invázne nepôvodné druhy predstavujú pre biodiverzitu SR výraznú hrozbu. Keďže sú veľmi prispôsobivé, dokážu konkurovať pôvodným druhom, čoho výsledkom je neprirodzená strata biodiverzity a narušenie vzťahov v ekosystémoch s negatívnym vplyvom na produkciu služieb alebo tovarov. V súčasnosti je na území SR evidovaných 126 invázných druhov vyšších rastlín, z toho 28 invázných neofytov (nepôvodné taxóny introdukované na územie SR po objavení Ameriky, t.j. po roku 1492, resp. 1500), 19 invázných archeofytov (nepôvodné taxóny introdukované na územie SR do roku 1492, resp. 1500) a 79 potenciálne invázných druhov, ktoré sa invázne správajú na niektorých častiach územia SR a je možné riziko, že pri zmene podmienok by sa mohli šíriť aj do iných oblastí.

Koncepcia vývoja obce v návrhovom období do roku 2040 aj keď kontinuálne nadväzuje na predošlý územný plán, predsa mení a dopĺňa niektoré rozvojové plochy a využíva základnú dopravnú kostru. Väčší dôraz je kladený na kvalitu obytného prostredia, jeho protipovodňovú ochranu, ochranu životného prostredia a ekologickú stabilitu územia. Významný dôraz kladie navrhované riešenie územného plánu na zabezpečenie protipovodňovej ochrany územia netradičnými formami riešenia (poldre, prevody nadbytočných prietokov mimo zastavané územie obce, zasakovacie pásy a zatravnené prielohy). Harmonizácia navrhovaných činností v území je prvoradou úlohou územného plánu. Dôsledná segregácia navrhovaných činností s negatívnymi vplyvmi v území umožňuje eliminovať negatívne dopady hlavne na obytné prostredie. Prielohy sú plytké priekopy prejazdne poľnohospodárskymi mechanizmami. Ich overené parametre sú: pozdĺžny sklon (0 až 3%), sklon svahov (1:5 až 1:10), šírka prielohy (10 – 30 m), maximálna hĺbka (1 m), minimálna hĺbka (0.1 m). Potrebné parametre pre príslušný prieloh stanoví projektant v rámci posúdenia podmienok v riešenom území, potreby množstva prevádzaného prietoku z jedného povodia do druhého a ďalších ukazovateľov a kritérií zabezpečujúcich bezpečné zvládnutie prívalových zrážok v riešenom území katastra Štrba.

Opatrenia na prevenciu prípadnú elimináciu možných negatívnych javov vrátane starých environmentálnych záťaží vychádzajú z potrieb trvalo udržateľného rozvoja územia s ohľadom na ekonomicko-sociálne aspekty vývoja územia. Tie sú definované v návrhu záväzných regulatívov územného plánu.

Krajinnoekologické opatrenia

Opatrenia na zachovanie a revitalizáciu krajinno-estetických hodnôt

- V súlade s - 14 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. (pamiatkový zákon) utvoriť a viesť evidenciu pamätihodnosti obce.
- Chrániť evidované archeologické náleziská a v prípade ich náhodného objavenia ich nahlásiť krajskému pamiatkovému úradu. Pri investičnej výstavbe je nutné v takých prípadoch previesť záchranný archeologický výskum podľa – 37 a 39 pamiatkového zákona.
- Zachovávať a dotvárať pôvodné aleje v krajine a remízky.
- Vysádzať izolačnú zeleň v blízkosti plôch vybavenosti, bývania, športu a rekreácie v kontakte s významnými dopravnými ťahmi a výrobou.
- Doplnenie a prepojenie interakčných prvkov v rámci MÚSES navrhnúť pri Projekte pozemkových úprav, so znalosťou novej parcelácie – usporiadania pozemkov, s prihliadnutím na návrh komunikačnej siete účelových ciest a iných verejných zariadení.
- Spracovať vodohospodársko - krajinnoekologickú štúdiu pre spresnenie prevodov prívalových vôd medzi mikropovodiami a využitie zasakovacích pásov vrátane vegetačných protieróznych pásov.
- Pri výrube drevín vykonávať náhradné výsadby s preferenciou pôvodných a ekologicky vhodných drevín. Stanoviť priestory a línie vhodné na náhradnú výsadbu.
- Odporúčame ponechať bez zásahu zamokrenú a nevyužívanú oblasť/plochu medzi Štrbským potokom a Brezovským potokom (mokrade): využitie na prípadné vyliatie povodňovej vlny.
- Rešpektovať pravdepodobné environmentálne záťaže a environmentálne záťaže ako limity, ktoré môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Opatrenia na ochranu vodných tokov a plôch

- Zachovať a dopĺňať brehové porasty a sprievodnú vegetáciu vodných tokov zabezpečujúce zamedzenie prehrievania vodných tokov a tým znižovanie obsahu kyslíka a samočistiacich schopností vodných tokov.
- Preferovať ekologické spôsoby hnojenia na príľahlých poľnohospodárskych plochách.
- Pre významné biokoridory na miestnej a regionálnej úrovni spracovať projekty obnovy a rekonštrukcie brehových porastov a sprievodnej vegetácie vodných tokov. Zahrnúť tieto plochy do návrhu pozemkov na náhradnú výsadbu.
- Vytvárať predpoklady pre výstavbu polyfunkčných vodných nádrží alebo suchých poldrov s protipovodňovou ochranou a objektov prevodu vody (zatravnené prielohy) medzi vodnými tokmi pretekajúcimi zastavaným územím obce Štrba tak, aby sa minimalizovalo povodňové ohrozenie zastavaného územia obce pri prívalových zrážkach alebo pri náhlom topení snehu.
- Zabezpečiť ochranu vodných zdrojov pri chatovej osade Lieskovec. Zakresliť uvedené vodárenské zdroje a ich ochranné pásma do grafického výstupu ÚPN-O.
- Obmedziť výstavbu nesúvisiacu vodným hospodárstvom a nevhodné aktivity na povodňami ohrozovaných územiach a dôsledne uplatňovať ustanovenia § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.
- Neumiestňovať nespevnené poľné hnojisko (ani dočasné skladovanie maštalného hnoja pred jeho použitím na zaoranie do pôdy) do povodia vodného toku Mlynica.

Opatrenia na ochranu poľnohospodárskej pôdy

- Chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v príslušnom dotknutom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek a neznižovať jej výmeru.
- Podporovať ekologické spôsoby hospodárenia.
- Pri svahovitých terénoch voliť také spôsoby obrábania pôdy, ktoré zabraňujú vodnej erózii pôdy.
- Na vodnou eróziou najviac ohrozených svahoch ornej pôdy skracovať svahové dĺžky a preferovať pásové obrábanie pôdy.
- Zlepšovať štruktúru pôdy štruktúrotrvnými látkami - ako je maštalný hnoj, zelené hnojenie a pod.

Ochrana a využívanie prírodných zdrojov

- Podporovať rozvoj biodiverzity a ekologickej stability územia.
- Aplikovať ekologické spôsoby hospodárenia na orných pôdach a pasienkoch s cieľom minimalizovať dopady na biotu, povrchové a podzemné vody.
- Ťažobné aktivity a ostané zásahy do územia riešiť vrátane návrhu sanácie dotknutého územia.
- V povodí vodného toku Mlynica neumiestňovať výrobné aktivity, ktoré by mohli (aj potenciálne pri havárii) spôsobiť ohrozenie chráneného druhu mihul'a potočná. Zabezpečiť existenciu vhodných biotopov pre vývoj minoh - larev (nánosy), obmedzením napriamovania a regulácií na tokoch s jej výskytom. V prípade poklesu populácií renaturalizovať pôvodné lokality výskytu. Odporúčame vymedziť 20 m ochranné pásmo pozdĺž vodného toku Mlynica pre umiestňovanie stavieb a aktivity, ktoré by potenciálne mohli znečistiť tento vodný tok.

Opatrenia na ochranu zdravia obyvateľstva a životného prostredia

- Dobudovať siete pri zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou s následným čistením odpadových vôd.
- Zmierňovať dopady od cestnej dopravy logickým trasovaním nových dopravných koridorov a budovaním technických opatrení pri existujúcich cestách.
- Vytvárať podmienky pre skvalitňovanie ovzdušia najmä vo vykurovacom období zmenou palivovej základne a technickými inováciami existujúcich tepelných zdrojov.
- Vytvárať podmienky pre separovaný zber odpadov s ich následným zhodnocovaním.
- Vytvárať podmienky pre väčšiu mieru revitalizácie najmä stavebných odpadov.
- Dobudovať prvky protipovodňovej ochrany a realizovať investície spojené s prvkami zelenej infraštruktúry.

Odporúčame v návrhu riešenia konceptu prehodnotiť, resp. doplniť záväzné regulatívy:

- navrhovanú výstavbu rodinných domov pri Štrbskom potoku východne od cesty III/3061 na Šuňavu na ulici Raštub kvôli ohrozeniu lokality povodňami a využitím územia na vylatie povodňovej vlny, resp. urobiť južne

(pokiaľ to terén dovoľí) plytký kanál na odľahčenie prietoku na Štrbskom potoku sponad územia zaústenia Brezovského potoka do Štrbského potoka;

- navrhujeme vytvoriť plochu zelene (pás stromov) medzi obytným územím a navrhovanou plochou pre výrobu a sklady v lokalite Branda – Kamenec (juhovýchodná časť obce Štrba) – oddelenie plochy výroby od rodinnej zástavby;

- odporúčame prehodnotiť využitie existujúcej zamokrenej plochy na sútoku Brezovského potoka a Dielnice (plocha č. 12) na plochy športu a kúpalisko: ponechanie v pôvodnom stave, max. extenzívne využívanie bez stavebných objektov (problém zakladania v zamokrovanej podsvahovej polohe a v alúviu vhodnom na prirodzenú inundáciu, riziko ohrozovania povodňami, zničenie mokradových spoločenstiev);

- pri všetkých vodných tokoch v riešenom území navrhujeme ponechanie pásu zelene min. 5 m šírky (ideálne 10 m) – koncept riešenia plochy zelene vymedzuje len pre niektoré vodné toky;

- rešpektovať mokrade a údolnice vlhkých odtokových línií - uvedené plochy by nemali byť navrhované na zmenu funkčného využívania a ponechať na nich prirodzený sukcesný vývoj ako mokrade s NDV;

- vlhké lúky pravidelne vykášať, nemulčovať, s odvozom biomasy, odstraňovať náletovú NDV;

- odporúčame návrh riešenia prevodov vody v katastri a výstavby suchých a polosuchých nádrží doriešiť hydrologickou (vodohospodárskou) štúdiou pre kvantifikáciu a spresnenie umiestňovania a parametrov vodohospodárskych objektov prevodov vody a objektov protipovodňovej ochrany;

- zavádzať poľnohospodárske postupy zamedzujúce erózii pôdy a zvýšiť vodozadržnosť poľnohospodárskej krajiny (orba po vrstevnici, revitalizovať medze, remízky, malé terasy, rozšíriť ozeľovanie poľných ciest a pod.);

- v rámci územno-plánovacieho procesu a pri vypracovaní projektovej dokumentácie v blízkosti tokov pre prípady protipovodňovej ochrany pred záplavami z vodných tokov dbať na ponechanie priestoru pozdĺž korýt tokov na vykonanie operatívnych opatrení;

- evidované zosuvné územia (svahové deformácie) územia vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa - 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územno – plánovacej dokumentácii a vyznačiť v územnoplánovacej dokumentácii a neumiestňovať na nich stavby;

- plochy so stredným radónovým rizikom môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia, ich využívanie na stavebné účely povoľovať len pri dodržaní prevedenia opatrení na stavebných objektoch brániacim prenikaniu radónu z podlažia;

- vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom;

- prispôbiť výber kostrových drevín pre výsadbu v sídlach na predpokladané zvýšenie teploty a posun výškového vegetačného stupňa, zvýšiť diverzifikáciu druhovej a vekovej štruktúry drevín, vo väčšej miere vysádzať aj krátkoveké druhy stromov, a to v poraste aj ako cieľových drevín;

- aplikovať koncept „zelenej infraštruktúry“ formou prepojenia (konektivity) jednotlivých plôch zelene navzájom do jedného systému, ako aj o prepojenie verejnej zelene na prírodné zázemie obce;

- zvyšovať podiel vegetácie, osobitne v zastavaných centrách obcí (výsadba stromov do uličných stromoradií, na parkoviská, vegetačné stredové deliace pásy, vytváranie malých plôch zelene tzv. „pocket parkov“);

- oddeliť výrobné zóny a dopravné trasy od obytných zón pásmom funkčnej hygienickej vegetácie;
- zabezpečiť dostupnosť plôch verejnej zelene a rekreačných lesov pre obyvateľov obce ako aj zlepšiť kvalitu vegetácie (osobitne drevín); v skladbe vegetácie by mal byť podiel drevín (stromov) k trávnikom viac ako 60 %;
- v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. v znení zákona č. 506/2013 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, viesť evidenciu pozemkov na náhradnú výsadbu a realizovať projekty výsadby drevinovej vegetácie;
- zabezpečiť ošetrovanie, udržiavanie a ochranu stromov v súlade s STN 83 7010, osobitne treba dbať na ochranu stromov na staveniskách a v časti Tatranská Štrba (najmä na pozemkoch v okolí zastavaného územia obce a obytných plôch);
- v rámci katastra obce je podľa webovej lokality <http://mapserver.geology.sk/pu/> vymedzená oblasť (plocha), **v ktorej nemožno vykonávať ložiskový geologický prieskum na ropu a horľavý zemný plyn.** Takto vymedzenú oblasť je potrebné zapracovať do grafickej časti územného plánu obce a do záväznej časti vo forme regulatívu.

Odporúčame spracovateľovi územného plánu pri demografických charakteristikách používať najnovšie dostupné údaje zo Štatistického úradu SR (vrátane údajov uvedených v predmetnej správe o hodnotení), nakoľko údaje zo sčítania v roku 2011 (SODB) nevystihujú úplne súčasný stav a situáciu v demografickom vývoji obce Štrba.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.

Cieľom predkladaného hodnotenia strategického dokumentu konceptu riešenia ÚPN-O Štrba je hľadať optimálne riešenia pre navrhované činnosti v krajine pri zohľadnení ich možných dopadov na kvalitu životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Na úrovni konceptu územného plánu obce spracovaného v mierke 1 : 5 000 nemožno podrobnejšie kvantifikovať jednotlivé navrhované zámery. Ide o koncepčný dokument stanovujúci základné smery vývoja obce Štrba, stanovenie zásad využiteľnosti územia a limity v rámci trvalo udržateľného rozvoja. Pri návrhu potrieb jednotlivých funkčných plôch sa vychádza z predpokladaného demografického nárastu obyvateľstva a zhodnotenia potrieb dnes v území chýbajúcich činností, resp. z požiadavky zmeny a skvalitnenia infraštruktúry v území, ktorá má nielen miestny, ale aj regionálny alebo aj vyšší charakter. Jednou z priorít pri tvorbe návrhu územného plánu obce Štrba bolo aj umiestnenie takých aktivít v katastri, ktoré už nemôžu byť umiestňované v časti Štrbské Pleso pre kolíziu so záujmami ochrany prírody a krajiny (národný park, osobitne chránené územia na národnej úrovni a územia sústavy NATURA 2000) alebo sú v kolízii so štatútom kúpeľného územia v mestskej časti Štrbské Pleso.

Koncept územného plánu navrhuje nové plochy bývania jednak v rámci disponibilných plôch v nadmerných záhradách či iných disponibilných plochách, ale aj na poľnohospodárskej pôde v nadväznosti na existujúce zastavané územie obce. Koncept variantne rieši konkrétne existujúce problémy ako aj koncepčné riešenie ochrany zastavaného územia pred prívalovými vodami z poľnohospodárskej pôdy západne od obce Štrba. Za jeden z najväčších koncepčných problémov obce možno považovať chýbajúca ponuka doplnkových služieb pre cestovný ruch v predhorí Vysokých Tatier a potrebu riešenia úpravy trasy nadradeného dopravného koridoru – železničnej trate Košice – Žilina v katastri Štrba.

Na úrovni konceptu územného plánu sa navrhuje posudzovať dopady navrhovaného riešenia územného plánu najmä vzhľadom na:

- geologické pomery

- klímu a ovzdušie
- hydrologické pomery
- kvalitu vôd
- chránené územia prírody a krajiny, vrátane sústavy NATURA 2000
- obyvateľstvo a jeho zdravie
- krajinu a jej obraz
- kultúrne a historické pamiatky
- rozvoj infraštruktúry a doplnkových služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce.

Neopomenuteľnou súčasťou hodnotiacich kritérií je aj postoj verejnosti k riešeniu jednotlivých problémových okruhov. Výber optimálneho riešenia je možné uzavrieť až po vyhodnotení pripomienkového konania dotknutých orgánov štátnej a verejnej správy, dotknutých orgánov a organizácií ako aj ostatnej verejnosti ku konceptu územného plánu.

V koncepte územného plánu je možné navrhovať variantné riešenie v prípadoch, kedy je účelné v rámci prerokovania konceptu získať stanoviská dotknutých orgánov a organizácií a verejnosti ku alternatívnym riešeniam.

V koncepte územného plánu obce Štrba sú alternatívne riešené:

a) navrhované plochy pre výstavbu bytových domov v Tatranskej Štrbe. Alternatívou č. 1 je výstavba bytových domov na predĺžení Bellovej ulice smerom ku Švorcovmu kútu, na južne orientovanom svahu pod vodojemom Tatranská Štrba.

Alternatívou č. 2 je pokračovanie výstavby sídliska pozdĺž Horskej ulice, t.j. prieťahu cesty II. triedy č. 538, smerom ku prístupovej ceste ku zastávke ozubnicovej železnice Tatranský Lieskovec. Lokalita alternatívy č. 1 je lokalita lepšie oslnená, menej dotknutá hlukom z dopravy, t.j. vhodnejšia z hľadiska životného prostredia. Územie na výstavbu podľa alternatívy č. 2 je lepšie dopravne dostupné s jednoduchšími podmienkami na výstavbu inžinierskych sietí, urbanisticky vhodne uzatvára rozvoj časti severným smerom, je to lokalita technicky vhodnejšia na výstavbu.

b) trasovanie predĺženia ozubnicovej železnice (ďalej aj „zubačky“) do časti Štrba. Alternatívou č. 1 je predĺženie zubačky na lokalitu Krôn na severozápadnom okraji obce, s umiestnením konečnej stanice na konci ulice Krôn, pod vodojemom Štrba. Alternatívou č. 2 je predĺženie zubačky do priestoru terajšieho zberného dvora na ulici 29. januára. Alternatíva č. 1 je lacnejšia lebo trasa je kratšia, ale železničná zastávka je na okraji obce, pomerne vzdialená od centra obce a hlavných zariadení v nej. Alternatíva č. 2 je drahšia, lebo je dlhšia, ale konečná stanica je blízko centra obce a teda lepšie prístupná. Nevýhodou je potreba premiestnenia zberného dvora, najvhodnejšou možnosťou je do navrhovanej výrobnéj zóny pri ceste III. triedy vedúcej do Šuňavy.

V súvislosti s vyššie uvedeným sa v dokumentácii správy o hodnotení posudzovali 2 varianty riešenia strategického dokumentu predložené v koncepte riešenia ÚPN-O Štrba a nulový variant (teda stav, ktorý by nastal, ak by sa riešenia navrhované v strategickom dokumente nerealizovali).

Predložený koncept riešenia „Územný plán obce Štrba“ bol porovnaný s nulovým variantom. V rámci hodnotenia vplyvov sme priradili hodnotu kritéria od -3 po +3 podľa ich významnosti osobitne pre každý variant konceptu a s významom:

-3	negatívny vplyv veľmi významný
-2	negatívny vplyv významný
-1	negatívny vplyv málo významný
0	žiadny (neutrálny) vplyv
+1	pozitívny vplyv málo významný
+2	pozitívny vplyv významný
+3	pozitívny vplyv veľmi významný

Vybrané kritériá hodnotenia sú v tabuľke hodnotenia vplyvov uvedené v nasledujúcej kapitole.

2. Porovnanie variantov.

Na základe výberu kritérií hodnotenia a ich porovnania pre dve navrhované varianty riešenia (koncept ÚPN-O) a nulový variant boli v tabuľke spracované hodnotenia predpokladaných vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, ktoré je špecifikované v tabuľke:

Kritéria hodnotenia	Vplyvy na jednotlivé zložky ŽP	Variant 1 koncept riešenia	Variant 2 koncept riešenia	Nulový variant
1. vplyvy na obyvateľstvo a jeho aktivity				
Kvalita a pohoda života, pracovné príležitosti	Dopady počas realizácie zámerov konceptu	-1	-1	0
	Zdravotná záťaž z prevádzky (hluk, emisie)	0	0	0
	Kvalita bývania v obci	+1	+1	0
	Zásahy do ekonomických aktivít	+1	+1	0
	Vytvorenie nových pracovných miest	+2	+2	0
	Predpoklady pre ďalší prísun investícií	+2	+1	0
	Zvyšovanie kvality štandardu pre turizmus a cestovný ruch	+2	+2	0
2. vplyvy na prírodné prostredie				
Horninové prostredie	Zásahy do reliéfu a stability územia	-1	-2	0
Povrchové a podzemné vody	Znečistenie a zásahy do vodných tokov, prameňov a podzemných vôd	-2	-2	0
Pôda	Záber poľnohospodárskej pôdy	-1	-1	0
	Záber pôdy na plochy dopravy	-1	-1	0
3. vplyvy na krajinu				
Biodiverzita	Biodiverzita, genofond, ÚSES	-1	-1	0
Krajina	Krajinná scenéria a krajinný ráz	-1	-2	0
Dostupná infraštruktúra	Vybudované inžinierske siete a možnosti napojenia	+2	0	0
Celkový sumár vplyvov:		+2	-3	0

Na základe porovnania variantov riešenia strategického dokumentu predložených v koncepte riešenia a nulového stavu **ako výhodnejší sa ukazuje variant 1 riešenia (koncept územného plánu obce Štrba)**, ktorý z hľadiska vplyvov na životné prostredie poskytuje lepšiu a efektívnejšiu formu riešenia problematiky využívania územia navrhovaného na funkciu bývania, rekreácie a športu, resp. výroby a služieb a kvality životného prostredia v obci Štrba.

Hodnotenie nulového variantu v porovnaní s variantmi riešenia navrhovaného strategického dokumentu vychádza horšie z titulu ponechania súčasného stavu (neriešenie problému zabezpečenia protipovodňovej ochrany, neriešenie ohrozenia životného prostredia pred znečisťovaním, neriešenie predpokladov pre ekonomický rozvoj obce a ďalší prísun investícií, nevytváranie predpokladov pre ďalšie znižovanie záťaže životného prostredia a zvyšovania životného štandardu obyvateľov obce Štrba a jej návštevníkov). Pritom etapa realizácie v koncepte ÚPN-O navrhovaných zámerov prináša aj pracovné príležitosti (aj keď rozsahom niekedy nie významné) pre obyvateľov obce.

Nulový variant

Pri zachovaní terajšieho stavu by obec stratila možnosť profesionálne a odborne rozhodovať o neustále vznikajúcich podnetoch na umiestňovanie nových aktivít v území a pretrvávajúcich nedostatkoch v riadení územia, vrátane ochrany životného prostredia a starostlivosti o zdravie obyvateľov a návštevníkov obce. Tie by neboli jasne definované a tým aj neriešené. Úlohou územného plánu je komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia, určiť zásady jeho vývoja pri zachovaní ekologickej stability a trvalo

udržateľného rozvoja. Pôvodný územný plán bol časovo prekonaný a už nereagoval na nové podnety v území pri zohľadňovaní vzrastajúcich nárokov na ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľov. Zároveň pôvodný územný plán nezohľadňuje aktuálne požiadavky nadradenej územnoplánovacej dokumentácie ÚPN VÚC Prešovského kraja a ďalších strategických dokumentov na úrovni regionálnej i celoštátnej.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Koncept územného plánu vychádza zo spracovaných prieskumov a rozborov a krajinnoekologického plánu, ktorý analyzuje stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny a dopĺňa územný systém ekologickej stability regionálneho významu o miestne prvky, ktoré sú prevzaté do riešenia územného plánu.

V procese hodnotenia vplyvov na životné prostredie boli použité hlavne tieto dokumenty:

- ∞ Konceptia územného rozvoja Slovenska. 2001, schválená uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 31.10.2001, a záväzná časť vyhlásená Nariadením vlády SR č. 528 zo dňa 14.08.2002 v znení Zmien a doplnkov 2011;
- ∞ Územný plán Veľkého územného celku Prešovského samosprávneho kraja v platnom znení: Zmeny a doplnky Územného plánu Veľkého územného celku Prešovského kraja 2009 boli schválené Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 588/2009 dňa 27.10.2009. Záväzná časť Zmien a doplnkov Územného plánu Veľkého územného celku Prešovského kraja 2009 bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 17/2009 schváleným Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 589/2009 dňa 27.10. 2009 s účinnosťou od 06.12.2009;
- ∞ Prieskumy a rozboru územného plánu obce Štrba, URBEKO, s.r.o., Prešov, 2015;
- ∞ Výsledky sčítania ľudu, domov a bytov k máju 2001 a 2011 (Štatistický úrad SR);
- ∞ Ústredný zoznam pamiatkového fondu SR (Pamiatkový úrad SR);
- ∞ Výsledky sčítania dopravy na diaľničnej a cestnej sieti SR (SSC Bratislava);
- ∞ Národná koncepcia trvalo udržateľného rozvoja vláda SR 10,10, 2001).

V oblasti vplyvov na prírodu, jej zložky a vzťahy v nej (ÚSES) bol hodnotený v prvom rade, či je priamy záber plôch jednotlivými zámermi a jeho porovnanie so súčasným stavom, teda prítomnosťou alebo neprítomnosťou biotopu národného alebo európskeho významu, ktorý je zároveň najčastejšou lokalitou chránených a ohrozených druhov najmä rastlín, podiel zasahovania jednotlivých rozvojových plôch do priestorov významných z hľadiska migrácie živočíchov a sústredenia a migrácie bioty všeobecne (ÚSES) a rovnako aj do plôch jestvujúcich chránených území a lokalít.

V procese hodnotenia územnoplánovacej dokumentácie boli použité aj všeobecne známe informácie o území dostupné na internetových stránkach ako je Kataster portál, Enviroportál, SHMÚ, Geology, internetová stránka obce Štrba a pod.

Na základe poznatkov získaných v priebehu spracovania územného plánu, zámeru a správy o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je možné konštatovať, že pri dodržaní stanovených regulatívov a zásad je predpoklad, že dôjde ku skvalitneniu stavu životného prostredia na miestnej úrovni a prispeje aj ku skvalitňovaniu globálneho stavu životného prostredia. Ozelenenie mestských priestorov a obohatenie rekreačných plôch v alúviu vodných tokov spríjemní aj život obyvateľstva v kontaktných plochách s bývaním. Základným problémom obce, aj celého regiónu, je nedostatok pracovných príležitostí a z toho prameniaca ekonomická chudoba, ktorá vyháňa množstvo ľudí za prácou mimo región či do zahraničia.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Územný plán je koncepčný materiál a nemá priamy vplyv na stav životného prostredia. V ňom konkrétne navrhované činnosti môžu mať v menšom rozsahu vplyv na životné prostredie, resp. jeho jednotlivé zložky alebo na zdravie obyvateľov. Ich realizácia však vo vybraných prípadoch, keď navrhovaná činnosť spĺňa limit pre zisťovacie konanie alebo povinné hodnotenie podľa - 18 a súvisiacich ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podlieha podľa posudzovaniu vplyvov na životné prostredie s podstatne jasnejšími podkladmi ako ich môže poznať územný plán. Na úrovni územného plánu sa môžu overovať limity územia z rôznorodých pohľadov a návrhy aktivít v územnom pláne vychádzajú iba z predpokladov, bez bližšej špecifikácie či kvantifikácie navrhovaných parametrov.

Pre potreby prieskumov a rozborov bol spracovaný Krajinnoeekologický plán (KEP) riešeného územia, do ktorého boli zapracované podklady štátnej správy a odborných organizácií ochrany prírody. Limity územia vyplývajúce zo spracovaných výstupov však komplikovali prácu na koncepčných návrhoch i posudzovaní vlastného strategického dokumentu.

VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Obec Štrba má územný plán obce vypracovaný ešte v roku 1988, schválený Radou ONV v Poprade 22.11.1989, v uplynulom období aktualizovaný priebežne podľa potreby. Po obsahovej stránke je tento územný plán už vyčerpaný a neposkytuje dostatočný podklad pre riadenie rozvoja obce. V období od jeho spracovania sa zrealizovalo množstvo stavieb, na druhej strane sa objavili aj úplne nové potreby a požiadavky. Značne sa zmenili predpoklady a možnosti rozvoja obce, zmenil sa aj územný rozsah obce opätovným pričlenením časti Štrbské Pleso.

Časť Tatranská Štrba má schválený „Územný plán zóny Štrba, časť Tatranská Štrba“, schválený na zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Štrbe dňa 22.11.2002 uznesením č. 193/2002 a jeho záväzná časť je vyhlásená VZN obce Štrba č. 22/2002. Štrbské Pleso má územný plán z roku 1996 v znení Zmien a doplnkov územného plánu obce Štrba (Valtierová, Kolečko), m. č. Štrbské Pleso, schválených obecným zastupiteľstvom v Štrbe dňa 22.11.2014 uznesením č. 529/2014 a ich záväzná časť je vyhlásená VZN obce Štrba č. 48/2014.

Koncept riešenia Územného plánu obce Štrba vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované v súlade s požiadavkami zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a v súčasnosti platných vykonávacích vyhlášok k danému zákonu. Preberá výstupy a záväzné časti dotýkajúce sa daného územia z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie ÚPN VÚC Prešovského kraja v platnom znení. Významným dokumentom pri tvorbe územného plánu je aj krajinnoeekologický plán spracovaný v rámci prieskumov a rozborov územného plánu. Koncept územného plánu vychádza z akceptácie základných princípov krajinnoeekologického plánu, ktorý výrazným spôsobom obohacuje nielen krajinné prvky ekologickej stability, ale výrazným spôsobom obohacuje vidiecke prostredie. Dopĺňajú sa výrazne línie a plochy hydrických biokoridorov popri vodných tokoch obohacované o plochy vzrastlej zelene prerastajúcej do plôch športu a rekreácie. Nové rozvojové plochy sú navrhované mimo chránených území prírody s rešpektom ku krajinskej scenérii a ekonomickej hospodárnosti.

Výrazným zásahom v krajine západne a juhozápadne od zastavaného územia obce Štrba bude navrhované vodohospodárske riešenie zvládnutia mimoriadnych povodňových stavov na vodných tokoch formou výstavby suchých poldrov a polyfunkčných vodných nádrží a prevodov nadbytočného prietoku zo Štrbského potoka a vodného toku Dielnica do Pričného potoka, ktorý sa vlieva do Štrbského potoka až pod obcou. Na prevod nadbytočného prietoku je navrhovaná výstavba zatrávnených prielohov v kombinácii so vsakovacími pásmi. Výstavba vsakovacieho pásu na spomalenie odtoku a zadržiavanie povrchovej vody je navrhnutá nad plánovanou zástavbou v časti Štrba.

Predkladaný hodnotený koncept riešenia územného plánu je v tomto prípade rozumným kompromisom „čo chceme a čo je možné“. Je to koncepčný nástroj pre riadenie územia obce Štrba s možnosťou vytvárania podmienok pre rozvoj všetkých aktivít v území, pri zachovaní a zlepšovaní kvality stavu životného prostredia, zlepšovanie zdravotného stavu obyvateľov a trvalo udržateľného rozvoja územia katastra Štrba.

Spracovatelia správy o hodnotení navrhujú po zapracovaní odporúčaní uvedených v predmetnej správe o hodnotení a oprávnených pripomienok z procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu ÚPN-O Štrba a procesu pripomienkovania návrhu územného plánu podľa zákona č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon) prijať navrhované riešenie predložené v koncepte územného plánu obce Štrba.

Použité podklady a literatúra

- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020. MŽP SR, Bratislava, 2013
- Atlas inžinierskegeologických máp SSR 1: 200 000. GÚDŠ Bratislava, 1988, 1989
- Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vydanie. MŽP SR, SAŽP, 2002
- Atlas Slovenskej socialistickej republiky. SAV Bratislava, 1982
- Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Slovenská kartografia Bratislava, 1986
- Hydrologická ročenka - Povrchové vody 2000. SHMÚ Bratislava, 2001
- Hydroekologický plán povodia Popradu a Dunajca. MŽP SR, SHMÚ Bratislava, 2004
- Geologická mapa a Vysvetlivky ku geologickej mape Popradskej kotliny, Hornádskej kotliny, Levočských vrchov, Spišsko-šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny 1: 50 000
- Regionálne geologické mapy Slovenska, GS SR, Bratislava, 1999
- Linkeš, Pestún, Džatko: Príručka pre používanie máp bonitovaných pôdno – ekologických jednotiek. Tretie upravené vydanie. VÚPÚ Bratislava, 1996
- Michalko a kol.: Geobotanická mapa ČSSR – Slovenská socialistická republika. VEDA - Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 1986
- Nerastné suroviny Slovenskej republiky. MŽP SR, ŠGÚDŠ, 2001
- Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v Slovenskej republike 2012. SHMÚ Bratislava, 2014
- Správa o stave životného prostredia Prešovského kraja k 31.12.1997. SAŽP, 1998
- Správa o stave životného prostredia Prešovského kraja k roku 2002. SAŽP, 2004
- Správa o zdravotnom stave obyvateľstva SR za roky 2009 – 2011, MZ SR, 2012
- Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území hlavného mesta SR Bratislavy, 2014
- Súpis pamiatok na Slovensku, Obzor, Bratislava 1968
- Šály: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska, 2000
- ÚPN VÚC Prešovského kraja v platnom znení: VZN PSK č. 17/2009, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2009
- Vitajte v Prešovskom kraji. Úrad Prešovského samosprávneho kraja
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Vydavateľstvo SAV Bratislava, 1977
- Krajinnoeekologický plán regiónu Vysoké Tatry, SAŽP, 2000, Aktualizácia KEP, SAŽP 2005
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Poprad. Aktualizovaný dokument RÚSES vypracovaný v rámci projektu „Podpora ochrany lokalít NATURA 2000 začlenením do celopriestorového systému ekologickej stability“. Archív SAŽP Banská Bystrica, autori. Kočický, D., Jasík, M., Dítě, D., Bačkor, P., Schwarz, J., Poništ, M., Čičmancová, A., Pilko, M. a kol., zhotoviteľ ESPRIT, spol. s r. o., Banská Štiavnica, 2013:
- www.mapy.tuzvo.sk/HOFM
- [www- stránky obce Štrba](#)
- [www- stránky MH SR](#)
- [www- stránky MP SR](#)

- www- stránky MŽP SR
- www- stránky Pamiatkového úradu SR
- www- stránky SAŽP
- www- stránky ŠOP SR
- www- stránky SHMÚ
- www- stránky ŠGÚDŠ
- www- stránky Štatistického úradu SR
- www- stránky Výskumného ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy
- zborníky Slovenského hydrometeorologického ústavu Bratislava
- Program rozvoja obce Štrba na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2025
- OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Zelená infraštruktúra – Zveľad'ovanie prírodného kapitálu Európy, Brusel, 6. 5. 2013 COM(2013) 249 final
- Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. MŽP SR, 2013, schválená 26.3.2014 uznesením vlády SR č. 148/2014

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

Miesto spracovania správy o hodnotení: Prešov
Dátum spracovania správy o hodnotení: 30. jún 2016

Zodpovedný riešiteľ:

Ing. Peter Chomjak, Ďumbierska 4, 080 01 Prešov,
zapísaný dňa 17.7.1996 pod číslom 84/96 – OPV ako fyzická osoba do zoznamu odborne spôsobilých osôb
na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie

Odborná spolupráca:

Mgr. et Bc. Radoslav Slovík, EMBA, Projecta, s.r.o., Sibírska 30, 080 01 Prešov

Oprávnený zástupca spracovateľa správy o hodnotení:

Ing. Peter CHOMJAK
Ďumbierska 4, 080 01 Prešov
IČO: 33373935, DIČ: 1020920917
0905/224 083

.....
Ing. Peter Chomjak

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- *Prieskumy a rozbor pre územný plán obce Štrba. ATELIER URBEKO s.r.o., Prešov, 08/2015;*
- *Zadanie pre vypracovanie územného plánu obce Štrba. Obec Štrba, ATELIER URBEKO s.r.o., Prešov, 09/2015;*
- *Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štrba 2015 – 2023 (Aktualizácia Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Štrba na roky 2007 – 2013). Regionálna rozvojová agentúra – Centrum rozvoja turizmu PSK pre oblasť Vysokých Tatier, Dolný Smokovec, 2015;*
- *Územný plán obce Štrba – koncept riešenia. ATELIER URBEKO s.r.o., Prešov, 06/2016.*

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

Štrba, 30. jún 2016

Michal Sýkora, starosta obce, Obec Štrba, Hlavná 188/67, 059 38 Štrba, svojím podpisom potvrdzuje správnosť údajov uvedených v Správe o hodnotení strategického dokumentu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Štrba“

Oprávnený zástupca obstarávateľa :

Michal Sýkora, starosta obce